

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
46. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 04.11.2004.godine, sa početkom rada u 10:10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ,
PRVI ZAMJENIK PREDSJEDAVAJUĆEG

Dame i gospodo, cijenjeni poslanici, sve vas pozdravljam i otvaram 46. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Uvažene dame i gospodo, predsjedavajući doma gospodin Martin Raguž će biti opravdano odsutan u naredni sahat, do sahat i po vremena, za to vrijeme prema Poslovniku ja ću voditi ovu sjednicu, kao prvi zamjenik predsjedavajućeg, a kada se predsjedavajući pojavi u sali, naravno on će preuzeti predsjedavanje ovom sjednicom.

Dakle on je opravdano odsutan ovih narednih sahat, sat i po vremena o čemu je upoznat i Prošireni kolegij.

Pored poslanika, na današnju sjednicu pozvani su i gosti i izaslanici i predstavnici međunarodnih nevladinih organizacija koji prate rad Doma i ja ih ovdje prisutne sve svuka pozdravljam. Pozdravljam naravno i predstavnike Vijeća ministara koji su ovdje prisutni. Pozdravljam i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice.

Prema evidenciji stručnih službi mi imamo kvorum za punovažan rad i odlučivanje na današnjoj sjednici. Još uvijek poslanici ulaze u salu i još uvijek se sumiraju ti rezultati. Počeli smo sjednicu sa 31 zastupnikom u Parlamentarnoj dvorani. Sada je taj broj znatno veći i ja očekujem da mi se taj broj dostavi kako bismo mogli da evidentiramo radi stenograma tačno prisustvo.

Dakle u ovom trenutku najavili su odsustvo sa sjednice gospođa Azra Hadžiahmetović i gospodin Nakaš i gospodin Lagumdžija. Ne odsustvo cjelodnevno, nego odsustvo za jedno određeno vrijeme, dakle najavili su da će nešto malo zakasniti zbog obaveza koje imaju. Za ostale koji nisu ovdje prisutni nemam nikakve najave.

Poštovane kolege, dame i gospodo, u vezi sa prijedlogom dnevnoga reda kojeg ste dobili u pozivu skinuta je 12. tačka – Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Agenciji za unapređenje inozemnih investicija u Bosni i Hercegovini, budući da Komisija nije održala sjednicu radi usaglašavanja. Prema tome, shodno Poslovniku ova tačka dnevnog reda i ne može biti tačkom dnevnog reda današnje sjednice.

Osim toga, na sjednici Proširenog kolegija dogovoreno je i uvrštena je nova tačka dnevnoga reda i nju možete upisati iza sedme tačke kao kao tačku osam

dnevnoga reda, to je – Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Zakona, Prijedloga dakle zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, po hitnom postupku, po članu 105. našeg poslovnika. Dakle, to imate u ovom dnevnom redu koji vam je dostavljen jutros na klupe, ali vjerujem da nisu svi uspjeli da to pogledaju, jer neki još ulaze u salu, pa je u redu da to kažem ovdje javno i u stenogram i o tome se Kolegij već, Prošireni kolegij već usaglasio na jutrošnjoj sjednici.

Prije prelaska na raspravu o prijedlogu dnevnog reda, predlažem da kao prethodno pitanje raspravimo o Prijedlogu rezolucije o prihvatanju obaveza otavskog dokumenta s programom djelovanja međunarodne konferencije o populaciji i razvoju iz 2002. godine koju je 12. oktobra ove godine podnio poslanik Milorad Živković.

Vi ste Prijedlog rezolucije dobili ranije, ali smo vam isti dostavili i danas u materijalima kako biste kod sebe imali materijal.

Dakle predlažem da se u skladu sa članom 121. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma izjasnimo o tome da li će Prijedlog rezolucije prethodno razmatrati, da li će se Prijedlog rezolucije prethodno razmatrati u mjerodavnoj komisiji. Ukoliko se taj prijedlog ne usvoji, naravno rezolucija po Poslovnika će biti dio dnevnoga reda.

Da li ima potrebe da vodimo raspravu o ovome?

Gospodine Živkoviću vi tražite riječ. Riječ ima gospodin Živković Milorad. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, govorim u svoje ime, a i ispred grupe za populaciju i razvoj čiji sam predsjednik.

Mi smatramo da je dobar dokument i da ne treba da ovdje licitiramo oko toga kakva će njegova biti sudbina. Mislim da treba da se provede široka rasprava u Parlamentu i nemamo ništa protiv da i komisija koja se odredi prema tome kaže. Tako da što se nas tiče nije ni potrebno da se o tome izjašnjavamo. Mi smatramo da komisija može da da svoje mišljenje u vezi toga. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Živkoviću. Vi ste zapravo pomogli i meni i Domu da što prije završimo ovu raspravu oko ovog prethodnog pitanja vezanog za dnevni red današnje sjednice. I vi se dakle slažete da ovo ide na nadležnu komisiju. Naravno, to je procedura i mi moramo glasati, naravno.

Ja vas poštovane kolege pozivam da se izjasnite da li ste za to da se ova rezolucija uputi nadležnoj komisiji.

Pripremite se za glasanje i molim vas glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 32 glasa za i 1 glasom protiv, i bez uzdržanih glasova odlučio da se

Prijedlog ove rezolucije dostavi nadležnoj komisiji. Koja je to nadležna komisija odrediće Kolegij Predstavničkog doma na svojoj sjednici.

Vi ste dobili dakle prijedlog dnevnog reda, taj prijedlog dnevnog reda je dakle inoviran sa tačkom 8. vezan za izmjene i dopune Zakona o koncesijama po hitnom postupku po članu 105. i obavješteni ste da je skinuta ona tačka dnevnoga reda koja se odnosila na usaglašavanje vezano za Zakon o Agenciji za unapređenje inozemnih investicija zbog toga što komisija nije završila svoj dio posla.

Ja otvaram raspravu o dnevnom redu. Izvolite.

Ako se niko ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu o dnevnom redu i konstatujem da 45. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima sljedeći dnevni red. Izvinjavam se, 46. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine ima sljedeći dnevni red

1. Zapisnik sa 45.sjednice Predstavničkog doma,
2. Imenovanje tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu:
 - a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine,
 - b) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine,
 - c) Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini,
 - d) Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda,
 - e) Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i pod
 - f) Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine,
3. Poslanička pitanja i odgovori,
4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o potvrđivanju imenovanja zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa,
5. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o Prijedlogu zakona o izmjeni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (predlagač zastupnik Selim Bešliagić-zakon u drugom čitanju),
6. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu poslanika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava u 2005.godini po hitnom postuku, shodno članu 104. Poslovnika,
7. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Okvirnog zakona o zalozima po hitnom postupku, shodno članu 105. Poslovnika,
8. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o koncesijama po hitnom postupku, shodno članu 105. Poslovnika,
9. Prijedlog zakona o porezu na dodatnu vrijednost (PDV) – drugo čitanje,

10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme (prvo čitanje),
11. Prijedlog zakona o osnivanju Izvozno-kreditne agencije Bosne o Hercegovine – prvo čitanje,
12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
13. Informacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o unutrašnjoj zaduženosti i
14. Davanje saglasnosti za ratificiranje Sporazuma o razvojnom kreditu, Kredit za prilagođavanje ekonomskog upravljanja, između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj.

Dakle ovo je dnevni red današnje sjednice.
Imamo definitivni izvještaj o broju prisutnih.

Prelazimo dakle na rad po tačkama dnevnog reda. Prva tačka dnevnog reda je

Ad.1. Zapisnik sa 45.sjednice Predstavničkog doma

Zapisnik ste uvažene kolege dobili u materijalima za ovu sjednicu.

Ja otvaram raspravu povodom ovog zapisnika. Da li neko želi da govori? Gospodin Mirsad Ćeman ima riječ. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, jedna mala intervencija samo, na drugoj strani zapisnika u formulaciji poslaničkog pitanja kojeg sam ja postavio u zagradi je navedeno, a riječ je tamo o ovom sporazumu o balansu vojnih efektiva na području Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja, pa u zagradi stoji – bez Hrvatske i Srbije i Crne Gore.

Vjerovatno ili tonski nije bilo jasno ili u onom pisanom sam ja to nečitko napisao, ustvari je suprotno, uključuju Hrvatsku i Srbiju i Crnu Goru. Dakle, to je moja intervencija u zapisniku.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodine Ćeman.

Da li još neko želi da govori povodom zapisnika? Izvolite.

Ako se niko ne javlja za riječ ja zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje o zapisniku.

Pozivam vas da se izjasnite o zapisniku, sa ovom primjedbom koju je gospodin Ćeman sasvim opravdano iznio u svojoj intervenciji na zapisnik.

Ja vas pozivam da se izjasnite. Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno usvojio zapisnik sa 45. sjednice Predstavničkog doma u

tekstu kako ste ga dobili, uz intervenciju koju je gospodin Mirsad Ćeman iznjeo danas u svom javljanju.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to je

Ad.2. Imenovanje tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o istovjetnom tekstu:

- a) **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine,**
- b) **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine,**
- c) **Zakona o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini,**
- d) **Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda,**
- e) **Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i pod**
- f) **Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine**

Kada smo ovu tačku dnevnog reda uvrstili kao drugu tačku u dnevni red ove sjednice, imali smo namjeru da zajedničke komisije u toku današnjeg dana pokušaju usaglasiti ove zakone kako bismo na kraju sjednice mogli usvojiti izvještaje o usaglašavanju vezano za ove zakone.

Međutim, kako smo informirani, to danas nije moguće uraditi iz objektivnih razloga. Predstavnici Doma naroda, njihovi predstavnici jednostavno ne mogu danas učestvovati u tome zbog obaveza koje imaju. Prema tome ostaje nam posao da imenujemo članove u ove zajedničke komisije, a one će kasnije završiti svoj posao. Ja se nadam da će to uraditi što je moguće prije i da ćemo mi njihove izvještaje imati na prvoj narednoj sjednici koja je također, koja će također biti održana što je moguće prije.

Kolegij Predstavničkog doma je predložio da se za prijedloge zakona pod tačkama a), b) i c), dakle Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudu Bosne i Hercegovine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tužilaštvu Bosne i Hercegovine i Zakon o ustupanju predmeta od strane Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini, imenuju na današnjoj sjednici Doma gospoda: - Gligorić Tihomir, Zorić Vinko i Ćeman Mirsad.

Otvaram raspravu povodom ovoga prijedloga.

Glasamo odmah za sva tri ova zakona. Ja mislim da nema potrebe da glasamo odvojeno, pošto su sva tri čovjeka u sve tri komisije. Ovo su praktično tri komisije povodom tri zakona, da se zna o čemu glasamo.

Ko želi da govori?

Ako se niko ne javlja za riječi, zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Pozivam vas da se izjasnite. Glasajte sad.

Predstavnički dom je izabrao u ove komisije vezano za ova tri zakona jednoglasno, bez glasova protiv i bez uzdržanih glasova, pardon, sa 32 glasa za, bez glasova protiv i jednim uzdržanim glasom, gospodu Gligorić Tihomira, Zorić Vinka i Čeman Mirsada.

Nikola je u potpunosti u pravu, ja sam rekao glasajte sad. Ko je za, naravno može se glasati i protiv i biti uzdržan. Prema tome, kolega u pravu ste ovaj, ali izgleda da sam ja po suštini stvari bio u pravu, nije bio niko protiv, jel.

Dobro. Idemo dalje.

Kolegij je također predložio, Prošireni kolegij jutros da se ova tri shodna zakona, pošto se odnose evo na finansijsku oblast Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda, Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine, također imenuju tri lica koji će biti članovi u sve tri ove komisije. To su dakle gospođa – Fatima Leho, gospođa Ruža Sopta i gospodin MOMčilo Novaković.

Otvaram raspravu povodom ovog prijedloga. Ima li novih prijedloga? Ako nema, ja zaključujem raspravu.

Pozivam vas da se glasanjem izjasnite o novome prijedlogu. Glasajte sad. Šta je sa ovim ovdje?

Moramo ponoviti, molim vas.

Objavljujem da ovaj poziv za glasanje nije bio tehnički praćen i nije bio valjan. Prema tome poništavamo ga i ponovo vas pozivam da glasate sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom izabrao ove tri komisije za usaglašavanje po ova tri zakona jednoglasno sa 34 glasa za, bez glasova protiv i bez uzdržanih, naravno uz dovoljnu entitetsku većinu gospođu – Fatimu Leho, Ružu Soptu i gospodina Momčila Novakovića.

Dame i gospodo poslanici prelazimo na sljedeću treću tačku dnevnog reda, to su

Ad.3. Poslanička pitanja i odgovori

Od 45. sjednice do danas nismo dobili ni jedan odgovor na poslanička pitanja.

Ja ću vas obavijestiti o tome da je Kolegij postupio po pitanju gospodina Joze Križanovića i inicijativi gospodina Muhameda Moranjkija koje su iznjeli na 45. sjednici.

U vezi sa pitanjem gospodina Križanovića koje se odnosilo na izvršenje zaključaka usvojenih na 34. sjednici povodom privremenog izvještaja Ustavno-pravne komisije o Predlogu okvirnog zakona o restituciji, Kolegij je uputio urgenciju Vijeću ministara za izvršenje tih, kao i mnogih drugih zaključaka ovoga doma.

U vezi sa inicijativom gospodina Muhameda Moranjkića da se na sljedeću sjednicu u dnevni red uvrsti informacija o svim aktivnostima vezanim za izgradnju Koridora Vc Kolegij je od Vijeća ministara zatražio da dostavi tu informaciju, nakon čega će se o njoj odlučiti, očitovati Kolegij i ovaj dom i vjerovatno i raspravljati.

To je što se odgovora tiče.

Ja sada dajem mogućnost da postavite nova poslanička pitanja. Ko želi da govori?

Gospođa Ljiljana Milićević prvo, pa idemo dalje. Evo ja sada nisam popisao da li ovdje ima prijavljenih, da vidimo. Dobro.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja imam dva pitanja koja upućujem Savjetu ministara.

Prvo pitanje je – U Srednjoročnoj razvojnoj strategiji Bosne i Hercegovine, koju smo mi ovdje usvojili 2004.-2007. godine u akcionom planu odjel, sektorski prioriteti statistika pod tačkom 15. je kao obaveza upisano i mi smo ovdje usvojili – donjeti političku odluku o vremenu održavanja popisa stanovništva. Kao nosilac je određen Savjet ministara. Rok za izvršenje kraj 2004. godine.

Pitanje Savjetu ministara – Da li su po ovom pitanju vođene aktivnosti i da li će potrebna odluka biti donjeta u datom roku?

Drugo pitanje – Šta je Savjet ministara preduzeo u vezi informacije koja mu je upućena od strane pravobranioca, odnosno da detaljno informiše Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine o postupku ratifikacije pravobranioca i način na koji je to učinjeno.

I takođe uz to – Da li je bilo zloupotrebe ovlaštenja od strane zamjenika pravobranilaca sobzirom da se radi o značajnoj instituciji za Bosnu i Hercegovinu i o problemima koji su se dešavali tamo mogli smo znati jedino iz novina. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospođu Milićević. Ja ću prvo ove elektronski prijavljene, pa onda ove koji su dizali ruke.

Elektronika kaže da je sljedeći gospodin Muhamed Moranjkić, pa gospodin Selim Bešliagić, pa gospodin Ivo Lozančić. Idemo tim, pa onda gospodin Milorad Živković. To je redosljed, pa ćemo kasnije. Meni je žao gospodine Avdiću, moram ovako po Poslovniku postupiti.

Gospodine moranjkiću izvolite.

Molim da pitanja koja su postavljena, naravno se napišu, a službe da od poslanika koji su postavili pitanja odu do njihovih mjesta i uzmu ta pitanja i donesu sekretaru Doma.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala lijepo. Gospodine predsjedavajući ja imam tri pitanja. Brzo ću i kratko.

1. Šta treba da uradi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Parlament Bosne i Hercegovine da državne institucije kao što su Zemaljski muzej, Univerzitetska i nacionalna biblioteka BiH, Arhiv BiH i sličnih 4, 5, 6 institucija sa državnim pečatom pod navodnim znacima pečatom, da postanu državne?

2. Šta ove institucije znače za ovu državu i koja su rješenja koje treba da uradi ova država i njeni organi pa da se ove institucije tretiraju kao državne institucije po svim osnovama, a prije svega u pitanju su statusne i materijalne osnove? I

3. Reforma sudstva i Tužilaštva u Bosni i Hercegovini očekivana je u javnosti kao podloga vladavini reda i zakona, pravde i pravičnosti što krasi uređene i organizovane društvene zajednice u svijetu kojoj mi težimo. Nažalost kod nas to nije slučaj, a kao primjer kontraprodukta reforme navešću Kantonalni sud u Tuzli gdje se radi i sudi po najcrnjim mjerilima i nerazumno, u najbolju ruku.

Tražim od Vijeća ministara i Sudskog vijeća da preispita rad ovog suda kao izbor sudija u ovom sudu koji radi po svojim mjerilima, a ne po mjerilima zakona. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Moranjkiću. Gospodin Selim Bešlagić. Evo sekretar vi onda povedite račna o ovome.

SELIM BEŠLAGIĆ

Moje pitanje je slično gospodinu pitanju gospodina Moranjkića, ali ovako, to je vrlo kratko.

Posljednjih dana dolazi do gašenja nekih značajnih naučno-kulturnih institucija u Bosni i Hercegovini koji imaju dugu tradiciju i ogroman značaj u kulturi Bosne i Hercegovine i njenih naroda. Nakon Zemaljskog muzeja u pitanje dolazi i rad Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH.

Zbog čega se država Bosna i Hercegovina odriče institucija koje je on stvorila, koje su u njenom vlasništvu? Zašto dopušta da se iste ugase i šta je potrebno da se uradi da bi one postojale i dalje egzistirale?

Odgovor na ovo pitanje tražim od predsjedavajućeg Vijeća ministara. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Bešlagiću.
Sada je gospodin Lozančić Ivo. Izvolite.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, moje pitanje je vezano za elektroenergetski sustav Bosne i Hercegovine.

Mi smo svjedoci da je prije 15 dana došlo do presinhronizacije ustvari do ponovnog povezivanja dvije elektroenergetske zone u Bosni i Hercegovini u jedinstvenu prenosnu mrežu čime su postale operativne i na istoj frekvenciji.

Takođe je savremeno povezana mreža Jugoistočne sa mrežom Zapadne Evrope. Ovo je jedna od najvećih sinhronih zona u Svijetu koja obuhvata 24 zemlje sa skoro 500 miliona ljudi i preko 200 tisuća kilometara dalekovodne mreže. ustvari bi trebalo biti značajan poticaj u rekonstrukciji elektroenergetskog sektora Bosne i Hercegovine što podrazumjeva i odvajanje proizvodnje električne energije, funkcije, distribucije i prijenosa, te uspostavljanja novih elektroenergetskih kompanija, odnosno organizacija.

Ovo zadnje zadnje ustvari je i interes i moje pitanje. Koliko se sjećam mi smo koncem srpnja usvojili Zakon o utemeljenju operatora sustava za prenosni sustav u Bosni i Hercegovini i Zakon o utemeljenju Kompanije za prenos električne energije u Bosni i Hercegovinie koje je objavljeno u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine” broj 35/04 u kojemu stoje određeni rokovi za određene aktivnosti. Između ostalog predviđeno je da se prva imenovanja članova u Upravni odbor Kompanije za prenos električne energije u Bosni i Hercegovine i u Upravni odbor neovisnog operatora sustava obave najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu navedenih zakona. Ovdje je dosta složena procedura imenovanja, pošto sudjeluje više činitelja. Imenovanja su iz Federacije, Republike Srpske i Vijeća ministara, postoji i vanjski član.

Mene interesira – Dokle je došlo sa ovim aktivnostima, u kojoj su fazi, da li je dovršeno, ili je na početku, obzirom da je vrlo bitno za daljnje reforme i razvoj elektroenergetskog prenosa u Bosni i Hercegovini?

Takođe člankom 5. Zakona o utemeljenju KOMpanije za prenos električne energije u Bosni i Hercegovini rečeno je da se prenose sredstva, obveze i djelatnosti nužne za prenos i da će ta sredstva postati imovina pomenute kompanije.

Ovdje su takođe dati rokovi koji su relativno kratki 60 dana i koji su izašli, prošli, pa me interesira – dokle je došla ova procedura prenošenja dijela imenovine triju elektroprivreda koje egzistiraju na području Bosne i Hercegovine na Kompaniju za prenos električne energije? Znači koja je to imovina po vrsti i iznosu?

Moje pitanje je Vijeću ministara, imamo ovdje nadležnog ministra, moglo bi biti i usmeno, obzirom na dosadašnje aktivnosti, ali ja očekujem pisani odgovor. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Lozančiću.
Gospodin Milorad Živković. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, dozvolite prvo da uputim izvinjenje sozbirom da sam na prošloj sjednici, kada sam postavio pitanje napravio jedan lapsus, tiče se dugovanja Republike Hrvatske prema Bosni i Hercegovine u odnosu na mrežnu struju koja prolazi našu mrežu i rekao sam da se tada radi o 100 miliona. Međutim istina je da se radi negdje oko 100 hiljada maraka mjesečno duga koji pravi Hrvatska prema državi Bosni i Hercegovini i želim da i službama Parlamenta da upute tu ispravku prema Vijeću ministara. Naravno tražim taj odgovor.

S druge strane moje pitanje prema Ministarstvu vanjskih poslova, a tiče se imidža Bosne i Hercegovine u Svijetu. Činjenica je da je taj imidž loš i to možemo konstatovati iz više objektivnih i subjektivnih razloga, ali je pitanje šta mi činimo da se on popravi i na koji način se to radi?

Ja ću vam samo pročitati zvanično uputstvo Ministarstva vanjskih poslova Kanade za svoje državljane koji žele da idu u Bosnu i Hercegovinu gdje se kaže - da će biti opljačkani ili zaraženi; da izbjegavaju medicinske ustanove, jer su daleko ispod prosjeka u Bosni i Hercegovini; da izbjegavaju mliječne proizvode i piju samo flaširanu vodu; da može da dođe u Bosnu i Hercegovinu lako do etničkih nemira; da ove vrste nemira i demonstracija dešavaju se bez ikakvog obrazloženja, a stranci vrlo lako mogu biti meta nasilja; da je nedavno došlo do demonstracija protiv zapada i stranaca jer ovdje vlada anti zapadno raspoloženje i najbolje je putovati samo tokom dana i to u koloni vozila.

Toga stvarno dosta ima i moje pitanje prema Ministarstvu vanjskih poslova – Šta je učinilo ako zna za ovakvu informaciju, da li je upućen demant i da li ćemo mi pokušati da sliku o Bosni i Hercegovini i o imidžu na taj način popravimo? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Živkoviću.

Gospodin Sead Avdić ima riječ, a neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, ja samo jedno podsjećanje, a to je da je ovaj parlament usvojio zahtjev grupe 15 poslanika da organizuje tematsku sjednicu sa predsjednicima OHR-a i Visokim predstavnikom. Nažalost, evo već, koliko, 3 mjeseca sjednice nema. Mi smo bili dovoljno tolerantni i bilo je krajnje vrijeme da stvarno Kolegij, evo još jedanput do kraja godine organizira tu sjednicu. Mislim da je potrebna i da je aktuelan dnevni red, da ne ponavljam što je sve pisalo u zahtjevu ove grupe poslanika.

Ja imam dvije inicijative.

Jedna inicijativa je da pozivam Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da preko Ministarstva inostranih poslova, odnosno naše misije pri UN iz Njujorka oficijelno pokrene aktivnost sa predstavnicima UN nadležnim za Misiju IPTF-a u Bosni i Hercegovini sa ciljem postizanja mogućeg sporazuma o reviziji decertifikaciji policajaca u Bosni i Hercegovini?

Ovim ljudima uskraćeno je pravo sudske zaštite i žalbe, a što je najvažnije oduzeto im je temeljno ljudsko pravo pravo na rad. Doda li se ovome da se prije realizacije odluke IPTF-a različito ponašalo pri oduzimanju radno pravnog statusa, desertificiranim policajcima, istovremeno poštujući Misiju IPTF-a i izražavajući im zahvalnost njenim naporima i poslovima u BiH, kao i odluci Doma za ljudska prava, mislim da, shodno izraženoj političkoj volji i da su se stekli preduslovi da Bosna i Hercegovina pokrene pitanje zaštite ljudskih prava svojih građana, jednostavno i u Misiji UN, što znači da bi bilo dobro da Predsjedništvo, preko Ministarstva vanjskih poslova obezbjedi pokretanje ovoga oficijelnog postupka, ne ad hoc razgovora, ne znam ni ja čega drugog, nego jednostavno oficijelno zvaničan zahtjev Misiji UN.

I pod 2. mislim da je krajnje vrijeme da Vijeće ministara hitno priđe izradi politike razvoja elektro energetskog sektora u Bosni i Hercegovini, posebno hidroenergetskog sektora i termo energetskih kapaciteta u BiH, prije svega sa ciljem i akcentom aktualizacije serije hidroelektrana koje se misle praviti na rijece Vrbas, Drini, Neretvi itd., a država nijemo čuti i o onome što se dešava u ...i ostalim mjestima širom Bosne i Hercegovine. To znači ključno je, potrebna je politika razvoja hidro, odnosno energetskog, elektro energetskog sektora u Bosni i Hercegovini. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Seadu Avdiću.

Riječ ima gospodin Momčilo Novaković. Neka se pripremi gospodin Vinko Zorić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolege poslanici, moje pitanje je upućeno Savjetu ministara i glasi:

- Ko je finansirao i koliki su troškovi boravka Komisije za reformu policije u Briselu kao i svih službenika koji su pratili Komisiju, bez obzira da li su predstavnici međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini, ili pak domaćih?

Naime, mi smo svjedoci da zbog nedostatka finansijskih sredstava u budžetu nam se čak i pojedinim delegacijama onemogućuje da učestvuju na veoma važnim skupovima, ili se pak one dijele u dva ili tri dijela kako bi evo na bilo koji način, da kažemo Bosna i Hercegovina obezbjedila nekakvo kakvo takvo prisustvo. Takav je slučaj i sa našom delegacijom, odnosno delegacijom Parlamenta u NATO parlamentarnoj skupštini gdje od tri člana delegacije Kolegij je donjeo odluku da može ići samo jedan član delegacije iako smo imali poziv dakle da idu tri člana. Ovo ne govorim zbog Kolegija, nego zbog toga da Kolegij, imajući u vidu toga dakle tešku finansijsku situaciju morao povlačiti i povlači ovakve korake, dok u isto

vrijeme delegacija od 20-ak i više, što članova komisije i 40-ak i više različitih službenika po 4-5 dana bivaju u inostranstvu pripremajući određene projekte i najčešće bez ikakvog rezultata.

Čak i ako se radi o donatorskim sredstvima, mnogo bi bolje bilo da su ta sredstva korištena za materijalno osposobljavanje recimo SIP-e ili neke druge agencije, bilo da je ona novostvorena ili pak da je ranije postoji, jer bi na takav način omogućili da funkcionišu postojeće institucije. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Gospodin Vinko Zorić.

Prije nego gospodin Zorić uzme riječ, poštovane kolege ja bih vas zamolio da pratimo jedne druge. Naravno, imate pravo i da ne pratite, ali mislim da bi bilo u redu da u sali vlada tišina dok nam kolege govore. Da čujemo jedni druge.

Gospodin Vinko Zorić. Izvolite. Neka se pripremi gospodin Nikola Špirić.

VINKO ZORIĆ

Ja imam jedno pitanje Vijeću ministara – Zašto je cijena lož ulja u Bosni i Hercegovini neprimjerno visoka, sobzirom da se veliki broj kućanstava i ostalih subjekata grije na taj energent?

Kada sam pitao ovako na terenu ljudi koji prodaju to gorivo, odnosno ljudi koji bi se trebali baviti u organima vlasti zašto je to tako, onda kažu da mnogi u svoje automobile ulijevaju umjesto dizela lož ulje i da je to zato. Dakle najlakše spriječiti to da se izjednači lož. Dakle energent koji je, a grijanje je socijalna kategorija, ljudi se moraju grijati, onda je to najlakše izjednačiti sa dizelom kako bi se spriječilo ulijevanje dizela u automobile.

Ovo pitam zato što dolazim iz kraja i predstavnik sam birača koji se stvarno u velikom broju griju, pogotovo u školama na lož ulje, a znamo da je prije mjesec, dva dana delegacija Vijeća ministara išla u Moskvu kako bi platila drugi energent. Dakle država je plaćala jedan drugi energent, ovaj radi se o plinu kako bi je li nastavila se isporuka tog energenta.

Ne traži se dakle da neko drugi plaća umjesto onih koji taj energent koriste, ali se traži da se uvede jedna socijalna cijena tom energentu i da taj energent u toj socijalnoj cijeni služi samo za grijanje. To se može vrlo lako postići ako ima volje za tim, a ako nema onda treba kazati da ta socijalna kategorija, za razliku recimo od prehrane nije ista za sve građane u Bosni i Hercegovini.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Zoriću. Gospodin Nikola Špirić, a neka se pripremi gospodin Ivo Miro Jović.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti ja sam prvo razmišljanja ima li smisla postavljati pitanje, sobzirom da na pitanja ne dobivajamo odgovore ni od Vijeća ministara ni od druge adrese u Bosni i Hercegovini, ali javnosti radi postaviću dva pitanja.

Prvo pitanje je ovih dana javnost je zasuta informacijama o porastu kriminala i korupcije u Bosni i Hercegovini i ono što je začuđujuće da nema reakcije jeste informacije koje stižu iz Tužilaštva Bosne i Hercegovine o korumpiranosti predsjednika Ustavno suda.

Na početku je kolega Živković govorio kakav ugled ima Bosna i Hercegovina vani. Nije ni čudo kada nema odgovora iz Tužilaštva da li je ta informacija kojom se raspolaže tačna ili nije. Ako je tačna onda je to znak u kakvom ambijentu nažalost se Bosna i Hercegovina nalazi i šta građani mogu da očekuju. Ako nije tačna, onda je nanešena velika šteta jednoj bitnoj instituciji kakav je Ustavni sud i zato tražim odgovor od Tužilaštva i Ustavnog suda da li je ta informacija provjerena i hoće li javnost biti obavještena o tome?

A drugo pitanje upućeno je Vijeću ministara – Da li Vijeće ministara planira u okviru nekog od ministarstava ili kao zaseban sekretarijat da formira sekretarijat za pitanje vjera i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini kako bi one bile ravnopravne?

Naravno, do mene dolaze takvi zahtjevi i pitanja. Vjerske zajednice i vjerski službenici misle da nisu ravnopravni. Stiče se utisak da u Federaciji postoji samo Islamska vjerska zajednica, da druge ne postoje. Isto tako moram da kažem da u Vladi Republike Srpske bilo postojalo Ministarstvo za pitanje vjera, a sada je to Sekretarijat. Ne znam kakva je situacija u Vladi Federacije, ali bi dobro bilo da Vijeće ministara razmisli postoji li mogućnost da se formira sekretarijat za vjere ili za pitanje vjera u Bosni i Hercegovini.

Eto mene interesuje ima li takvih razmišljanja i šta kani Vijeće ministara na tom planu da uradi? Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću.

Još je prijavljen gospodin Ivo Miro Jović. Ja mu dajem riječ i nakon toga ćemo zaključiti ovu tačku dnevnog reda, pošto nema novih prijavljenih. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Zahvaljujem poštovani predsjedatelju, uvažene dame i gospodo zastupnici, cijenjeni ministri, ja bih postavio pitanje, nekako sasvim slučajno biće u kontekstu što je gospodin Špirić sada iznjeo.

Naime, radi se o tome do kada će Rimokatolička crkva u Bosni i Hercegovini biti legalno tijelo?

Mi smo još u travnju mjesecu usvojili Zakon o crkvama i vjerskim zajednicama i prije tri mjeseca na ministarstvu koje vodi gospodin Mirsad Kebo, ministar upućen je zahtjev za odgovor da se reguliraju ta pitanja o pravnom subjektivitetu, jer znate da postoje ogromni problemi kada je u pitanju primjena tog zakona, funkcioniranje Rimokatoličke crkve u Bosni i Hercegovini poradi njenog unutarnjeg ustroja. Tri mjeseca su prošla, nema još odgovora.

Moje pitanje je – znači kada će uslijediti odgovor na postavljeno pitanje od strane Rimokatoličke crkve?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Joviću.

Poštovane kolege, posebno vi koji ste postavili pitanja, ja vas molim da službama pripremite u pisanoj formi ono što ste postavili kao pitanje, a službe da od poslanika uzmu ta pitanja i dostave sekretaru Doma.

A pozivam sve one kojima su danas upućena pitanja da ozbiljno shvate ovu vrstu aktivnosti poslanika u Parlamentu Bosne i Hercegovine i da nam do iduće sjednice dostave odgovore na postavljena pitanja, kako na ovoj sjednici, tako i na ranijim sjednicama, a na koja do danas nisu stigli odgovori.

Uvažene dame i gospodo mi smo na ovaj način okončali tačku 3. današnjeg dnevnog reda, i prelazimo na 4. tačku dnevnog reda, a ona se zove

Ad.4. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o potvrđivanju imenovanja zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

Izvještaj komisije Kolegija ste dobili. Kao što ste vidjeli nije postignuta saglasnost unutar Kolegija.

U skladu sa članom 65. stav 4. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, molim vas mobitele isključite, izvršićemo drugi krug glasanja o odobrenju imenovanja gospodina Slobodana Ećimovića za zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Glasamo tako što glasa ukupan Dom po principu za, protiv i uzdržan, a nakon toga, ukoliko dakle ne bude bilo potrebne većine glasa se ko je samo protiv po entitetima, da vidimo da li postoje 2/3 protiv. Dakle razumjeli smo ukupan Dom glasa po principu ko je za ovo imenovanje, ko je protiv, ko je dakle uzdržan.

Ovo je sada to glasanje i dame i gospodo ja vas pozivam dakle glasate sad.

Poštovane dame i gospodo, konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 19 glasova za, 8 glasova protiv i 7 suzdržanih glasova i uz dovoljnu entietsku većinu potvrdio Odluku

predsjedavajućeg Vijeća ministara o imenovanju gospodina Slobodana Ećimovića za zamjenika ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

U entitetima dakle postoji dovoljan većina, 13 za iz Federacije, 6 za iz RS, 17, ne, ne, doći će samo, dakle 19, 8, 7. Ovo je dakle dovoljna većina.

Nema potrebe da idemo alje na glasanje, jel tako. Dobro.

Prelazimo na petu tačku dnevnoga reda, ona se zove

Ad.5. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o Prijedlogu zakona o izmjeni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (predlagač zastupnik Selim Bešliagić - Zakon u drugom čitanju)

Kolegij je postigao saglasnost o Prijedlogu zakona o izmjeni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine koji nije dobio entitetsku većinu u drugom čitanju.

U skladu sa članom 65. stav 3. Poslovnika o tome obavještavam Dom i konstatujem da je ovim usvojen Zakon o izmjeni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, čiji je predlagač poslanik Selim Bešliagić.

Prelazimo na šestu tačku dnevnoga reda, to je

Ad.6. Izvještaj Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu poslanika Milorada Živkovića za razmatranje Prijedloga zakona o popisu stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava u 2005.godini po hitnom postuku, shodno odredbi članu 104. Poslovnika

O zahtjevu poslanika Milorada Živkovića nije bilo saglasnosti u Komisiji Kolegija. Izvještaj ste dobili.

U skladu sa članom 65. stav 4. provest ćemo drugi krug glasanja. Podsjetiću vas na odredbi člana 104. stav 4. Poslovnika kojom se propisuje da će se Prijedlog zakona razmatrati shodno općim principima, ako Dom ne prihvati zahtjev za hitni postupak. Dakle mi ponovo.

Gospodin Milorad Živković, nije uobičajeno gospodine Živkoviću da u ovoj fazi se govori, ali evo tražite riječ. Izvolite. Molim vas kratko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženo predsjedništvo, smatrao sam da je tačka dnevnog reda, a o svakoj tački dnevnog reda se može voditi rasprava, pa iz tog razloga u međuvremenu su se desile još neke stvari i želim da pojasnim da bi možda nagovorio Dom da glasa za ovu proceduru iz jednostavnog razloga što smo svjesni činjenice da je ovdje besmislenost procedure 104. jer je prošlo toliko vremena od onda kada sam ja ponudio tu proceduru i to samo govori da nam je potreban novi Poslovnik, da mi nije jasno zašto taj novi Poslovnik još uvijek ovdje nije u Parlamentu i da je bilo bolje da sam išao po redovnoj proceduri već u komisijsku fazu. Znači sama besmislenost procedure je ovdje na ovom zakonitost.

S druge strane dodatni momenti da je praktično provedena javna rasprava o ovome zakonu. Mnoge emisije su napravljene, mnoge da kažem ankete, pa mogu da vam navedem gdje su i građani i to čak u oba entiteta za to da se u većini Zakon o popisu stanovništva provede i stručnjaci su za to. Znači jedino ovaj parlament ispade kočnica da donesemo taj zakon.

Ja bih vas podsjetio isto tako i na one stvari koje obećamo, a obećali smo kao Komisija za evropske integracije da ćemo uvijek znači kada je to moguće, radi realizacije programa aktivnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u zadatim rokovima komisija preporučuje Domu naroda i Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH usvajanje zakona po skraćenoj proceduri kad god je to moguće. Ovo su naše ovjde zaključci koje smo mi usvojili i mislim da je red da ih ispoštujemo. Isto tako, jučer na sastanku u Mostaru mi se hvalimo znate, da provodimo te aktivnosti i da u rokovima je napisan Zakon o popisu stanovništva, da je po hitnoj proceduri, neće niko da kaže EU da ni ne namjeravamo da taj zakon i glasamo. Znači, samo zadovoljavamo formu. Iz svih tih razloga, a i onih razloga prije toga, koje kad sam obrazlagao proceduru 104. ovdje smo jednu kvalitetnu raspravu obavili u vezi toga, ja vas molim da tu proceduru sad podržimo jer zakon će svakako ići u proceduru a izgubili smo već mnogo vremena. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama gospodine Živkoviću. Da vam kažem, ja vas nisam htio prekidati, ovo je bila diskusija, dakle ja sam potvrdilo se bio u potpunosti u pravu, ovo je faza dakle kada se izjašnjavamo nakon saglasnosti i tada nema rasprave ali evo, ja sam vam dao riječ ali da znate da je to bilo po mom mišljenju mimo Poslovnika.

Ja pozivam Dom da se sada isto kao po onom ranijem principu, kod ranije tačke dnevnog reda izjašnjava se ponovo po principu, glasamo za ovu proceduru, protiv ove procedure i uzdržan, a onda zavisno od toga, idemo po principu protiv.

I ja sada pozivam Dom da se izjasni o ovoj proceduri.

Glasajte sad. Drugi krug glasanja naravno.

15 za, 15 protiv

Dakle ova inicijativa, u ovom krugu glasanja nije dobila ne samo entitetsko, nego nije dobila ni opću parlamentarnu podršku, nema entitetske podrške iz Federacije ali nema ni opće 15 za, 15 protiv, 15 uzdržanih i ona sada pada u prvom krugu. Sekretaru kažite mi hoćemo li ići u drugi krug?

BRANKA TODOROVIĆ

Mi smo u drugom krugu glasanja

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

I nastavljamo dalje je li? Hoćemo li nastaviti sada, pazite u općem glasanju pitanje glasi, dakle, u općem glasanju u drugom krugu, inicijativa, ovo je prvi put ovu situaciju da imamo, inicijativa nije dobila većinu.

Konstatujem dakle, molim vas, konstatujem da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH nije prihvatio proceduru po članu 104. i zakon ide u redovnu proceduru.

Idemo na slijedeću tačku dnevnog reda. To je, molim, izvinjavam se vezano za prethodnu tačku,

Gospodin Momčilo Novaković intervencija vezana za Poslovnik ili poslovnička intervencija, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Da se radi o izvještaju Komisije Kolegija, odnosno o usaglašavanju, ja mislim, odnosno da je neophodno glasanje protiv. Dakle, mora se Dom izjasniti ima li dovoljan broj članova protiv, ovaj u RS i Federaciji protiv ili nema. Molim vas mi smo glasali u prvoj fazi ko je za, ko protiv procedure. Utvrdili smo da nemamo potrebnu većinu za proceduru i sada glasamo u drugom krugu protiv.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Novakoviću, ja bih zamolio sekretara da pročita za govornicom, molim vas ovu relevantnu odredbu Poslovnika, pa da onda idemo dalje. Ja mislim da stvari uopće nisu sporne. Ma naravno ima sve, ima jasno je to.

BRANKA TODOROVIĆ

Zahvaljujem se. Želim da vam pročitam odredbu člana 65. tačka 4. Poslovnika koja je danas da kažem u proceduri.

Ako Kolegij ne uspije postići saglasnost a nije postigao saglasnost, ili ako postigne saglasnost novim rešenjem koji nije bio predmet glasanja u domu, e sad odluke će se donijeti, većina ukupnog broja poslanika koji su prisutni, koji glasaju, uz uslog da glasovi protiv, ne sadrže dvije trećine ili više poslanika izabranih iz svakog entiteta. Ovde je evidentno da u ovom prvom dijelu glasanja prijedlog nije dobio većinu. Zbog toga se ne može ispoštovati ni ovaj drugi dio Poslovnika. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem sekretaru. Mislim da su stvari potpuno jasne gospodine Novakoviću sad kada se čuje sadržaj ove odredbe. I na taj način smo otklonili i ovu dilemu.

Mi prelazimo na slijedeću tačku dnevnog reda, to je

Ad.7. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama Okvirnog zakona o zalozima po hitnom postupku, shodno članu 105. Poslovnika

Vi ste poštovane kolege prijedlog zakona je dostavljen ovom domu. Ja bih zamolio za malo tišine zaista. Možemo li malo tišine? E tako. Dostavljen 14. oktobra

2004.godine. Vama je dostavljen 19.oktobra. Radi se o zahtjevu za hitni postupak po članu 105. Poslovnika.

Ja otvaram raspravu. Ko želi da govori?
Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, Klub poslanika Stranke za BiH hoće podržati ovaj zahtjev Vijeća ministara. Međutim, ne možemo se uzdržati da ne upozorimo na jednu pojavu koja postaje sve češća. Naime, ako pogledate, evo danas mi imamo 2-3 zakona koja su donešena unazad nekoliko mjeseci ili najmaksimalnije godinu dana i odma iza toga uslijede intervencije i ispravke i tehničke naravi i vjerovatno ima tu i nekih suštinskih ovaj, stvari koje traže promjene itd., što mene odnosno klub upućuje da predlagače ovih zakona, dakle prvenstveno Vijeće ministra i resorna ministarstva zaista upozorimo da na ovu površnost, da ne kažem aljkavost i nesinhroniziranost zakona odnosno njihovu nekonzistentnost koja prouzrokuje onda česte intervencije što dovodi do te pravne nesigurnosti, o kojoj se vrlo često govori i konfuzije i ljudi se vrlo teško snalaze šta je na snazi, šta nije na snazi. I usput, jedna inicijativa. Već postoji potreba da se jedan značajan broj zakonskih projekata koje smo mi ovdje usvojili, i niz izmjena i dopuna u međuvremenu da se prave ti jedinstveni ili prečišćeni tekstovi, kako to se pravnički već kaže, da bi se ljudi mogli da snalaze šta je na snazi a šta nije. Evo, hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem i ja vama gospodine Belkiću. Ko želi dalje da govori?
Hvala vam lijepa. Ja zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje i pozivam vas da se izjasnite o tome da li prihvatate ovu hitnu proceduru, vezano za ovaj zakon.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 27 glasova za, 1 protiv, 4 suzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, prihatio zahtjev Vijeća ministara za razmatranje ovoga zakona po članu 105. Poslovnika.

A sada se izjašnjavamo o samom tekstu zakona, o izmjenama Okvirnog zakona o zalozima. Ja vas pozivam da se izjasnite o samom tekstu zakona.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jednoglasno, pardon većinom glasova, sa 30 glasova za i 4 uzdržana glasa, uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio Zakon o izmjenama Okvirnog zakona o zalozima.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.8. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o koncesijama po hitnom postupku shodno odredbi člana 105. Poslovnika

Poštovane kolege, ovaj zakon je uvršten u dnevni red danas na sjednici Proširenog kolegija. Prošireni kolegij je odlučio da se ovaj zakon danas uvrsti. Vi ste zakon dobili. Zakon je vrlo kratkog sadržaja i jasnog sadržaja. Mislim da ste imali vremena da ga izčitajte.

I evo, ja otvaram raspravu vezanu za proceduru po članu 105. vezano za ovaj zakon o izmjenama Zakona o koncesijama.

Ko želi da govori?

Ako se niko ne javlja za riječ, zaključujem raspravu. Na zahtjev predsjednika Kluba HDZ-a gospodina Vinka Zorića određujem pauzu od 15 minuta. Nastavljamo u 11 sati i 25 minuta, precizno u 11,25.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Predsjednik Kluba HDZ-a je tražio pauzu da li želi riječ nakon pauze?

Traži riječ nakon pauze gospodin Vinko Zorić ima riječ, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ma ja se zahvaljujem. Izgleda da se nismo razumili, meni je i bilo čudno, ja sam tražio 15 minuta a učinilo mi se da je predsjedavajući rekao do 11 i 35, izgleda da je bilo i 25. Ja se ispričavam, u ime kluba.

Mi smo naime, bili gotovi ovaj, i ranije i naš klub će podržati i proceduru i ove izmjene. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Zoriću. Dalje, tko želi da govori? Ako se niko ne javlja za riječ, ja vam se zahvaljujem. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje. Ponavljam u pitanju je zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o koncesijama po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika.

Dakle mi se sada izjašnjavamo o zahtjevu Vijeća ministara za hitnu proceduru.

Ja vas poštovane kolege pozivam da se izjasnite glasanjem, sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 33 glasa za, bez protiv i 3 uzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, prihvatio proceduru po članu 105. vezano za ovaj zakon.

Prelazimo na izjašnjavanje o samom tekstu zakona.

Pozivam vas da se izjasnite i osamom sadržaju zakona, glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, sa 34 glasa za, bez glasova protiv i 2 uzdržana glasa, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio Zakon o izmjeni Zakona o koncesijama, kojeg smo dobili od Vijeća ministara.

Ja vam se poštovane kolege zahvaljujem.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda, to je

Ad.9. Prijedlog zakona o porezu na dodatnu vrijednost, drugo čitanje

Kao što vam je poznato, Prijedlog ovoga zakona usvojen je u prvom čitanju na 43. sjednici Doma. Tada je Dom usvojio zaključak kojim je praktično odredio novu komisijsku fazu. Komisiji je dat rok od 15 dana za razmatranje eventualno novih amandmana, novih prijedloga i sugestija i komisija je uradila svoj dio posla. Mi smo 27. oktobra dobili novi izvještaj komisije, koji je vama proslijeđen 28. oktobra. Vidjeli smo da je Komisija za finansije i budžet usvojila 29 amandmana u plenarnoj fazi, dakle poslije ovog novog izvještaja mjerodavne komisije, amandmane su podnijeli gospoda, Zlatko Lagumdžija, podnio je 7 amandmana koje ponovo želi braniti u plenarnoj fazi, gospodin Beriz Belkić podnio je 6 amandmana kojima osporava amandmane komisije, gospodin Hazim Felić podnio je 1 amandman kojeg ponovo želi braniti u plenarnoj fazi i gospođa Seada Palavrić podnjela je amandmane kojim osporava 3 amandmana komisije.

Dame i gospodo, mi smo dakle u drugom čitanju ovoga zakona. Rasprava i glasanje o predloženim amandmanima po članu 96. Poslovnika. Shodno ovom članu, otvaram raspravu o amandmanima.

Ko želi da govori?

Sekretaru vodite evidenciju, ja vas molim, pomozite mi. Hoće li neko? Ako neće ko, da se ja javljam.

Gospodin Sead Avdić, nakon toga gospodin Jozo Križanović, vi dalje nastavite.

SEAD AVDIĆ

S obzirom da se radi o izuzetnom sistemskom zakonu, gospodine predsjedavajući

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čekajte malo da vidimo. Gospodin Beriz Belkić

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo, poslanici, poštovani gosti, poštovani članovi Vijeća ministara, ja upućujem jednu sugestiju korisnu za razmatranje ovog strateškog, krovnog zakona za BiH. S obzirom na javnu raspravu, s obzirom na sučelja mišljenja, dijela Međunarodne zajednice, stavovi Vijeća ministara i Parlamenta BiH, mislim da bi bilo korisno čuti još jedan put, ako imaju za potrebu da kažu u korist ovoga zakona i koncepcije koju zakon brani, a to je jednostavno Vijeće ministara i Međunarodna zajednica posebno MMF i Svjetska banka. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Seadu Avdiću. Za riječ se javlja predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Adnan Terzić. On ima naravno, prednost u odnosu na poslanike, kada zatraži riječ u ovoj sali. Ja naravno pozdravljam i njega, on je došao u salu, ministra finansija ovde je i direktor odnosno predsjednik Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, gospodin Dikson, a predstavnici Međunarodnog monetarnog fonda i međunarodnih institucija, ja ih također pozdravljam.

I dajem riječ predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Adnanu Terziću. Gospodine predsjedavajući, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, mislim da je gospodin Avdić u pravu i da nije ovo pitanje sad ko ima pravo da govori prije nekoga, nego da ipak možda ja u ime Vijeća ministara a moram priznati da se to može protumačiti i u ime stavova Međunarodne zajednice, da kažem par riječi o ovom zakonu prije nego što krenete sa svojim diskusijama.

Zakon o PDV-u je, to ne treba više ponavljati, ključni i reformski zakon, koji naš poreski sistem treba da ustroji po evropskim standardima. Uprava za indirektno oporezivanje, entitetske vlade i Vijeće ministara, su nekoliko mjeseci radili zajedno sa predstavnicima MMF-a na oblikovanju teksta zakona koji će omogućiti da BiH dobije poreski sistem koji će imati sve karakteristike porskih sistema razvijenih zemalja EU. Ali, isto tako koji će uvažavati i određene osobenosti i Ustava i same ekonomske situacije u BiH.

Mi smo opredjeljujući se za brzo uvođenje PDV-a vodili se i jednom osobinom koju smo željeli od tog brzog uvođenja, a to je efikasno uvođenje PDV-a. Znači, iskustva koja imaju zemlje u regionu, zemlje EU sa PDV-om, sa diferenciranim stopama, su iskustva koja smo mi uzeli u obzir. Međutim, shvatili smo da diferencirane stope PDV-a u BiH ne mogu zadovoljiti ovu potrebu efikasnog uvođenja PDV-a. Meni je jasno da smo u prvom čitanju, u radu komisije, u vrijeme javne rasprave, imali priliku da svi sa svog stanovišta kažemo šta mislimo o uvođenju PDV-a u BiH. I drago mi je da imamo potpuni konsenzus, da što prije i na što efikasniji način PDV treba da se uvede i da to predstavlja naš poreski sistem. Neke rasprave koje su išle u pravcu, ne samo poslanika nego i interesnih grupa, koje su išle u pravdu da neko u ovoj državi kad raspravlja o Zakonu o PDV-u kad ga predlaže i misli i brine se o građanima, a neko ne, mislim da apsolutno nemaju osnova. Tačno je i to se mora uvažiti da zastupnici u Parlamentarnoj skupštini BiH su birani od građana, da odgovaraju građanima, ali isto tako ću vas potsjetiti na svoje, uvodnom obraćanje, kad ste me, kad ste potvrdili moje imenovanje za predsjedavajućeg Vijeća ministara. Ja sam tada promovisao dva elementa koja želim da provedem u radu Vijeća ministara i mislim da za ovih 22-3 mjeseca smo apsolutno pokazali da to nije bila samo pusta retorika, nego da to jeste osnova našeg djelovanja.

Prvo sam promovisao brigu o građanima, kao osnovu rada Vijeća ministara a ne zaštitu nacionalnih interesa i drugo, punu odgovornost za sudbinu i građana i države u predlaganju i provođenju zakona koje ovo vijeće ministara bude radilo. Tako da zbilja želim da kažem da ovo vijeće ministara jeste razmišljalo o građanima i

sigurno je da ne bi predložili bilo kakav zakonski propis, bilo kakvu mjeru koja bi išla na štetu građana BiH. Drago mi je da se je pokazalo da u BiH o ključnim zakonima, o ključnim procesima, možemo razgovarati a da ne razgovaramo sa pozicije zaštite, isključivo zaštite nacionalnog interesa ili pozicije naroda kojem pripadam. PDV je prvi zakon poslije Dejtonskog sporazuma oko koga niko nije govorio u ime Bošnjaka u ime Hrvata u ime Srba, štiteći te interese, nego u ime interesnih grupa, i to i jeste najzdravija osnova za raspravu o zakonu koji se tiče poreskog sistema.

Mi jednostavno uvažavajući sve strahove, sve neizvjesnosti, sve nepovjerenje, koje svaki poslanik nosi sa sobom i bez čega vjerovatno ne bi ni bio dobar poslanik i zastupnik, dakle uvažavajući tu činjenicu, želimo da kažemo da u ovom momentu, sa sistemom kakav imamo u BiH, sa razvojem institucija kakve imamo u BiH, nemoguće je organizirati uvođenje PDV-a u ovako kratkom roku sa diferenciranom stopom. Dakle, možemo mi ovu konstataciju posmatrati kroz koliko hoćete prizmi, ali ona je konstantna i ona je takva. I uopšte nije pitanje da li neko smatra da diferencirana stopa može biti bolje rješenje od jedne stope, nego je pitanje može li se diferencirana stopa provest, može li se pripremiti sistem za uvođenje PDV-a i može li se postići efekt, ako odmah krenemo sa diferenciranom stopom. Čak i iskustva zemalja u regionu govore o tome da su se dramatično promijenili prilivi u budžete kada su sa jedinstvene stope prešli na diferenciranu stopu. A pazite, sad govorimo o državama koje ipak imaju centralizirani sistem državne uprave. Dakle, ministar finansija bilo koji te države, ima u svojim rukama i carinu i poresku upravu i sve moguće mehanizme da upravlja finansijama u toj državi. U BiH ministar finansija i trezora nema te mehanizme. Evo sad dobivamo Upravu za indirektno oporezivanje koja se tek stvara, tek se ujedinjuje taj sistem poreske uprave još uvijek znači nisu u tom sistemu, tek treba da uđu u taj sistem i mi jednostavno ne možemo preuzeti odgovornost za provođenje zakona ukoliko imamo diferenciranu stopu. I to uopšte nije pitanje socijale, to nije pitanje brige i nebrige o građanima ove države, nego je jednostavno pitanje funkcionisanja sistema. Mi 22 mjeseca pokušavamo da uvdemo sistem i u mnogim oblastima smo to uspjeli. Dajte nam šansu da i u ovoj ključnoj oblasti pokušamo uvesti sistem. A jednostavno je nemoguće to uraditi u ovom momentu sa diferenciranim stopama. Mi smo se opredjelili i za relativno visok prag obaveze obuhvatanja, zakonske obaveze obuhvatanja PDV-om poslovnih subjekata. 50 hiljada KM-ova je dosta visok prag i nije kao u ostalim zemljama u regionu, ali smo to uradili zbog toga što po proračunima koje smo imali sa Međunarodnim monetarnim fondom, oko 90 između 90 i 95% prometa bi se obuhvatilo i ovim pragom i imali bi nešto preko 20 hiljada preduzeća koji bi morali registrirati prije nego što krenemo sa uvođenjem PDV-a. I mi smatramo da je to maksimalno što današnja organizacija Uprave za indirektno oporezivanje, Uprava prihoda po entitetima, kantonima, općinama može provesti. Ukoliko idemo na diferenciranu stopu, samo sa nulom za recimo kruh. Mi ćemo imati drastično povećanje broja preduzeća jer će se svaka pekara morati prijaviti. I to više ne govorimo o 20 hiljada firmi, nego govorimo o možda 50 do 60 hiljada. Neki pokazatelji govore da su viši ali da se ne bacamo prevelikim brojevima. I jednostavno mi ne možemo registrovati toliki broj preduzeća. Znači, stavili smo prag od 50 hiljada svjesni da ćemo za godinu dana, kad ustrojimo ovih 20 hiljada firmi, spuštanjem praga ustrojiti i na kraju doći do potpunog ovaj, obuhvatanja svih onih koji prave promet u BiH.

Znači, ne radi se to o tome da li neko zna više ili manje o poreskoj politici, o PDV-u itd. Ovde se govori o čisto operativnim tehničkim stvarima koje su konstantne

koji se mogu promijeniti za godinu dana i oni će se promijeniti, vjerovatno za godinu dana, ali jednostavno u ovom momentu je pitanje da li da pretpostavimo laboratorijske uslove i pretpostavimo da imamo fantastičan sistem, uređen sistem, da nemamo, da nam Granična služba radi, da nam carine rade, da nemamo šuplje granice, da nam ne švercaju i ne provlače razno razne vozove i da idemo na diferenciranu stopu, znači da pretpostavimo da imamouslove za to, ili da kažemo da mi to nemamo. Ali svjesni da u svakom tom segmentu moramo, kako radimo na uvođenju PDV-a, moramo praviti ovaj, sistem i moramo imati bolje rezultate.

Ja garantujem da uvođenje PDV-a u najvećoj većini slučajeva a pogotovo za građane, sa jednom stopom, neće imati posljedice kakve su se govorile i za ovom govornicom, kako se govorilo u javnoj raspravi, kako se može pročitati u medijima.

Ja vam garantujem da ukoliko podržite našu ideju i ukoliko prihvatite da vam otvoreno govorimo čime raspolažemo i da to uopšte nije utakmica između Vijeća ministara i Parlamenta, da li neko zna manje ili više o PDV-u, da li neko broji kroz brojeve ili broji na metre, nego je stvar životne realnosti u BiH. Dakle, ako podržite tu jedinstvenu stopu, mi ćemo doći u priliku da pripremimo uvođenje PDV-a za 1.07.2005.godine, doći ćemo u priliku da uradimo socijalne fondove na osnovu jasnih proračuna i na osnovu jasnih iskazanih potreba socijalnih kategorija u BiH, doći ćemo u priliku da objasnimo svakom poljoprivredniku da njegov proizvod neće poskupiti, doći ćemo u priliku da objasnimo svakom proizvođaču koliko će mu se na kraju vratiti od tog PDV-a itd. Jednostavno je nemoguće i ovo št je posljednji put komisija zaključila. Nemoguće je da imamo zakon koji se objavi sa diferenciranim stopama a da se mi ponašamo kao da tu u zakonu piše da je jedna stopa.

S druge strane, vi imate potpunu kontrolu momenta kad će se početi primjenjivati taj zakon. Pazite, to je isključivo u vašim rukama. Ako vi kažete i prihvatite zakon 01.07.2005.godine, ukoliko vam ne dokažemo, a spremni smo vam dokazivati zajedno sa entitetskim vladama, da možemo napraviti socijalne programe, i da niko u ovoj državi neće doći u položaj u kakav se u posljednje dva mjeseca govori u BiH, vi možete jednostavno mjesec dana prije toga reći, zbog toga što Vijeće ministara nije ispunilo svoja obećanja, zbog toga što nismo sigurni da će ovaj, da uvođenje PDV-a sa jednom stopom neće izazvati katastrofu za građane u BiH, mi odgađamo primjenu. Pazite, to su mehanizmi koji su u vašim rukama.

Ali ima još jedan ovdje momenat za koji nisam siguran, jesmo li svi svjesni. Znači, u BiH je takav ustavni poredak, Vijeće ministra, entitetske vlade. Vijeće ministra ima takve ingerencije da ono u principu pred vas ne može poslati ni jedan zakon koji nije usaglašen sa entitetskim vladama, pogotovo ne reformski zakon. Uprava za indirektno oporezivanje, pogotovo tu ima jednu specifičnost i mi moramo biti svjesni te specifičnosti. Zakon o indirektnom oporezivanju je uveo neke nove modalitete u ovaj, u način na koji se vodi poreska politika u BiH. Dakle, zakon podrazumjeva da se ništa u ovoj državi ne može desiti po pitanju poreza, po pitanju carina, ukoliko Uprava za indirektno oporezivanje ne da svoju saglasnost na to. Parlament može donjeti odluku, zastupnici mogu imati perfektnu ideju, međutim, zakon kaže da tu perfektnu ideju na kraju mora dati saglasnost Uprava za indirektno oporezivanje. I to je jednostavno model koji smo usvojili i svi ovde glasali za njega, koji kako kažu jeste evropski standard i koji jednostavno sad ne možemo ne primjenjivati u praksi, jer time pokazujemo onda i jednu dozu neozbiljnosti prema

zakonima koje prihvatamo i prema našem opredjeljenju da reformišemo društvo evropskim standardima. Znači, da bi ovaj zakon uopšte došao u proceduru na Vijeću ministara u Upravi za indirektno oporezivanje je morao proći usaglašavanje eksperata i ministara finansija, a u Upravi za indirektno oporezivanje entitetski ministri finansija imaju pravo veta. I jednostavno, ako jedan ministar finansija po pitanju, ako uprava odlučuje po pitanju poreza, ako on stavi veto, od tog zakona nema ništa, od njegove procedure nema ništa. Znači mora se usaglasiti. Zakon o PDV-u je dobio punu saglasnost Uprave za indirektno oporezivanje. Znači ministri finansija su pristali na to, eksperti i svi oni koji čine Upravu za indirektno oporezivanje.

Šta god ovdje da bi promijenili, a promijenimo u tom zakonu, moramo usaglasiti sa Upravom za indirektno oporezivanje. I ovo je jedan primjer za u buduću da po meni, moramo naći mehn...bez obzira na naše poslovnike koji su ipak pravljeni prije nego što je izašao Zakon o indirektnom oporezivanju u BiH, mi moramo napraviti sistem kako da brzo i efikasno rješavamo te stvari. Moguće da je sistem da komisija koja tretira ovu oblast nakon svojih amandmana, nakon svojih usaglašenih stavova, dobije saglasnost za taj rad od Uprave za indirektno oporezivanje, neki sistem se mora naći. Tako da posmatramo ovaj zakon, pazite, to je ključni reformski zakon. Jednostavno uvažavajući sve ono što ovi predstavljate u ovaj, u ovom domu i u BiH. Na kraju, svaka ta ideja mora dobiti saglasnost Uprave za indirektno oporezivanje. Jesmo li tako rekli Zakonom o indirektnom oporezivanju.

Dakle, ja predlažem, da shvatimo realnost, da prihvatite i moje stavove i stavove Vijeća ministara, ne kao ljudi koji nešto bolje znaju o ovoj problematici, nego kao ljudi koji znaju s čim raspolažu i kao ljudi koji moraju provesti i implementirati ovaj zakon. Da se vratimo na poziciju i da glasate o amandmanima koji će očistiti predlog komisije do pozicije kakva je dalo Vijeće ministara, da svojim zaključkom obavezete i Vijeće ministara i entitetske vlade da do marta mjeseca slijedeće godine, pred ovaj parlament iziđu sa jasnim programima kako ćemo neželjene posljedice i efekte primjene poreza na dodanu vrijednost sanirati socijalnim programima i da nam ostavite još jedan period vremena da primjenom zakona koji će vam tek doći u proceduru. Primjenom Zakona o porezu na promet proizvoda u BiH u kojem imamo oslobađajuće ovaj, stope, dakle njegovom primjenom ćemo doći do jasnih pokazatelja kako se kreću prihodi ove države kad imamo oslobađanje na kruh, na mlijeko, na neke stvari koje tretira ovaj zakon. Znači, ako bi danas glasali o zakonu kako je predložilo Vijeće ministara, ništa se sutra u Bosni neće promijeniti a kamo li da se desi neka kataklizma. Ja se bojim a smo mi postavili stvar da ukoliko poslanici podrže zakon koji smo vam mi poslali, da ćete učestvovati u totalnoj kataklizmi u BiH. Ništa se sutra neće promijeniti niti će se promijeniti za mjesec niti za pet mjeseci. Ali primjena zakona je u vašim rukama. Datum primjene zakona je u vašim rukama. Ako vam ne pokažemo da smo toliko odgovorni i ako vam ne pokažemo da ovo što vam sad govorim, da se ni jednom građaninu u BiH ništa loše neće desiti, dapače, da se ništa neće loše desiti ako izglasamo zakon i primijenimo zakon sa jednom stopom, ako vam to ne dokažemo, nemojte primjenjivati zakon. Izmijenite član koji govori o datumu primjene zakona i to je gotovo i normalno, ja sam spreman da pod takvim uslovima i Vijeće ministara ovaj, snosi konsekvence, to jeste da nas raspustite. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se predsjedatelju Vijeća ministara gospodinu Terziću. Sad je na redu rasprava. A ne znam da li da repliciramo uvodničaru, kroz diskusije možete sve reći. Mislim da bi to bio red. Mislim evo ako se slažete. Ja ću vam dati riječ gospodine Durakoviću, pa kroz vlastitu raspravu osvrnite se i na uvodno izlaganje. Mislim ne znam, ako insistirate neću vam uskratiti ali mislim evo da, dobro, dobro, hvala vam lijepo.

Znači, ja pred sobom imam slijedeći redosljed prijavljenih, gospodin Jozo Križanović, pa gospodin Beriz Belkić, pa gospodin Ivo Mior Jović, pa gospodin Špirić, pa gospodin Mladen Potočnik, hoću li vas evidentirati pošto ste se javljali? Gospodin Duraković, Džaferović, Gligorić. Dosta za sada imamo, pa ćemo onda uraditi dalje evidenciju.

Dobro, hvala vam lijepo. Riječ ima gospodin Jozo Križanović, izvolite, gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Predsjedavajući, ako mi dozvolite želio bih odmah reći na početku da ja zadržavam pravo na prijavu za diskusiju a sad bih želio problematizirati jednu dilemu poslovnicike naravi.

Naime, na 43. sjednici Dom je usvojio principe prijedloga ovog zakona uz izmjenu principa broja poreskih stopa. Dakle, jedinstven je dom bio u tome da treba u Zakonu o PDV-u postojati diferencirane stope. Naša komisija odstupila je od tog principa i svela to na jedinstvenu stopu. Postavlja se pitanje dakle, mi smo sada u drugom čitanju, drugom čitanju po našem poslovniku raspravlja se o amandmanima. Dakle, završeno je prvo čitanje o principima i načelima. Ja želim reći da je u prvom čitanju, kad je bio razmatran ovaj zakon, da je on usvojen sa promjenjenim principom, dakle sa usvojenom diferenciranom stopom PDV-a. Evo namećem jednu dilemu, nisam ni ja siguran, kako izaći iz ovoga ali u svakom slučaju ukoliko ostajemo pri ovome, mislim da bi se danas trebala otvoriti mogućnost ne samo rasprave o amandmanima, nego i o načelima. Jednom se Dom izjasnio o principima i načelima ovoga zakona i usvojio diferenciranu stopu. Evo toliko, a zadržavam pravo prijave za diskusiju, hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zhvaljujem se gospodinu Križanoviću. Riječ ima gospodin Beriz Belkić, izvolite gospodine Belkiću.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, ja ću pokušati obzirom da u glavnom sve rečeno i da su vrlo jasne pozicije manje više svih aktera u ovom cijelom procesu, iz prostog razloga imali smo i raspravu, imali smo niz raznih sastanaka, i sa predlagačima i sa predstavnicima uprave i sa Mešunarodnom zajednicom, ali evo ovo je prilika da na neki način u finišu razumjevajući da se može i korigovati i promijeniti

stav i mišljenja ali evo ovo je prilika da na neki način svi jasno izađemo sa svojim stavovima po ovoj problematici.

Kada je riječ o stvari o kojoj je gospodin Križanović govorio bez ambicija da ja tumačim stvar, ja mogu samo reći da Komisija za finansije i budžet u novom izvještaju također predviđa dvije stope. Dakle, standardnu stopu i stopu od nula. Pa bih ja po svom skromnom mišljenju, procijenio da je komisija ostala na tragu stava Predstavničkog doma. Dakle, tada nije govoreno o trostopnom sistemu odnosno sistemu sa tri stope ili dvije stope, nego je govoreno o diferenciranom principu.

Ali, evo da pređem na poziciju Stranke za BiH, odnosno na neki način da pokušam dodatno argumentirati amandmane koje jesam predložio. Dakle, prije svega ovi amandmani su na tragu stava Predstavničkog doma koje smo mi ovdje utvrdili i na tragu su ranije podržanih amandmana od strane Komsije za finansije i budžet, koji nisu ovdje o kojim se ovdje nije izjašnjavalo.

U odnosu na novi komisijski izvještaj, oni su na tragu amandmana u komisijskom izvještaju, oni su intervencijama dovedeni dakle na onaj nivo koji smo utvrdili na prvoj rapspravi, odnosno na raspravi prilikom sastavljanja prvog izvještaja. Zašto smo, odnosno zašto sam se opredjelio? Iz prostog razloga, u obrazloženju sam pokušao što je moguće kraće da to kažem, da mi ne želimo napraviti takav projekat, odnosno podržati takav projekat koji će ugroziti, ne rešavati socijalne probleme, nego ugroziti postojeće socijalno ekonomsko stanje, dovesti ljude u lošiji položaj nego u kojem jesu, da želimo na neki način to isto učiniti sa obrazovanjem, kulturom, naukom, informisanjem i na neki način ići na tragu dosadašnje odnosno sadašnjih aktuelnih rešenja kad je riječ o poljoprivrednoj proizvodnji. Dakle, sve ovo što je predmet ovih amandmana, u ovom trenutku je i predmet oslobađanja o aktuelnom Zakonu o porezu na promet koji vrijedu u federaciji, a meni je, koliko je meni poznato stope su na neki način ovaj, uravnotežene u oba entiteta.

Ja potpuno razumijem i respektujem razloge koje je predsjedavajući Vijeća ministara u više navrata iznosio, i mi smo na neki način kao stranka odustali od podrške uvođenja tri stope. Dakle, ne podržavamo nižu stopu i to je ono što smo mi u ovom trenutku spremni ovaj, učiniti kad je riječ o argumentaciji o kojoj je ovdje bilo govora.

I samo nekoliko stvari da napomenem. Često se spominje, kad je riječ o odnosu prema građanima, ja ... ne shvatim demagogijom, ja potpuno razumijem da svi mi imamo odgovornost prema građanima i mi ne uobičavamo na ovaj način neke poene kupiti itd. ali evo da raspravimo kad je riječ o hljebu, kruhu kako hoćete. Ne možemo ignorisati činjenicu da svaki dan u preduzeću "Klas" u jutro u 5 ili 6 sati redovi ljudi kupuju stari hljeb, zato što je 30 feninga itd. Ne možemo ignorisati tu činjenicu. Mi to nećemo ignorisati.

Dalje, mi ne možemo ignorisati činjenicu da u ovoj zemlji, postoje invalidi, neuobičajeno visok procenat invalida, ratnih vojnih invalida, hendikepiranih ljudi itd. mi nismo ništa učinili za tu kategoriju ljudi. Dakle, ima prag ispod kojeg Stranka za BiH ne može ići. Dakle, mi ćemo jednostavno se zalagati da u ukupnom projektu bude i stopa nula, da ona se odnosi ne na neke proizvode koji nisu nužnu ljudima, nego jednostavno spektar proizvoda bez kojih ljudi ne mogu da žive.

Ili jednom riječju da kažem, mi jednostavno ne želimo podržati projekat pod nekom sintagmom, odnosno pod nekom formom, ono operacija uspjela, pacijent podlegao. Dakle, mi ćemo ostati kod amandmana koje smo uložili i naš odnos prema raspravi, prema zahtjevima Vijeća ministara izražavamo kroz odustajanje od podrške nižoj stopi. Evo, toliko i hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Beziru Belkiću. Riječ ima gospodin Ivo Miro Jović.

IVO MIRO JOVIĆ

Ja se ispričavam, mislim da je ostalo prije moj govor pa u cilju racionalizacije vremenske

MARTIN RAGUŽ

Dobro, hvala lijepo gospodinu Ivi Miri Joviću. Riječ ima gospodin Nikola Špirić, izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege, kolegice, poslanici, uvaženi predsjedavajući Savjeta ministara, cijenjeni ministri, uvaženi gosti, vidim danas je ovdje i predstavnika Međunarodne zajednice gospodina Diksona predstavnika MMF-a i mislim da je dobro da danas u okviru državnog parlamenta razgovaramo o tako bitnom pitanju. Samo ono što nije dobro dame i gospodo, što se nije desilo a imalo je smisla da se u prvom čitanju bude prisutno i da se čuje šta to poslanici državnog parlamenta misle o ovako bitnom državnom projektu. A posjetit ću sve vas, da bi bilo jasno javnosti BiH da smo ovaj bitan reformski sistemski zakon počeli razmatrati u vrijeme predizborne kampanje i onda je npravno, Klub SDP-a doktor Zlatko Lagumdžija izišao sa jednim predlogom, da se ide na diferenciranu trojnu stopu, što je ovde bilo čini mi se gotovo jednoglasno prihvaćeno, vodeći računa prije svega o socijalnom segmentu u kojem se građani BiH nalaze.

Ja sam i tada govorio da i jedan i drugi model i svi modeli koji su se čuli, nažalost prerdstavljaju izgleda pogodbenu stvar, što nije dobro. I jedna i druga i treća stopa i svaki model je stvar ozbiljnog državnog računa. Ja moram javnosti radi da kažem, da sam o PDV-u, evo ovde sve materijale koje dobio jedina cifra jeste stopa. To je ne viđen primjer u svijetu i to je najneozbiljniji pristup koji je mogao biti nažalost kada je PDV u pitanju. Volio bih, znam da je ovo složeno pitanje, dakle nije PDV, on je i ekonomsko i socijalno i političko pitanje i ozbiljno ekonomsko i ozbiljno socijalno pa i ozbiljno političko pitanje. I u tom kontekstu se on mora sagledavati. Čuli smo u uvodnom izlaganju od gospodina Terzića, da diferencirana stopa PDV-a neće zadovoljiti formulu efikasnog uvođenja PDV-a, da diferencirana stopa nemoguće uvesti za tako kratko vrijeme, ne može se provesti zakon ukoliko uvedemo diferenciranu stopu PDV-a i na kraju, ništa se neće promijeniti sutra ukoliko uvedemo jedinstvenu stopu PDV-a. Ako je to sve tako, ako je PDV sveden na strogo tehničku stvar, onda dame i gospodo zašto uopšte reforma. Zašto reforma? Ja sam očekivao da će u analizi državnih računa, društvenih računa, Vijeće ministara pa i predstavnici

Međunarodne zajednice koji pomažu, pružaju dobre usluge, izaći sa ozbiljnim proračunom. Šta to jeste BiH? Šta je današnji njen osnovni problem jesu izvorni prihodi BiH. Koliko institucija jednom, dakle postoje informacije i računa aproksimativni, da ukoliko postojeći nivo institucija BiH treba maksimalno da funkcioniše da treba obezbijediti blizu 500 miliona KM u državnom budžetu. Sada je taj budžet negdje jedva 220 miliona. A ukoliko se žele zadovoljiti svi standardi da kad uđemo u fazu aktivnog pregovaranja i članstva u EU, da će trebati negdje oko milijardu KM. E sad se postavlja pitanje, da li smo izračunali koliko ćemo ubrati prihoda po osnovu stope PDV-a, bila ona 18%, bila diferencirana, 17%, 13 i nulta stopa? Da li postoji simulacija modela, matematička, sa jednom stopom i sa dvije stope i sa tri stope? Ne postoji niko ovde, ubjeđen sam bez obzira kojoj političkoj partiji pripadao, ko neće prihvatiti ekonomski najracionalnije rešenje. Ali ne mogu biti informacije da je nemoguće uvesti diferenciranu stopu, moguće je. Ne mogu prihvatiti rešenje da je tehnički ne izvodljivo, moguće je. Ne mogu prihvatiti rešenje da je zakonski neprimjenjivo, primjenjivo je. Ali može li se ovde zapostaviti 95% populacije koja živi na ivici egzistencije? Može li se zapostaviti ovo o čemu je kolega Belkić govorio? Mi jesmo, Ustav jeste PDV i niko nema ništa protiv, ali to zahtjeva simulaciju modela i nema onda potrebe da mi vodimo ovde dugotrajne rasprave u kojim će nas neko navoditi na pogodbenu politiku.

I ono što mi posebno smeta, od kad smo imali prvu raspravu, nije bilo ni jednog kontakta između klubova da približimo stanovišta, to je činila Međunarodna zajednica kao da je to jedino njen zadatak. Pokušavala je da objašnjava, nažalost i tamo nisam naišao na računice koje bi davale koji je model za BiH najbolji. Jasno je meni da je jedinstvena stopa najjednostavniji model, najefikasniji, najjeftiniji i finansijski najizdašniji, ali rekao sam da to nije strogo ekonomska stvar, nego je i socijalna i politička. Imamo li odgovore na ta pitanja? Ima li Vijeće ministara? Nije odgovor, znate držite nas za riječ do marta mjeseca ćete imati socijalni program. Imali smo mi zaključke prema Vijeću ministara kada je carinska politika u pitanju, da u roku od tri mjeseca izađe, kada su tarife u pitanju podnese izvještaj parlamentu. Sad smo u šestom mjesecu, nemamo informacije.

Druga stvar, nemoguće je raditi na jedinstvenoj stopi, pa kao fol realizovati model a u martu se pojavi i kaže, znate nemamo socijalnog programa a model pripremili za jedinstvenu. Šta ćemo reći građanima? Zato ja molim, Vijeće ministara da se uozbilji, da danonoćno radi na simulaciji modela, inače ovo je jedna jalova politička priča s kojom su se želili sluđivati građani. A ne da im se pojasne sve dobre i loše strane PDV-a. I mislim da je bio ozbiljan predlog SDP-a i mislim da on nije bio politikantski, a šta se je desilo, da poslanici su tako bili zaljubljeni u trojnu stopu u predizbornoj kampanji a da bi sad biračima poručili kako je to bilo samo dio predizborne igre, kako su sad shvatili po nalogu MMF-a da jedna stopa baš neće izgladnit sve ili neće poubijati sve.

Dakle, mora se strogo voditi računa o javnom ponašanju i onome što se zovu državni računi. Nema ovde međuentitetske priče. Mogle su te priče biti sasvim usklađene, ne mislim da tu ima otpora i nema ni nacionalne priče, ovo je strogo pitanje koje se tiče svakog pojedinca u našoj zemlji i zato mislim da nažalost nisam ubjeđen, nije me niko matematikom ubjedio da jedna, druga ili treća stopa, stopa bolja. I zato ću se pnašati kao i u prvom čitanju. Želio sam da dam doprinos samim tim što stranka kojoj pripadam nije podnosila amandmane, htjeli smo dati doprinos da

dođemo do dobrog državnog zakona ali čini mi se da je način na koji se pokušalo ubjeđivati klubove i stranke, nije bio dobar i bojim se da nećemo donjeti dobar zakonski projekat. Pogotovo što oči javnosti su uprte u ono što se zove PDV u BiH, čini mi se da je bilo mnogo, potrebna je mnogo šira javna rasprava pa i mnogo više taj problem približiti u stručnom smislu onima na koje će se on odnositi. Ovako čini mi se da je priča o PDV-u svela se na priču između OHR-a, Komisije za indirektno oporezivanja i Vijeća ministara. Tobože jedni druge su trebali ubjediti šta je najbolje. I moram da kažem, da je početak same rasprave i ja sam i tada reagovao kada je Vijeće ministara predložilo jedinstvenu stopu PDV-a, a branilo ovdje u krilu parlamenta više stopa. I tada sam rekao da je to nonsens, da je to neviđeno da predlagač ne brani svoj prijedlog. Ali evo sad je već bilo jasno da je to bila predizborna kampanja. Hvala vam lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Špiriću. Riječ ima gospodin Mladen Potočnik. Neka se pripremi gospodin Nijaz Duraković, pa gospođa Palavrić.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, prisutni gosti, ja sam na 43. sjednici podržao predlog tri poreske stope, i ponovo ću objasniti par elemenata koje je prethodni govornik naveo.

Procjena je da ukoliko bi bile tri stope, bi bio gubitak na držanom nivou za 200 miliona maraka. Pod tom pretpostavkom da je to tačno, to bi u suštini iznosilo samo 3 procenta cijelokupnih budžetskih primanja na nivou BiH od opštine do države. Ali po drugoj strani, tih 200 miliona maraka bi predstavljalo udar od 5 procenata po glavi stanovnika. U BiH imamo oko 450 hiljada invalida i penzionera i oko 250 hiljada nezaposlenih, što od prilike iznosi 700 hiljada ljudi i svako ima barem jednog člana porodice, znači govorimo o ljudima, o ljudima kojih je oko milion i 400 hiljada. Ukoliko bi uveli jednu stopu poresku, tada bi praktično uzeli pola kruha svakome od ovih milion i četrsto hiljada ljudi. Ja to neću. Država mora puniti svoju kasu, proizvodnja mora imati stimulaciju, ali i čovjek mora živjeti. Sva ta tri elementa su sastavni dio politike PDV-a.

Zbog toga, nulta stopa postoji da zaštiti socijalnu strukturu, niža stopa da poboljša, odnosno ubrza razvoj proizvodnje poljoprivrede, stočarstva itd. a normalna stopa postoji zato što je za normalne proizvode kao što su proizvodi visokotarifni i drugi. Svi argumenti koje navodi Ministarsko vijeće a i Međunarodna zajednica, ja ću ih citirati, sigurnost ubiranja poreza, sigurnost ubiranja poreza nije u poreskoj stopi, nego je u inspekcijama i carinskim službama. Tehnički, mi danas imamo tri poreske stope, nultu, 10% i 20%. Tehnički izvodljivo. Država istinski postaje likvidna u onom trenutku kada se uvede PDV.

Zbog toga još jednom kažem, glasaću za tri poreske stope i protiv ovoga koncepta kojega je predložila Međunarodna zajednica i Ministarsko vijeće. On jeste primjenjiv u Evropi gdje bruto odnosno DŽDP je 10 ili 12 hiljada dolara a ne u BiH gdje samo hiljadu dolara. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Potočniku. Riječ ima gospodin Nijaz Duraković, izvolie.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ovako mi je bolji pregled a žao mi je što je gospodin Terzić otišao jer sam mislio prije svega da njemu iskažem nekoliko zapažanja.

Naime, ovim se kao i vi svi zanimamo već više mjeseci, i meni nikako ne može u glavu da dođe, ne mogu da dokučim razloge zašto određene strukture naročito ove iz vladajućih stranaka insistiraju na jedinstveno poreskoj stopi. Stvarno, nikako da dokučim.

Prošli put sam govorio. Gospodin Terzić kaže da mi moramo shvatiti realnost BiH. Pa, upravo zato. BiH ima najviše nezaposlenih u Evropi, po proporcionalnom broju stanovništva. Najviše penzionera proporcionalno broju zaposlenih, gotovo da dođe 1 zaposleni 1 penczioner. Najviše invalida u Evropi. Najviše bolesnih u Evropi od paraplegičara pa do ostalih, ne samo onih koji su oboljeli u ratu već i u miru. Najviše gladnih u Evropi i najviše nažalost nepismenih u Evropi. Sad ćemo mi ujednačiti porez za bukvar i čitanku ili svesku u prvom, osnovcu, sa kavijarom, kadilakom i jahtom itd. To je suludo. Dvije je trećine stanovnika BiH na granici egzistencije a mnogi su ne samo na pragu, već u gladi. Evo maloprije je meni spomenuo. Otiđite u jutro pred «Klas» oni bajati hljeb, koji se danas ne proda sutra dan koji je koštao 60 feninka, sutra dan prodaju po 30. Kilometarske su kolone za taj hljeb, kruh, kako hoćete. Prema tome, sve ujednačavati i to koji su razlozi navedeni.

Prvo, jasno je da će država ubrati veći prihod je li, jedinstvenom stopom. Jasno je da je to lakše. Ali inače ovo u ovoj našoj nesposobnoj birokraciji, svejedno je. Ima i drugih pokazatelja. Svaki ozbiljan ...ovde imamo i doktora informatike itd. pa svedno je ili obračunavali jednu ili dvije ili tri stope. Svaki proizvod ima svoju šifru, ima svoj kod, u vrijeme računara i informatike, mislim glupo je govoriti da je to kao poskupljuje, kao to nije moguće, naša je poreska uprava nesposobna itd. Ona je nesposobna i za jednu ili dvije ili tri, svejedno. I čemu sad stvarno, ta priča nije mi jasno.

E, sad na prošlom parlamentu, koliko sam ja pratio, o tom konsenzualno smo se opredjelili za diferenciranu stopu. Dobro, ona ne mora biti trojna, može biti jedna opća i druga nulta ali i da se ide ovakom uravnilovkom. Sa ovako jadnim obrazloženjem. To naprosto mi ne ide u glavu. I na kraju krajeva, gospoda iz MMF-a iz Evrope, iz OHR-a, pa dosita to je za mene vrlo licemjerno, pa da ne kažem bezobrazno. Nama nude nešto što u svojim zemljama ne primjenjuje. Od 25 zemalja EU ponavljam, 25 sa ovim novo primjeljenim, samo dvije zemlje imaju jedinstvenu stopu. To je Danska i Slovačka. Slovačka je već poduzela korake da i ona ide na diferenciranu. Pa gospodo ako u vašim zemljama to vrijedi, ako u Britaniji u Irskoj, u Austriji u Italiji, u Francuskoj, u Njemačkoj, bogatoj Šveskoj itd. primjenjujete diferencianu stopu, šta jadnoj i napaćenoj, gladnoj BiH nudite jedinstvenu stopu. Jer, slažem se sa gospodinom Špirićem, ovo nije samo ekonomsko pitanje, ovo je prije svega socijalno a Bogami i eminentno političko. A onda, uoči izbora sve stranke su govorile da idemo na diferenciranu stopu. Ja bih molio Suadu Palavrić da izađe na

televiziju i da svojim biračima sada kaže, što je promijenila ćurata. Iz kojih razloga? Šta sada znači ponovno vraćanje rasprave na početak? Mi smo na prethodnom parlamentu usvojili dakle princip. Princip je diferencirana stopa. Sad se možemo razgovarati o amandmanima ili o varijantama tri stope ili dvije ali u svakom slučaju diferencirana. Vraćanje stvari na početak, znači potcjenjivanje ovoga parlamenta. Ne može nama doći iz Vijeća ministara Terzić i govoriti žao mi je što nisi slušao prethodno obrazloženje, ovdje dakle moramo dobro odvagati. Ako nam treba još vremena, Bože moj. Ali ako Terzić kaže da se ništa, pod bogom neće promijeniti, pa što onda uopće ovo mi raspravljamo, što donosimo. Promijeniće se i te kako, kad se bude primjenjivao zakon, utoliko što će svaki proizvod u ovoj državi porasti za najmanje 25%. 17% ova stopa i računajte cijenu energije, poskupljenje i nafte i tu je negdje. Znači, da će doći do još većeg ugrožavanja onih socijalno i tako debelo ugroženih.

I trebali bi o tome da vodimo računa. Ako ništa s toga što smo ovom narodu govorili jedno, a sad izgleda pod raznim pritiscima hoćemo drugo.

Terziću, najgore je iz tvog izlaganja, to je zapravo meni liči na ono kad od golemih nevolja, hoćete da napravite vrlinu. A i u životu i u politici je najgore kad od nevolje hoćeš napraviti vrlinu. Kako se neće promijeniti čovječe. Promijeniće se sve. Poskupiće i hljeb i mlijeko, vi idete na to da će biti izjednačen kavijar sa hranom za dojenčad. Da će biti audi osmica ili genšer izjednačen sa običnim nasušnim kruhom. Da će ne znam biti šanel, koko šanel 5 izjednačen sa ovaj, mlijekom itd. Kako neće biti posljedica. Biće i te kako. Dakle, mi moramo voditi o tome računa. I na kraju krajeva, ako se već pozivaš, počeo si odmah na iskustva Evrope. Pa opet sam rekao, samo dvije zemlje u Evropi zapravo jedna, Danska ima jedinstvenu stopu. Niko više. Pa kad je to tako dobra, ta jedinstvena stopa što je ne primjenjuju u svojim zemljama, a ne da je nama nameću. Toliko, hvala.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Durakoviću koji je evo izašao za govornicu da bi imao širi pregled, ako to još neko od zastupnika hoće, neću uskratiti. Dakle, od danas imamo tu mogućnost da slijedite ovaj primjer. Slobodno se izrazite.

Slijedeća je gospođa Seada Palavrić

SEADA PALAVRIĆ

Uvažene kolege, gospodine premijeru, ministri, uvaženi gosti, iako gospodina Diksona ne smatram gostom, smatram ga domaćim jer je na čelu jedne domaće institucije. Dakle, dopustite da i ja iznesem svoja razmišljanja o zakonu koji je pred nama evo u protekla dva mjeseca.

Najprije da se osvrnem na princip koji je usvojen prilikom prvog čitanja i da potsjetim sve nas, da zakon prolazi kroz dva čitanja, prvo i drugo čitanje. Da u drugom čitanju postoji mogućnost amandmana i usvajanjem tih amandmana u cjelosti se mijenjaju principi koji su usvojeni kroz izvještaj komisije iz prvog čitanja. Dakle, tu nema nikakve dileme, i smatram da mi danas sasvim ispravno radimo.

Inače, ako se sjetite, šta sam ja govorila na prethodnom čitanju. Ja sam rekla da smatram, da je prijedlog ministara o jedinstvenoj stopi jedino rješenje za BiH i

najbolje rješenje, međutim da tom rješenju nedostaju socijalni programi. I to je bio razlog moje podrške diferenciranoj stopi. Pored toga na moje mišljenje uticala je činjenica što mnoge činjenice nisam znala, a danas ih nakon desetak zasjedanja i prisustva sastancima i Komisiji za finansije i budžet i razgovora sa Evropskom komisijom, Svjetskom bankom, MMF-om, KAFAO-om, Upravnim odborom Uprave za indirektno oporezivanje ipak znam, jer ja mislim gospodo da mi svi smo ustanju svoje mišljenje ili formirati ili učvrstiti ili promijeniti samo ako smo ustanju saslušati druge i njiovu argumentaciju. Ja sam to činila i u razgovoru sa pomenutom gospodom, smatram da već imam viziju recepta na koji ćemo način doći do socijalnih programa. Ja sam otišla i korak dalje pa sam od Evropske komisije i Svjetske banke i MMF-a zatražila neke primjere zemalja koje su uvele socijalne programe i neke sam već dobila a neke očekujem. Dakle, nemojmo molim vas, ponašati se kao da u entitetima žive neki drugi ljudi, neko drugi je tamo na vlasti. Mi smo gospodo i tamo na vlasti, naše stranke su tamo na vlasti i na nama je da napravimo socijalne programe.

Sva, gotovo sva izlaganja mojih kolega koja su prethodila mome, daju dijagnozu sadašnje slike. I zaista, ta slika je crna, u njoj su gladni penzioneri, u njoj su gladni invalidi, demobilizirani branitelji BiH, u njoj su gladni i oni koji rade, koji ne primaju plaće, da ne govorim o nezaposlenima i to je ta slika. I izvolimo znate, mi ćemo reći pa poskupiće hljeb, pa poskupiće mlijeko, nemojte molim vas mi nećemo ništa raditi. Za mene to nije odgovor. Za mene je dogovor, gospodo radimo, pogotovo mi koji smo profesionalci u parlamentu. Međutim, ne mislim da treba opravdati ni one koji se nisu profesionalizirali. Neka izvole, raditi u parlamentu jer su išli od građana tražiti glasove da budu ovdje i da zastupaju njihove interese. I vjerujte mi, ja zalažem svoj obraz do te mjere da kažem da ću ako Bog da budem li živa i zdrava, isto kao i vi i danas pred građane ali i 2006. izaći ponovo tražiti njihove glasove i vjerujem pobjediti. A glasaću za PDV sa jedinstvenom stopom. Razlozi za to su u činjenici. Kako mi to mislim pomoći potsticaj, uvesti potsticaje u poljoprivrednu proizvodnju? Kako mislimo povećati penzije? Kako mislimo potstaći zapošljavanje? Iz čega? Moj uvaženi kolega gospodin Špirić, zaista ga cijenim kao stručnjaka u ovoj oblasti, prije godinu dana kad smo putovali svijetom, svuda je govorio da Bosna i Hercegovina godišnje gubi oko milijardu i četrsto miliona konvertibilnih maraka zbog sive ekonomije. E, pa ja neću da učestvujem u tome da se takva slika produžava. Ja sam vidjela kad je uvedena, kad je komisija usvojila svoj izvještaj i sa ovom nultom stopom, koliko je zahtjeva novih da idu u tu nultu stopu i koliko će ih biti. Koliko ćemo ponovo potstaći mogućnost da siva ekonomija nastavi da cvijeta. Ja u tome ne želim učestvovati ni aktivno ni pasivno. Ja hoću da spriječim sivu ekonomiju.

Govorimo o primjeru Hrvatske. Hrvatska je uvela nultu stopu na izvjestan broj proizvoda kad nije mislila ići u EU. I danas, kad je možemo reći u svojstvu kandidata, ona mora uskladiti svoju stopu sa šestom direktivom, a šesta direktiva kaže da nulte stope za domaću potrošnju nema i mora je podići. I nije istina gospodo, to je ono što sam ja slušala, na ovih desetak sastanaka, da su sve evropske zemlje odmah startale sa diferenciranom stopom, a nemojmo zaboraviti kakve su to zemlje, koliko su to zemlje uređene, zemlje koje nisu prošle sudbinu i golgotu BiH, zemlje u kojima entiteti nemaju pretpostavljenu nadležnost za sve. To su uređene države, pa su sve startale sa jedinstvenom stopom, sve ili gotovo sve. I mi ćemo sigurno imati diferenciranu stopu za tri ili četiri godine, kad uredimo sistem. Normalno da ćemo je imati. Ali, ja tek ovakvom stopom vidim mogućnost da mi prikupimo sredstva, da imamo jedan uspješan PDV, da skupimo sredstva, da iz tih sredstava imamo socijalni fond i da kroz

entitete i kantone ili ako to oni nisu u stanju neka prenesu na državu pa ćemo mi, donesemo zakone po kojima ćemo vršiti potsticaj poljoprivredne proizvodnje, pomoći penzionerima, pomoći nezaposlenima, pomoći siromašnim. Ovako, zaista se potvrđuje ona prvobitna tvrdnja eksperata iz Međunarodne zajednice, da kad ove robe su na nultoj stopi, ja ustvari pomažem sebi i onima koji imaju, a ne pomažem onima koji nemaju. Dakle, uzmimo od svih nas, a dajmo samo onima kojima treba. To je princip i mislim da bez toga zaista nema svrhe uvoditi PDV.

Dakle, još jedan put, ne volim se ponavljati ali se ponavljam gospodo, prestanimo kukati nad stanjem kakvo jeste, nego učinimo nešto i promijenimo to stanje. Ljudi su nas za to izabrali, a ne da strahujemo hoću li ja imati glas manje ili više, bez obzira na činjenicu što se namjeravam baviti politikom. Ja čvrsto stojim iza projekta Vijeća ministara i apeliram na vas da prihvatite moje amandmane kojima se eliminira nulta stopa i vjerujte da će nam građani, svi građani ove države za godinu i po zahvaliti na tome. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospođo Palavrić. Replika gospodin Potočnik i neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić, pa gospodin Sead Avdić. Gospodine Moranjkić, vi ste evidentirani, ovog trenutka evidentiram gospodina Lagumdžiju.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, replika. Gospođo Seada, ako zadnji put ste podržali diferenciranu poresku stopu zato što nema socijalnih programa, zašto podržavate sada jedinstvenu stopu a opet nemamo socijalnih programa? Mislim to vas dovodi u kontraverziju. A drugo, ovo zaista ljudski vam kažem, nikakvu lošu namjeru, ja ako nešto ne znam onda pitam druge pa mi objasne, pa onda mjerodavno dižem ili ne dižem ruku za nekizakon. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospođa Palavrić. Molim vas da se držimo, evo imate svi kroz diskusije mogućnost da se osvrnete na raspravu, da držimo ritam jedan.

SEADA PALAVRIĆ

Ja sam pitanje gospodina Potočnika razumjela kao jedno zaista ljudsko pitanje, razumno pitanje. Danas, iako nema socijalnog programa, ja danas znam kako ćemo ga imati za pola godine. I ako niko neće, sješču sama sa ekspertima iz Vijeća ministara pa ću ga praviti.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospođo Palavrić. Gospodin Tihomir Gligorić. Izvolite gospodine Gligoriću.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gospodine premijeru, ministri. Prije svega nakon što smo čuli evo, barem ono što je do sada bilo riječi, ja smatram da trebamo prije svega da se pogledamo sami sebi u lice i da se potsjetimo šta je ovaj parlament, vezano za ovo pitanje, već jednom odlučio. A odlučio je da kao princip bude diferencirana stopa, da ona bude nulta, srednja i viša. A samo je komisiji prepušteno da odluči o visini stope a koliko se sjećam, gospodin Lagudmžija je tada predlagao nultu, 8 i 18%. Prostor za manevar, komisija je imala samo kad je u pitanju visina stopa a princip da će biti tri stope nije bio upitan. U međuvremenu, zbog vjerovatno pritiska, i na same članove komisije, došlo je do promjenjenog stava. Mi bi morali postaviti pitanje i naše komisije kako može da odstupa od stava Predstavničkog doma jer smo joj dali

MARTIN RAGUŽ

Molim vas gospodine Gligoriću, svi imamo zaključak Doma. Mislim da ne trebamo na različit način interpretirati to, da se držimo zaključka Doma. Evo ja imam pred sobom. Ispričavam se što interveniram ali komisija ima mandat da na temelju analitike i razgovora sa svim relevantnim faktorima dostavi novo izvješće.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ali, nismo

MARTIN RAGUŽ

Nemojte da zakivamo sad da kažemo da su ti ljudi nešto, mislim nije korektno

TIHOMIR GLIGORIĆ

Pa sve je korektno. Pa sad je principjelno da li su odstupili od stava Predstavničkog doma. Ako vi smatrate da nije, nije problem. Ali na način kako mi idemo ka konačnom cilju,

MARTIN RAGUŽ

Vi nastavite, ja se ispričavam.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Govori meni u prilog. Istovremeno, premijer nam kaže da građani neće imati nikakve posljedice. Ja bih molio gospodine Terziću da mi odgovorite na jedno najprostije pitanje. Ako bi bila jedinstvena stopa, a imamo jedinstveno tržište u BiH, način formiranja cijena znate da je slobodno na proizvode itd. u kom omjeru ćete vi iz Savjeta ministara ili entitetske vlade moći da utičete jer nema državnog planiranja, nemate ono što o čemu smo mi neki poslanici govorili da bi trebalo biti državnog intervencionizma u nekim stvarima. Kako ćete zaštititi da za razliku od ovoliko podignu cijene ljudi, istovremeno ste govorili da bi, ako bi bile tri stope, pa bi to bilo 100, 200 ili više ljudi koje bi zaposlili. Ako napravimo paralelu da otpuštamo 10 hiljda ljudi, vojnika zbog reforme odbrane, ako zbog evo priča aktuelna, policijske strukture, biće 5 hiljada manje ljudi. A to smo sve finansirali, ma kako je problem za 200 ili 300 ljudi koji bi se angažovali i radili, ovim hoću da kažem. Da u stvari taj

razlog tako banalan da bi se povećala administracija ne stoji, a istovremeno niste napravili nikavu analizu, osim da vam se vjeruje na riječ. I sve što ste govorili, i vi i gospođa Palavrić, je samo ubjeđivanje na riječ, bez ikakve ekonomske analize.

Mi smo se prošli put trudili da napravimo određene analize. To smo kao zaboravili, ali da ni ja ne ponavljam šta je već iza nas, tvrdili suprotno da diferencirana stopa ustvari može da bude izlaz i rešenje. Vi ste kao kontru danas a i prošli put govorili, gospođa Palavrić posebno, o kriminalu i sivoj ekonomiji. Ja vam tvrdim, da će sive ekonomije i dalje da bude, da je ona milijardu dolara van tokova budžeta na svim nivoima u BiH i da bi naravno, trebalo finansirati ono što čini državne institucije i sve što je vezano za budžet, vi ste u stvari prenijeli samo teret na narod, jer vam je lakše na narod, njega oporezovati, uvesti takvu vrstu poreza i takvu vrstu nameta, jer ne možete da riješite one koji se bave sivom ekonomijom. To je nemoć u stvari izvršnih vlasti i parlamenata na cijelom, u BiH. Niste ničim učinili da se to spriječi, a to svi znamo da jednostavno i dalje se razvija i buja pred našim očima.

Smatram i to, da ono što je predložio Savjet ministara u početku, poštujem ja to, vi ste dosljedni, vi svoj princip i svoje razloge imate i ja to poštujem. Nije problem. Ali ne razumijem da ova skupštinska većina ili ovi poslanici koji su jednom donjeli odluku, i sjećam se gospodina Belkića kada je za sredstva informisanja izjavio da li ćemo biti u stanju da sopstvenu odluku održimo, postaviće se kao pitanje. Kao da je znao, da će biti ili pritisaka ili promjene svijesti na osnovu ili stava, na osnovu određenih ekonomskih parametara koji nema. Ostaje samo da je to svojevrsni pritisak. Odakle on dolazi, to uopšte nije bitno, svi mi to naslućujemo i zato se promijenio stav kod nekih poslanika koji su prošli put glasali za a danas glasuju protiv. I dobro su rekli neki građani, ma prevariće oni nas, ako već o građanima pričamo. Oni su pred izbore, o čemu je i profesor Špirić govorio, jasno rekli biše tri stope i umirili naše građane a onda kad je sve to prošlo, građani kažu e, vratiće se svi oni koji su tako govorili na jedinstvenu stopu i tako nas prevariti. Ali ja ne sporim ni gospođi Palavrić da ima svoj stav, i svoje mišljenje i da ga mijenja kao šešire, kao što neko mijenja ideje, to nije problem.

Zato smatram da bi bilo dobro i u buduće da Savjet ministara sa skupštinskom većinom malo bolje koordinira. Ja ovo smatram vašim lošim radom. Jer prošli put niste našli za shodno da se obratite. Istovremeno, mnogo stvri se dogodilo i vi ste danas tu, zato što je neko rekao da je to odsutni(?) trenutak, a ne zato što imate osjećaj prema ovom parlamentu da ga objektivno informišete iako su neke nove okolnosti, da nam ponudite takvu vrstu informacije, da bi mi mogli mirne savjesti donjeti odgovarajuću odluku. To je izostalo. Ali dobro, zbog toga smatam, da Savjet ministara podcjenjuje praktično ovaj parlament, jer imam određene mehanizme, ne samo one političke, nego...iz Međunarodne zajednice, pa gdje se nagnu na koju stranu, nagnjemo se i mi i skupštinska većina, a ne mora značiti da je to dobro rešenje. Mnogo rešenja su oni ponudili u drugim državama i imate samo sirotinju i bijedu nakon njihovih reformi.

Mi nosimo, kao što ste rekli odgovornost i brigu za građane i odgovornost za građane. Ja smatram da na način kako smo mi krenuli sa PDV-om nećemo poneti taj stepen odgovornosti prema našim građanima.

I predložio bih, zamolio poslanike da zaista trezveno razmisle, da očuvamo dignitet ovog parlamenta, i da glasamo za tri stope i na taj način stvarno se odužimo našim građanima i da na taj način bitno riješimo ovo pitanje u korist svih i ja vam kažem, tad se ništa neće dogoditi jer ono što ste vi rekli treba praktično da potekne med i mlijeko, neka svijetla budućnost, zlatne kočije itd. Sve ono što ste vi govorili u smislu projekata socijalnih programa kod privatizacije, nikada to niste napravili ovim građanima, i ja smatram da je to sada samo jedan prelazni period u kome treba tako nešto reći, da se dobije na vremenu, da se dodvori nekome, nije bitno što taj zakon neće biti kvalitetan i neće biti u funkciji naših građana i naših institucija u krajnjem u cjelini. Ali dobro, vi imate svoj očito stav da idete u tom pravcu, ja ga kao takvog naravno, ne mogu podržati. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Sead Avdić, neka se pripremi, riječ je tražio predsjedatelj Vijeća ministara, daćemo mu riječ, izvolite gospodine Terziću.

ADNAN TERZIĆ

Pa ja sam zbilja u uvodu pokušao da budem što je moguće korektniji, sa što je moguće više uvažavanja ovog doma, ali očito je da pojedini poslanici a to u prvom redu mislim na gospodina Gligorića, jednostavno ne zaslužuju takav odnos. Pošto ne želite na jedan takav način da govorimo o ključnom reformskom zakonu, ove parlamentarne većine, istina vi imate punu slobodu da se tako ponašate, obzirom da ne predstavljate parlamentarnu većinu, ali ću vas potsjetiti gospodine Gligoriću da ste predstavljali parlamentarnu većinu, da ste bili ministar u Vijeću ministara i da vam nije palo na pamet da uvodite PDV u BiH. Da vam nije palo na pamet da pravite jedinstven ekonomski prostor, mi još nemamo gospodine Gligoriću jedinstven ekonomski prostor. Znae zašto? Zato što ga niste uvodili kad ste imali tu priliku, nego je sudbina ovog Vijeća ministara i ove dvije entitetske vlade, da pravimo jedinstven ekonomski prostor i mi ga pravimo gospodine Gligoriću. I nemojte narodu poručivati stvari koje nemaju veze sa istinom. Istina je da ako budemo radili ovako kako vi predlažete gospodine Gligoriću, sa tri stope, da ćemo napraviti sve ono što smo zatekli poslije vas gospodine Gligoriću. Jedna stopa obezbjeđuje da se vlasti BiH uhvate u borbu sa kriminalom, sa lobijima, jedna stopa obezbjeđuje da dođemo u poziciju da pare koje sada dajemo na sve one kategorije ljudi o kojima ste vi govorili, da ih pretvorimo u socijalne fondove, u BiH nikad nije uveden sistem socijane zaštite. Radi se o adhoc rešenjima, zakoni se u toj oblasti ne provode, da ne govorim za poticajnim mjerama za poljoprivredu itd. Dolazimo u poziciju da napunimo svoje budžete i ne na račun građana i jednostavno se služite fluskulama koje nisu tačne i na kraju krajeva da vam kažem, uvažavajući tih par stotina glasova što ste dobili, nemate pravo da rušite vi dignitet ovog vijeća ministara. Ovo vijeće ministara sve do sada što je obećalo i uradilo je. Ovo vijeće ministara je do sada uradilo a to ste imali priliku da čujete i od ambasadora Henfrisa, više nego sva vijeća ministara do sada. Radimo isključivo na stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora i na stvaranju pretpostavki da država zadovolji svoje građane, a ono šta smo naslijedili od vas gospodine Gligoriću, o tome pošto sam tako odgojen, evo 22 mjeseca ne govorim. I ne želim da se poredim sa stvarima koje ste vi imali priliku da uradite a mi sad radimo.

Znači, kad sam se već javio, kad sam rekao da se ništa neće desiti. Mislim, korektno je da pojasnim. Nisam želio da vam uzimam puno vremena. Mi ovdje tražimo samo da imate povjerenje u ovo vijeće ministara, ja tražim da imate povjerenje u mene. Da nisam ovdje došao da prevarim nikoga, da nisam ovdje došao da uzmem od siromašnih da dadnem bogatim, da nisam ovdje došao da obezvrijedim domaću proizvodnju, da nisam ovde došao da podržim lobije stranih firmi koje haraju i pustoše ovu državu, nego da sam došao da napravim sistem. I jednostavno mislim da imam ljudsko pravo ako ništa, da tražim od poslanika, ako ne mogu od svih poslanika, onda barem mogu od poslanika parlamentarne većine, da mi dadnu to povjerenje. I da ukoliko u nekoliko slijedećih mjeseci ne pokažem da mogu opravdati povjerenje, da me onda sklonite. Ali mi jednostavno dajte to povjerenje, ništa drugo ne tražim. Zato nisam ni govorio ni o brojevima, nisam ni govorio, govorio sam ljudski na način da shvatite da ipak na moju žalost je tako, i vjerujte na vašu radost treba da bude tako, da ja malo više imam informacija s čime raspoložemo od državne infrastrukture od vas. I ako ja priznam da nemam mogućnost da iskontrolišem diferencirane stope, pa prošle godine se samo sjetite afere oko uvoza sjemenskog krompira u BiH. Uvezen je krompir, prikazivan kao sjemenski krompir, da ne bi se plaćale carine. I mi sada idemo, stavljam novi sistem i tražimo da se u oslobađajuću u nultu stopu da se stavi i sjemenski krompir, što znači da ćemo nastaviti istim sistemom, da će se u državu uvoziti i prijavljivati sjemenski krompir a da ćemo ustvri na pijacama imati konzumni krompir.

Prema tome, ljudi moji govorim vam o realnoj situaciji kakvu imamo i nemojte dovoditi. Mi ne rušimo vaš dignitet. Ja nisam bio na prvom čitanju zakona, zato što sam šest mjeseci unaprijed imao dogovorenu posjetu Ruskoj federaciji. A, nisam ištao tamo da gledam kremlje, nego sam išao tamo da dogovaram zajednicu. Nije bila ni ministrica Marić tu, da dogovaramo pitanje ruskog duga, da dogovaramo pitanje da BiH ima ove zime ravnomjerno i nesmetano snabdjevanje gasom itd. Znači, nisam.

Znači, nije Vijeće ministara od vas tražilo da započnete raspravu o Zakonu o PDV-u, u vrijeme izbora. Pazite, mi to nismo tražili od vas. I, moram priznati da smo i mi bili zatečeni. To je sad stvar u komunikaciji. Meni nije padalo na pamet da možemo o PDV-u raspravljati u vrijeme izbora, jer sam znao kud će ići ta rasprava.

Dakle, ja garantujem građanima u BiH, da prijedlog Vijeća ministara ne ide njima na uštrb, nego, dapače, da će nam pomoći da isfinansiramo sve ono što se treba isfinansirati u ovoj državi, da stanemo u kraj kriminalcima, da stanemo u kraj korumpiranim državnim službenicima, koji imamo i u Državnoj graničnoj službi i u Carini i u Upravi prihoda itd. i da dođemo konačno u poziciju da entitetske vlade počnu voditi socijalnu politiku, znači, ne želimo da socijalnu politiku vodimo poreskom politikom i to se jednostavno mora desiti u ovoj državi. I, ono se može desiti na način da uvedemo jednu stopu i, pazite, ima još, najljudskije vam kažem, ja vam garantujem da ne možemo uvesti PDV sa diferenciranom stopom. Vi pretpostavljate da možemo. A, ja vam kažem da ne možemo. Ja vodim Vijeće ministara, ja znam šta je Uprava za indirektno oporezivanje. Ne možemo uvesti diferenciranu stopu u sledećoj godinu. Možda za 3 – 4 godine da uvedemo, a neće biti tih poskupljenja od tih 25%, pa danas imate 10% i 20% poreza. Dajte ljudi. Neće biti tih poskupljenja. Dokazat ćemo vam i da kruh ne treba poskupiti. Ili nije to sad samo

imaš štrucu kruha, dodaj mu 17%. Ako tako posmatrate, onda će sve poskupiti, ali to nije to.

Kako možemo kontrolisati cijene? Pa danas ih ne kontrolišemo. Ali, možemo. Imamo način da ih kontrolišemo. Napraviti ćemo ono što se do sada nije radilo u BiH. Općinske tržne inspekcije imaju mogućnost i pravo da kontrolišu. Šta se radi u pekarama, je li to cijena kruha koja je, koja odgovara prikazanim elementima itd. Sve se to da napraviti i, kad sam rekao, da se ništa neće desiti, desit će se samo to, da ćete, evo, ako treba meni dati mogućnost, da obezbijedim da za sledećih šest mjeseci počnemo uvoditi PDV od koga u BiH ni jednog građanina neće zaboliti glava, nego će samo imati prednost. Zato kažem, ništa se neće desiti. I, ponovo vam podvlačim da se ne bih ponovo javio. Vi, prvo, apsolutno poštujem vaš dignitet, apsolutno poštujem da je bilo, ali isto tako ljudi moji, život je takav. Jasno je da su neke predizborne retorike malo drugačije od ovih, ali ovdje se ne radi o prevari i ovdje se ne radi o tome da Terzić i jegova vlada hoće da nametnu namet na vilajet da bi oni mogli imati više para u budžetima. Ovdje se radio uvođenju sistema, koji će obezbijediti, da u BiH, konačno, građanin osjeti privilegije imati državu.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Terziću. Samo malo strpljenja molim vas. Radi se o tomu da su i uspjesi i neuspjesi zajednički da ne može samo ni Vijeće ministara ni ovaj parlament. Dakle, ako je bilo uspjeha u usvajanju zakona, jedan od razloga je, rad ovog parlamenta. Znači, ovdje ne trebamo otvarati tu vrstu rasprave. Mi moramo poštovati vaš dignitet, vaše argumente i ovdje je stvar o tome da se ovdje iznose argumenti o ovom zakonu, a ne da se vraćamo u prošla vremena, o tome bi se dalo pričati i o budućim vremenima i ovdje su zastupnici, da vas, odgovorni da vas saslušaju vaše argumente i uvijek ćete tu prigodu gospodine Terziću, čije predavanje. Moje predavanje. Ovo nije predavanje, ovo je poštovanje Poslovnika i digniteta Doma, koji vas je potvrdio i kome ste dužni podnositi izviješće. Ako to ne znte, onda imate elementarnih problema sa institucionalnom strukturom BiH. Nikako predavanje, nego jedno korektno upozorenje, jer ste vi nama svima održali predavanje. Ja sam vas samo korektno pozorio. Ništa drugo. Nikakvo predavanje. Niti imam namjeru da vam držim predavanje i, ispričavam se ako ste mislili da je predavanje. Ali, ja štitim ovaj dom, Poslovnik i sve ljude i Vijeće ministara i zastupnike i njihovu poziciju u procesu rasprave o jednom vrlo važnom zakonu i, molim vas da se ne repliciramo, izbjegao sam replike i na početku na vaše izlaganje i molio ljude da imamo konstruktivnu raspravu. I, sada to želim, ništa drugo. I nema potrebe da se sad osvrćemo nego, ako ima argumenata kroz rasprave oko prijedloga koji su izneseni, ja vas molim da ne ulazimo u dalje replike. Evo, inzistiram da više nema replika na ovaj način. Pa dajte razumite jednom i moju poziciju. Pa ne može gospodine Gligoriću. Ma, ne oduzimam vam pravo, pa zašto ne surađujete. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Moram da ga branim, makar sa par stotina glasova, kako kaže premijer. Pre svega, gospodine Terziću, ja cijenim ono što ste vi govorili u dijelu kada želite da, kao ličnost kao pojedinac preuzmete odgovornost za neke važne stvari u društvu i ja to stvarno cijenim. Ali, vas isto tako molim, s obzirom da ja nisam tačka dnevnog reda ovdje, nego Zakon o PDV-u, samo da kažem, da nisam ja ništa loše radio u

prethodnom postupku, prethodnom periodu kada sam bio u Savjetu ministara, kada je bio predsjedavajući gospodin Martin Raguž. Ostavili smo vam, najkraće rečeno jednu dobru osnovu da možete dobro i kvalitetno da radite.

Prema tome, i sad pasoš taj ako vdite, to je zahvaljujući gospodinu Gligoriću, koji imate i po svijetu hodate, to je jedna mala sitnica, jer sam vas otvorio da idete u svijet, to je uradio, eto jedan mali Srbin, jedan Gligorić Tihomir i, istovremeno da vas podsjetim kada je trebalo glasati tada za gospodina Raguža za mandatara, da sam bio jedini da sam glasao za i imao sam niz primjedbi i reakcija i problema, samo zato što sam smatrao da taj čovjek može biti dobar premijer i danas smatram da će takav čovjek biti sigurno u budućnosti ili bi trebali da nađemo takvog čovjeka. U vrijeme kada je vodio Savjet ministara, vodio je računa o toj polaznoj poziciji i o BiH. Ja sam bio dio njegovog tima i zato sam ga i onda podržao i smatram da nisa radio ništa loše zbog čega bih se stidio. Vi sad imate poziciju i mogućnost da uspostavite jedinstveno tržište o kome govorite. Ko vas sprečava u tome? Imate vlast, imate podršku, jednu komotnu situaciju i niste uradili ništa. Nije vam tu kriv Tihomir Gligorić.

Prema tome, ali da ne širimo tu priču, vi ste, ipak, održali lekciju i meni i ja bih molio kad ste govorili o dignitetu, da poštujete i ovih par stotina glasača, koji su za mene glasali, jer nema razlike u ovom parlamentu između bilo kog od 42 poslanika. Ja svakog jednako cijenim i poštujem, postoje male i velike partije, ali molim vas da ovdje kad sjedemo, onda bi trebalo svakog poštovati, jer to, i ja sam dio ovog parlamenta. Mogu da pomognem ili odmognem, ali to je stvar mojih činjenja i ne činjenja i mogu biti predmet ove rasprave, ali nikako poniženja.

I, ja vas molim gospodine predsjedavajući, što ste, ipak mi omogućili da govorim i, ako sam u jednom trenutku i mislio da ne progovorim, jer ste sasvim dovoljno i vi u onom dijelu rekli, ali nisam želio da kritikujem, nego jednostavno da dobronamjerno nađemo rješenje i zato smatramo da vi niste dali dovoljnu argumentaciju i u konačnici smatram da ovaj savjet ministara, ja nemam ništa protiv njega, ali ja smatram da pema onom što je do sada radio, da je nспособan da vrši vlast i ja bih vrlo rado volio da vam iskažemo nepovjerenje.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Sead Avdić. Izvolite gospodine Avdiću. Zahvaljujem se gospodinu Potočniku.

SEAD AVDIĆ

Ja mislim da gospodine predsjedavajući, emocije nisu dobar saveznik ni politici i političarima, posebno u BiH, zato plediram da jednostavno se vratimo stvarno sistemskom zakonu, koji predstavlja iskušenje za ovaj parlament i za državu BiH. Ja bih rekao da nije bilo važnijeg zakona u BiH od potpisivanja Dejtona. To sam i prošli put rekao, ali rekao bih i, također, bogami ni više improvizacije od susdstva i informacije i znanja oko ovog zakona. Kolega Špirić je to sasvim dobro rekao. Vijeće ministara treba da snosi jedan stupanj kritike, a to je bez analitičkog dokumenta, koji će dokazati poziciju i ciferu od 17% ili 0%, jednostavno se ne šalje zakon u proceduru. Ovo su parlamentarci različitih struka i profesija, niti su na istom nivou educiranosti niti inforamcija. I, nemojte koristiti prednost Vijeća ministara u smislu

zato što ima više informacija, u smislu da može držati u podređenom smislu Parlament. Znači, osjećam potrebu, prošli put smo se tu dogovorili, da dobijemo analitički dokument sa ovim zakonom. Ne mora simulaciju, je li tako Špira, ali jednostavno jedna analitika matematska, koja će dokazati stvarno ove cifre u zakonu i tu nema nikakve dvojbe.

Pod tri, ja vas molim, ako je ikako moguće da iz ovoga zakona ne pokušavamo izvlačiti politički profit ljudi, odvest ćemo državu u kaos. Upozoravam neke. Ovdje nema političkog profita, znači ni za jednu stranku ni za jedan klub. Ako neko pokušava amandmanima uvesti državu u svojevrsan kaos, po meni, u kriminalnu pravnu korupciju i sve ono ostalo što jeste dijelom karakteristika sadašnjosti BiH, onda je to već ozbiljno pitanje. Svima nama je ovdje isti cilj. Nemojte da se gađamo velikim riječima. Nemojte da se gađamo velikim riječima. Briga za običnog čovjeka, za socijalno ugrođene kaegorije, za ratne vojne invalide itd. nemojte ponavljati. Kome vi to ponavljate. Ne trebate vi nikog ubjeđivati, ni jednog poslanika u ovoj sali ovdje. Što znači da, da ne manipuliram sa tim teškim socijalnim stanjem u BiH, da ne pokušavamo jednostavno to uzimati kao argumentaciju za, jednostavno neke druge stvari koje se kriju u ovom zakonu, a reći ću vam ilustracije radi, socijalna politika se, ipak, ne vodi ovim zakonom, niti fiskalnom poreskom politikom. Socijalna politika se vodi socijalnim programima. To je činjenica. To se tako u organiziranoj dražvi, to je sistem. Eh, sada, u svijesti običnih ljudi u BiH se uvriježilo mišljenje kroz tu nultu stopu, mi bi mogli nešto i ta svijest je preovladala i to je problem sada. Sad BiH ima problem, stvarno gospodine predsjedavajući, vi znate dobro. Ta nulta stopa je preovladala u svijesti običnih ljudi i oni očekuju od ovog parlamenta da glasaju za nultu stopu i to je problem, a dijelom smo ga napravili svi zajedno, u smislu generiranja stanja itd.

Četiri, kakvu državu imamo, treba li ponavljati u kakvom jednostavno ambijentu i sigurnosnom, krivično-pravnom i svakom drugom. Ne treba to argumentirati, ali ću vam samo reći sledeće. Jedna firma trenutno, iz razloga nejasnih carinskih propisa, duguje državi, a proce se vodi pred Vrhovnim sudom BiH, visinu od 89 miliona maraka. To se vodi deset godina. Znae zašto? Zato što samo ne može ni sud presuditi je li to bila sirovina, odnosno polufabrikat za uvoz BiH ili je to bio gotov proizvod koji se uvozi u BiH, pa se kasnije preprodaje, 89 miliona maraka, a duguju državi BiH, znate koliko, 34 miliona maraka. To je samo mali detalj iz haosa koji vlada u crinskoj politici, iz nemogućnosti prepoznavanja jednostavno što to jeste polufabrikat, odnosno što to jeste gotovi proizvod.

Da vam ne argumentiram, jedan poslanik je napisao ovdje lijepo u više ... topi, recimo, predlaže oslobađanje goriva i maziva za obavljanje mehanizovanih operacija. Radi se o poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji itd. Pa, onda alatke, mehanizacija, oprema, rezervni dijelovi za obavljanje propisane tehnološke operacije, pa onda sistemi, rezervni dijelovi za odbranu od elementarnih nepogoda, pa onda ambalaža za pakovanje poljoprivrednih proizvoda. Vjerujte po ovome, uvešću i kola, kupiću i rezervne dijelove, točiču gorivo, kupiću autobus, kupiću teretni kamion, sve bez PDV-a. Zato što ću preregistrirati svoju firmu. Jaću se vrlo brzo snaći. Ne treba puno znanja ni lopovske inteligencije da će se dostići i ovom zakonu, da ga izigra i da napravi smiješnim ovaj zakon, što znači, jednostavno mi možemo svojim neopreznim odlukama uvesti državu u svojevrsni kaos, s aspekta funkcioniranja ovog zakona. Ni jedna država, Nijaze, ni jedna država nije odmah uvela višestepenu diferenciranu

stopu PDV-a, ni Irska, koja je sređena država, što znači mi kao država u ovako jednoj tranziciji, osam godina nakon rata, samo ocijenite je li imamo takav krivično-pravni sistem. Je li imamo takvu pravnu državu, je li imamo takvu svijest na takvom nivou, da može provesti ovaj zakon. Ja kažem ne. Ne može provesti zakon. I, onda će doći do haosa. I, pljačke običnih ljudi. Što znači, ja vas molim, znači, dobro sagledajte sve alternative. Nemojte apriori odbacivati ono što misli međunarodna zajednica, kao rijetko kada ima pravo dijelom u ovom zakonu, kao rijetko kada u BiH. Ima pravo u ovom zakonu, što označi, po manje izlaz iz ove situacije sledeći. U svijesti ljudi ova nulta stopa ušla i to teško možemo promijeniti. Teško možemo promijeniti bez političkih posljedica.

Znači, prihvatiti 17 procenaa i nultu stopu, kao što je Komisija predložila, zato iz političkih razloga, ne naučnih, metodoloških i drugih, nego iz političkih razloga nultu stopu. To ograničiti pet godina primjenu ovog zakona i nakon pet godina ići sasvim jasno da bi ovu državu u punom obinu i kapacitetu bude funkcioniralo kao pravna država, ići na diferencirane i višestepeni PDV u BiH i samim time riješiti u najvećoj mjeri dio problema. A, držati Vijeće ministara i tražiti do nove godine socijalne programe i omogućiti ljudima, da, bez obzira na ovu nultu stopu, s jedne i s druge strane, već kad se brinemo za obične ljude, ko se do sada nije sjetio i pojedini ljudi da predlože zakon o socijalnoj politici za građane BiH. Nemamo zakona. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa gospodinu Avdiću. Riječ ima gospodin Felić. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić, pa onda gospođa Ljiljana Milićević, onda ste vi gospodine Lagumdžija.

HAZIM FELIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući,

Ja ću kratko o amandmanu koji sam podnio i koji želim braniti na plenarnoj sjednici ovog doma, a koji, na Komisiji nije prošao. Ja se nadam da su poslanici dobili amandman svi, koji se odnosi na član 39. stav 5. gdje se treba dodati nova rečenica. U slučaju kašnjenja za bilo koje plaćanje, lice će biti obavezno platiti zateznu kamatu za neplaćeni iznos u sklad sa zakonom.

U obrazloženju sam kratko kazao da je zakonom jasno definisano kada nataje poreska obaveza, plaćanje poreske obaveze, međutim, nije nigdje precizirano šta, ako poreski obveznik ne plati poresku obavezu na vrijeme koje mu je predviđeno u zakonu.

Na sjednici Komisije, amandman nije prihvaćen. Bilo je nedoumica oko, da kažem suprotnog pristpa, ukoliko je, ukoliko se radi o povratu poreza i ukoliko država, odsono uprava i ured indirektnog oporezivanja ne uradi svoju obavezu prema povratu, šta u tom slučaju. Međutim, jasno je u članu 52. kazano ovog zakona, povrat ulaznog poreza, svaki poreski kredit, misli se na iznos koji lice ne želi da se vrati, nego da mu se pretvori u kredit za plaćanje poreskih obveza za sledeći period, ne iskoristi za period od šest mjeseci, vraća se obvezniku koji ne primi razliku u PDV-u u roku iz stava 3. i 4. ovog člana, ima pravo na kamatu po stopi propisanoj zakonom,

kojom se reguliše stopa zatezne kamate, počevši od prvog dana nakon isteka roka od 30 dana od dana podnošenja prijave za PDV. Znači, regulisan je odnos kada se vrši povrat PDV-a, međutim, nije riješen odnos kada se prekorači, odnosno ne plati poreska obaveza u roku predviđena zakonom. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se gospodinu Hazimu. Riječ ima gospodin Muhamed Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja ću pokušati kratko neke stvari sam sa sobom da rasčistim, ali glasno. Govoriti o važnosti ovog zakona sada je izlišno, jer svi znamo njegovu važnost, ali ono što moram reći, jeste, da pojavom ovog zakona ili redom vožnje ili pod pritiskom, da se u to i to vrijeme pojavi na ovoj sceni, on se pojavio sa prijedlogom ovakvim kakav je došao pred poslanike i tu je okonsnica tih 17% tzv. jedinstvene standardne stope. Odmah su se stvorile dvije grupacije, mišljenja ona za i ona protiv. Ona za, a to su normalno predlagači ovakvog zakona i oni koji su uz te predlagače, pa su rekli da ova stopa i ovakav prijedlog zakona, omogućava stabilan poreski sistem, da omogućava sistem, da omogućava jednostavniju tehniku primjene i obračuna, da će biti onemogućene zloupotrebe i kriminal, u koje pod broj jedan se uvrstavaju fiktivne firme i zloupotrebe utaje proeza, da će ovakav sistem omogućiti bolje punjenje budžeta i bolje fufnkcionisanje države. To stoji.

Odmah sem, jedne primjedbe, na jedno od tih kaže, neće biti izvršen poremećaj cijena. To nije tačno. Jer do sada u ovij oblasti postojale su, dakle, robe i usluge na koje nije obračunavan porez i normalno je i najobičnijem čovjeku, koji zna sabrati jedan i jedan, da kad mu dodaš 17, a on nije dotle imao, da će to poskupiti. Postavlja se pitanje na što će to poskupljenje reagovati. Došlo se odmah do činjenice da su to one najosjetljivije kategorije roba i usluga, koje pogađaju najosjetljivije kategorije ljudi, to su, dakle, socijalne kategorije i odmah išlo je obrazloženje da će se to pokriti, što je opet normalno sa socijalnim programima i ti socijalni programi će imati zadatak da tu negativnu stranu eliminišu i da riješe taj problem.

Međutim, drugu stranu onu protiv, oformila se mišljenja, koja su rekla, da se PDV javio u nezgodno vrijeme, da će doći do poskupljenja takve razmjere, koja će dovesti do inflacije i devalvcija i to galopirajućih, da će doći do kraha i onako malo bijedne privrede u ovoj zemlji, da će doći do novih nezaposlenosti i novih socijalnih nemira.

Prva grupacija i druga grupacija je iznesena ovdje na prošlim sesijama ovog parlamenta. Nije se niko našao od odgovornih, bar onaj ko je ponudio ovaj prijedlog zakona, da sada ovo sve pokupi i na određen način potvrdi ili iznegira. To je ono što fali i što su već dvojica, trojica kolega prethodnih rekli da, znači, primjedbe, koje su ovdje izrečene bile dobronamjerne ili zlonamjerno samo puštene u eter i niko za njima više nije pošao, nego se sa istom stvari, koja je bila na početku pojavili u ovim klupama.

Ja podržavam zaključak i mišljenje gospodina Avdića, koji je utekao da se ovom narodu stvorila u glavi jedna misao, a to je, a eto da vjerujemo Vijeću ministara da će oni nama stvoriti socijalni program, koji će prevazići. Postavlja se pitanje kada i da li može jedan, dva, tri, četiri ili deset dana neko čekati da ne jede hljeb, dok taj program ne bude urađen. Dakle, taj neko ko se pojavio sa ovim prijedlogom, trebao je da dođe i da kaže da stojimo iza toga da će zajedno sa 1.7. stupiti na snagu i takvi socijalni programi, koji će pokriti to i to. Međutim, to je ono što sad stvara povjerenje ili ne povjerenje u ovim klupama, na što, aludira gospodin predsjedavajući Vijeća ministara. Ono da ne bih dužio, što ja mislim u ovom vremenu jeste da ovdje, ipak, treba pokušati zadržati, ali sa dobrom analizom o sistemu roba ili dijelu roba, koje treba ostaviti na nuli stopi i one na koje treba primijeniti standardnu, jedinstvenu od 17% i ja, kao poslanik jedino mogu glasati i glasaću za takav pristup. Hvala lijepo. To je, praktično izvještaj komisije.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Riječ ima gospođa Ljiljana Milićević. Neka se pripremi gospodin Zlatko Lagumdžija.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, gosti,

Ja ću ukratko. Pošto smo mi na temu poreza na dodatnu vrijednost ovih dana i na komisiji i u medijima, mislim jako se eksponirali i mnogo o ovome razgovarali, mišljenja i sa gospodinom Terzićem, većinom, koji su danas ovdje uzimali učešće u radu. Ja ću vas, u stvari, upznati sa stavom mojim i mojih kolega iz Kluba SDS.

Prvo, vidim da se ovdje javlja riječ revidirali. Pa mene pitaju novinari kaže jeste li vi revidirali. Ja želim da kažem da je moj lični stav na Komisiji i stav mojih kolega, da smo ostatali na fonu onoga što je bilo početkom septembra što smo ovdje zajednički zaključili i dali u zadatak Komisiji, ja sam se tako ponjašala na Komisiji, da razgovaramo o više stopa i da smo prihvatili to da je nulta stopa i stopa od 17% nešto što je prihvatljivo za realnost u BiH u ovom momentu, s tim što smo htjeli da budemo korektni i da izbjegnemo upravo zamke tima da će neko da se okristi i da izbjegnemo sve ove koji su pisali opravdano ne opravdano, da bi njih trebala sledovati ta nulta stopa i rekli smo da ta nulta stopa bude minimum svih minimuma i, vidjeli ste da je ono što je na Komisiji usvojeno stvarni minimum, znači, ono najneophodnije. Zašto? Mi smo inicirali zajednički, također, zaključak, prema Savjetu ministara, gdje kažemo da nula mora postojati zato što nemamo socijalnu politiku adekvatno urađenu i što nemamo zaštitu za najugroženije stanovništvo.

Ja ću ovaj put reći, da to nije prigovor Upravi za indirektno oporezivanje. Oni su ljudi korektno radili jedan prijedlog zakona i izašli su sa Prijedlogom zakona ovdje. Moja primjedba ide u pravcu toga, da je Savjet ministara, radeći na jednom zakonu, potpuno zažmurio, potpuno zatvorio oči prema jednom segmentu života, taj segment je nedonesena socijalna politika i smatram da je tu napravljen najveći propust. Energija koja je utrošena ovdje za rad na ovom zakonu i na ubjeđivanje zašto je dobar taj zakon, da se podijelio samo jedan dio odvojio i da su zajednički ljudi koji su potpisivali saglasnost za ovaj zakon, radili na mjerama socijalne politike, mi bi gospodo danas ovdje imali situaciju da zaštitimo najugroženiji dio stanovništva o

procentu onih koji su siromašni i na pragu siromaštva, ovdje je već govoreno. Priznamo 40% da je blizu praga, što siromašni, što blizu praga. Samo oni znaju koliko ih je.

Prema tome, smatram da je bilo neozbiljno ići u ovaj posao, ne radeći paralelno ovaj segment. Mislim da nije kasno da se uradi nešto po tom pitanju, a da u tom momentu kad imadnemo socijalnu politiku usvojenu sa egzaktnim pokazateljima i kako na koji način riješiti da prestaje potreba za nultom stopom.

Što se tiče prethodnih dva mjeseca, ovo što sam ja sad ovdje rekla, mi smo to tad rekli i vjerujte niko, ništa se nije promijenilo i ja stvarno želim da svi birači živi i zdravi dočekaju sledeće izbore i neka glasaju za koga god hoće, ali im je bitno zdravlje, za zdravlje im trebaju ovi lijekovi ili bar novac i sistem zaštite kako će ih nabaviti. Ovo nije kampanja. Kampanja je prošla. Radi se o tome da mi moramo pokazati ozbiljnost prema svom stanovništvu. Gdje, također vidim prostor. Prostor vidim u činjenici da smo mi ovdje priznali. Nije nama samo do zakona, mi imamo nesposobne ljude koji rade na nekim poslovima, pa nam prođe sjemenski krompir kao jestivi. Vjerujte, nisam ja nikakav stručnjak za to, ali nema šanse da meni neko može prodati sjemenski krompir da ga ja koristim kao jestivi.

Znači, radi se o tome što je neko zažmurio pa prođe taj krompir. Prema tome gospodo, ja smatram da imamo instrumente i rješenja, da ljudi, ako oni, koji rade taj posao, ne trebaju ga raditi. Mi imamo dovoljno ljudi na biroima ili ljudi koji su sposobni da rade taj posao. A, ja mijenjati zakon i reći da sjemena ne trebaju, u ovom momentu biti oslobođeno poreza za promet, zato što negdje stoji neki korumpirani carinik i neko kraj njega proveze sjemenski krompir kao jestivi ili obrnuto, a to ne može jednoj domaćici nepismenoj podvaliti niko. Zna se šta je šta.

Prema tome, problem je u ljudima, nije u zakonima. A, ovdje ima problema i malo više dobre volje i zajedničkog dijaloga. Toliko za sada i hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospođi Milićević. Riječ ima gospodin Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, zahvaljujem vam se, žao mi je što nema premijera. Nadam se da imaju ovdje ljudi koji će mu to prenijeti. Želim da iskažem vama moju podršku, vama u jednom ne primjerenom gestu, koji ste ovdje čuli od premijera, jer predsjednik Parlamenta može premijeru držati govor, ako hoće i predavanje, a obrnuto ne važi ni u jednoj zemlji i ja radi zaštite institucije koju predstavljamo svi ovdje zajedno, pa i vi, bez obira šta ja mislim o vašem drugom ponašanju, mislim da je to nešto što nije prihvatljivo i žao mi je što premijer to neće uživo čuti sada.

Mi se ovdje sistemski ne slažemo, jedan broj nas i ljudi koji dolaze iz Vijeća ministara i to treba vrlo jasno da ovdje prihvatimo to kao činjenicu i svako treba da snosi odgovornost za poteze, koje hoće da donese. Mi smo dužni svi ovdje, bez obzira da li smo iz vlsti ili opozicije, da kažemo ovdje i da pokušamo snagom argumenata, a ne snagom koja je jedini argument, da jedni druge ubijedimo, jer se ja slažem sa

onima koji su govorili da iz ovoga neće niko izvući nikakvu korist, ukoliko krenemo pogrešnim putem.

Ja smatram da ovo vijeće ministara nas vodi na pogrešan put. I sistemski se ne slažem. Ovo će, između ostalog, da, zaista dovede do vrlo grubih socijalnih poremećaja u ovoj zemlji. I ja znam kao i svako drugi, da se socijalna politika ne može voditi samo kroz poresku politiku, ali ja se ne slažem sa onima, koji smatraju da poreska politika treba biti slijepa, na socijalna pitanja. I, nažalost, naročito u zemlji kao što smo mi u kojima nemamo ni monetarnu politiku, nemamo druge finansijske instrumente u rukama, nemamo neke druge mehanizme makroekonomskog upravljanja i planiranja sa državnog nivoa. Ne možemo mi kao državni parlament reći, mi vama dajemo u ruke vruć krompir, koji se zove ovakav ne primjeren poreski sistem, a onda vi neka druga gospodo koji ste u entitetima ili u opštinama ili u kantonima, vi ste zaduženi za socijalnu politiku. To tako ne može. Ukoliko želio da mi kao odgovorni ljudi, vežemo svoje odluke danas za socijalne programe, ali pazite, ne samo za socijalne programe deklarativne, zaključke, nego ti socijalni programi moraju imati svoju refleksiju za iduću godinu. Ti socijalni programi moraju imati refleksiju u ustrojenim mehanizmima, koji će pratiti uvođenje PDV-a, koji će evidentno dovesti do socijalnih tenzija. Dakle, ko god misli da se možemo danas zadovoljiti zaključkom, tipa, ništa se ne sekirajte, mi ćemo uvesti socijalne programe, donijeti zaključak o socijalnom programu, to nije ozbiljno i bolje da se, bolje je sad, potšo, izbori su tek za dvije godine. Bolje je da sada progutamo gorke pilule, nego da posije pred neke izbore objašnjavamo zašto nešto fali i zašto nešto nedostaje.

Da vas podsjetim, ovdje je premijer rekao zašto se sistemski ne slažemo. Sistemski se ne slažemo između ostalog zato što premijer nam je ovdje rekao da, ako se ne uvede jedinstvena poreska stopa, ako postoji ona niža, recimo od 8% uslovno rečeno i ako nešto bude nula, da onda oni ne mogu ispuniti obaveze, koje su preuzeli tj. uvesti PDV u rokovima, koji svi očekujemo da će biti ispunjeni.

Dakle, to je jedan argument, koji je dosta ozbiljan argument. Druga je stvar, što ja mislim da je to argument, poslije kojeg premijer treba da kaže ima li neko da to zna uvesti, pa neka on ode pa neka dođu drugi koji to znaju i mogu uvesti. Ja mislim to što neko sjedi na funkciji, za koju kaže da je ne može ispuniti, da to nije argumentacija da mi svi kažemo bravo majstore, ti nastavi dalje tu gdje si kao biva nam objasnio da ti to ne znaš i ne možeš. Zašto ovog ovorim? Imam argumente gospodine predsjedavajući. Sjede ovdje ljudi, koji su, također dio vladajuće strukture, koji su bili to i prije dvije ili tri godine, koji dobro znaju da je u usvajanju dokumenta «Posao i pravda», definiran vrlo jasan vremenski horizont, u kojem će se uvesti porez na dodatnu vrijednost i tada je, dobro se sjećam za ovim parlamentom je poslije o tome bilo riječi, naročito kad nam je visoki predstavnik o tome ovdje govorio da je realističan datum tada bio 1.7.2004. godine. Pa smo onda rekli 2005., pa se onda ispostavilo da to može biti do 1.7.2005., a kako je krenulo to će biti 1.1.2006. i to ja odgovorno tvrdim, dakle, neka me isprave ovdje kolegica Azra, koja je bila u Vijeću ministara ili kolega Belkić, koji to dobro zna ili kolega Križanović ili neki drugi ovdje. Kada, uopšte kada se govorilo o PDV-u, nikome nije padalo na pamet da kaže da je problem, ako bude nula sa tehničke tačke gledišta. Ja vam odgovorno tvrdim, da svaki student, pošto je ovdje moj kolega profesor Duraković, koji je ekspert za međunarodne odnose, pa kaže da u svijetu ovo nije normalno, što se nama ovdje nudi, ja potpuno prihvatam tu argumentaciju. Ja, pošto si me prozvao kao profesor,

informativnih tehnologija, tvrdim da ko bi došao sa ovom argumentacijom da kaže, u današnjoj eri kompjutera, da je teško imati različite poreske stope, ja bih ga oborio na prvoj godini fakulteta, tako da ne bi mogao ovdje dobiti.

Dakle, argumentacija tipa, ovo je komplikovano, mi to ne znamo, a naročito argumentacija tipa naš narod neće znati izračunati nulu, to je čak uvredljivo i za čovjeka koji nema nikakve škole, a kamo li ko pretenduje da pametuje i drži predavanje.

Također želim ovdje da kažem da smo mi u tom vremenu kada se predlagalo ovdje uvođenje PDV-a, mi smo tada smatrali da je početna tačka, kad se pravio vremenski dijagram aktivnosti, tada smo, početna naša pozicija je bila, da postojeća nula, u entitetskim poreskim sistemima bude nula, da postojeća 10% bude 10% u PDV-u i da postojeći 20%, bude 20% u PDV-u, tada je naša polazna pozicija bila i da to nikakav problem nije bio, s tim pošto smo čuli o ovdje da se 40, 50 i ne znam ni ja koliko posto, prihoda ostaje neubran iz toga se da zaključiti da, ako bi PDV povećao ubiranje poreske prihode za 40 ili 50%, onda nam ne treba 10 ili 20, onda nam trebaju manje stope od tih. To ne treba biti naučnik, da bi se to zaključilo.

Ja, također, želim radi razjašnjenja da kažem, da u septembru mjesecu, kad smo ovdje raspravljali, ja uopšte nisam insistirao na tome, da se oni amandani definišu, kao SDP-ovi ili moji. Smatrao sam to i posebno se to, još jednom koristim priliku da se zahvalim članovima Komisije na ondašnjem postupku, koji su, prihvatili tada argumentaciju da imamo stopu od 8, 18 i nula. I, tada, baš zato što su bili predizborna vremena, nisam smatrao da je potrebno da mi sada nekom držimo predavanje da smo se mi sjetili da bude 8 i 18, a eto biva Parlament prihvatio. Prihvatili smo to kao stav ovog parlamenta.

Međutim, na zadnjoj sjednici Komisije, kolega Kragulj kao predsjednik Komisije i ja smo ostali u manjini i mi smo se suprotstavili ovome. Istina, ne znam je li u redu suprotstavio se još jedan član Komisije nam se pridružio, on također nije profesionalni poslanik i također je dr. ali nije za ovo zašto sam ja, ... kad su se suprotstavili ovakvom stavu Komisije. Komisija je predložila ono što imamo sada pred sobom.

Radi razjašnjenja, molim vas, stav i moj i Kluba poslanika i ljudi koji su bliski ovome što mi zagovaramo je, da po veliki broj onih koji sada jedva sastavljaju kraj sa krajem je usvajanje prijedloga, koji je dala Komisija. Dakle, to je stav moj.

Drugi stav, prihvatanje amandmana gospođe Palavrić ispred Kluba poslanika SDA, odnosno prihvatanje zahtjeva predsjedavajućeg Vijeća ministara, znači, praktično uvođenje u nešto za šta je riječ katastrofa nedovoljna, socijalna prije svega. I, mi u tome nećemo da učestvujemo. Mi hoćemo na vrijeme da upozorimo to i ako usvojite to, mi ćemo se stalno i ponovo vraćati na to, da vas upozorimo da to vratite.

Zato, amandmani, koje smo dali ja želim da ih obrazložim, pošto je ovo amandmanska faza. Ja ću zamoliti poslije predsjedavajućeg, da se o svakom amandmanu izjanimo, kao što i priliči, ali da kažemo o čemu se radi.

Naime, Komisija je u odnosu na ono što smo zaključili prošli put, izbacila stopu od 8% i onda je Komisija izbacila onu nulu, što je SDP predložio i uvela uslovno rečeno pola te nule. Pepolovljen je broj onih koji su nula. Šta je zbačeno u odnosu na taj mjesec i po dana. Amandman I, definiše da su izbačene usluge štampanja i izdavanja knjiga i brošura, dakle, samo su knjige ostale na nula, a ne i usluge štampanja i izdavanja knjiga, naročito boršura, časopisa i publikacija, stručnog i naučnog karakera, zatim drugi amandman, koji govori da su izbačene voljom Komisije sada učila, dakle, ostaju samo udžbenici za škole, ali su izbačena učila i informacione komunikacione tehnologije koje su od preškolskog do visokog obrazovanja. Zatim, treći amandman govori o tome i to je ono što je mene posebno šokiralo, da su izbačene dnevne i nedeljne novine i službena glasila iz nule u jednodmlju, pa onda kad je neko upalio svjetlo opet je isto bilo nula, pa kad je došao rat bila je nula, pa kad je završio rat bila je nula, pa sad je opet nula u oba entiteta i sada mi svojom odlukom treba da sankcioniramo ono što je Komisija prije pet dana uradila, a to je da se dnevna i sedmična štampa oporezuje sa 17%, to nema te zemlje u Evropi, koja će nam objasniti da je to moralo.

Amandman IV, stočna hrana bez koncentrata i tu se kolega Belkić i ja razlikujemo, on je ono sjeme dodao poslije i ja prihvatam njegovu argumentaciju. Poslije si ti dodao sve ono za šta si na Komisiji glasao da se izbacuje, u redu je. Jasno, promijenio stav. Nema nikakvih problema. Meni je to draže, nego kako je promijenila stav gospođa Palavrić, koja je prošli put pričala nešto za šta kaže da nije pojma imala o čemu je pa sad promijenila stav. Meni je tvoj stav draži sad nego onaj sa Komisije.

Zatim, peti amandman, pomoćna ljekovita sredstva i zdravstvena pomagala, izbačena su na komisiji. Izbačena su na Komisiji. Ne trebamo objašnjavati da su to proteze i sve ono što su pomoćna zdravstvena pomagala.

Šesti amandman. Šesti amandman govori o mliječnim proizvodima, uključujući i hranu za dojenčad, izrađenu od mlijeka. Na Komisiji je ostalo samo mlijeko. A, izbačeno je ono. Ovaj amandman vraća ono što ste vi prihvatili. Ima odlično, ima dječija hrana, dakle, a ovdje se dodaju ostali mliječni proizvodi. I, na kraju amandman VII.

Amandman VII, niža stopa PDV-a se uvodi na promet imputa za poljoprivredne proizvode kao i za same rezultate primarne poljoprivredne proizvodnje. Za ratarske primarne proizvode, žitarice, povrće, krmno bilje, ljeko bilje, industrijsko, voćarske i vinogradsko primarne proizvode, stoka i perad, izuzev alkoholnih pića i duhanskih proizvoda iznosi 8%.

Dakle, sve ono što su imputi u prehrambenu proizvodnju, uključujući i ono što je konačni artikl, a ne imput, a rezultat je primarne proizvodnje. Drugim riječima, mrkva, a već kad mrkva bude u ovom pakovanju, prerašena u nečemu, onda ona ima 17% i ovdje je razjašnjeno šta je to. Želim, također da razjasim, da sve ovo što sam ovdje predložio kao nula, to je sada nula, trenutno i postoje mehanizmi po kojima se ovo prikuplja sa nulom. I, sada je ovo što je sada ovdje 8%, sad je to 10%. Dakle, to se prikuplja. Postoje mehanizmi od nas prepoznati kojima se to radi, a kad smo kod kriminala i korupcije, također, vrlo jasno mislim da treba ovdje reći, ne radi se cijenjene kolege i gospodo, ne pravi se ovdje kriminal, ovdje još nije registrovan da je

neko švercovao hljeb. Ovdje još nije registrovano da je neko švercovao stočnu hranu, prikazivao je da su kolači, a u stvari onda uvezio stočnu hranu. To se još nije desilo. Sa sjemenom za krompir, eh, doći ćemo sad kolega AVdiću, doći ćemo sad do kalkulacije.

Eh, sad kalkulacija. Kalkulacija koja nam je data i od čelnika međunarodne zajednice, PDV osnovica po kalkulaciji koja nam je jednom prezentirana iznosi 9 milijardi 540 miliona i 503 hiljade KM. Kalkulacija koja nam je rečena, je li, gospodine ministre je milijardu i tristo deveset, devetstoosamdeset tri. To je jedna od kalkulacija koja nam je data. Je li tako, MMF-ova. Eto. Još bolje. Dakle, kalkulacija MMF-ova, koju ste vi do sada nama davali kao glavnu arguemntaciju.

Hljeb, mlijeko, ulje, knjige i štampa, za šta se zalaže Klub poslanika SDA, od prilike iznosi 240 miliona. Poljoprivredni proizvodi, pod pretpostavkom da je promet iz poljoprivrede oko 20% poljoprivrednih proizvoda, znači dodatni namet, a osnovica je milijarda i devetsto osam, kad pomnožite sa 17% vidjet ćete da ćete doći do nekih 400, pardon, 360 miliona.

Ako prihvatimo argumentaciju koju mi dajemo, a to je da je to 8%, znači, na ovaj način samo kod ta dva elementa, će budžeti porodični biti opterećeni, odnosno uzeto će biti dodatnih poreza u iznosu od preko 400 miliona maraka, samo za hljeb i mlijeko i elementarne one poljoprivredne proizvode, novih 400 miliona poreza. Šta to znači? To znači, da će se svakoj porodici u BiH, od prilike ueti novih 500 maraka godišnje, međutim, pošto će se te pare namiriti na drugi način, onda će se praktično iz džepa tih porodica svaki u ovoj zemlji će biti uzeto 500 maraka, a zato će osam stotina porodica u ovoj zemlji dobiti po pola miliona maraka. Jer će to namiriti. Drugim riječima, ova kalkulacija koju vi ovdje imate, jedna porodica u ovoj zemlji će postati vašim uvođenjem poreza pola miliona bogatija u prosjeku, a to će hiljadu porodica postati siromašnije za 500 maraka. Dakle, toliko o kalkulacijama.

Ove su kalkulacije ovim koji mi se smješkaju malo, ove kalkulacije su mnogo ozbiljnije kalkulacije od argumentacije koju smo čuli, a to je ako se prihvati prijedlog gospodina Lagumdžije SDP-a, onda će naš narod da šećeri hljeb, pa će prodavati kolače kao hljeb, to je najblaže rečeno za svaku moguću neozbiljnu raspravu izvanredan argument i to govore oni koji se smiju ovoj mojoj kalkulaciji da će na jednu porodicu koja će dobiti 500.000 maraka, to da plati hiljadu porodica po 500 maraka iz svog džepa protiv. Mi smo protiv toga i mi ćemo biti, nije Katarina, nego Marijantoneta, a moguće i Kantarina, ali nema veze, očigledno ovdje kod nas ima ljudi koji ne znaju da kod nas Katarine i Marijantonete i odavno ne žive i problem ove zemlje nije to.

Također kalkulacija kad je u pitanju. Ja želim da ovdje iznesem, također kalkulaciju, pošto se stalno ovdje insistira da mi rdimo bez kalkulacije, molim vas. Kalkulacija kaže ovako. Pošto ste svi tvrdili ovdje, iz predstavnici vlasti, da će oko 40% se manje ubira sada sredstava, evo am ja nudim kalkulaciju da PDV ubere 20% više, ne 40% koliko se ne ubire, nego eto pola neka se zahvati, kalkulacijom do cifre MMF-a, na 6.250 miliona itd., ako se poveća za 20% naplata i primijenite stopu od 17%, možete imati nulu za kompletnu poljoprivredu, kompletnu prehrambenu industriju i sve ovo što smo mi dali kao nula.

Ako, se može ubrati 30% više, onda je moguće imati PDV od 15%, 5% za poljoprivredu i prehranu i nula za ovo što smo predložili. Toliko o kalkulacijama za danas. Ako tome dodamo PRSP, evo tu nam je eminentno društvo iz PRSP-a, tamo je rečeno da će se smanjiti javna potrošnja u naredne dvije godine. Ako će se smanjiti javna potrošnja, onda znači da ovo ovoliko ubiranje nam i ne treba. Jedino ako neko ne misli da smo odustali od PRSP-a, ali ja ne želim da obaram cifre ispod 15%, vjerovali ili ne zbog Direktive broj 6. jer Direktiva broj 6 koja nam se ovdje navodi kao argumentacija, se lažira u javnosti, pa čak i u ovom parlamentu. Direktiva broj 6 kaže. Inače, Direktiva iz 1977. vrlo svježna direktiva, iz 1977. koja se odnosi na porez na promet, zajednički sustav PDV-a, koji je uveden znamo kad i koja je do sada mijenjana 11, 10 i 18 direktivom iz 89. a potom imamo još 18 izmjena zaključno sa 2002. ukupno 21 izmjenu do 2002. i onda dopunama ulaskom Grčke, Španije i Portugala mijenjana i ispravljana tri puta i to '92., '93. i 2001. i ona definiše djelokrug teritorijalnu primjenu i to pazite, prvo mi teritorijalno tu nismo. A, ta direktiva definiše i izuzetke za one koji tamo jesu. Dakle čak i da jesmo unutra, možemo sa izuzecima proći. Da bih bio precizan, Direktiva 6. član 12. taka 3.a. izmjena M14 od 1999. godine kaže, da zemlje članice mogu imati jednu ili dvije snižene stope i one ne mogu biti manje od 5%. Dakle, može 15 i 5, ako ćete u ozbiljnu kalkulaciju da uđemo.

Direktiva 6. članj 12. tačka 3.a. odnosno 12. tačka 3. izmjena M19 u 2001. godine, za razliku od M14, koju sam maloprije pročitao, kaže, standardna stopa ne može biti manja od 15%, ali zato direktiva 6 član 12. tačka 2. izmjena M6 od '92. kaže, u slučaju izmjenjene stope zemlje članice, mogu usvojiti sve odgovarajuće prelazne mjere.

Dakle, Direktiva 6. kaže, da mogu postojati prelazne mjere. Drugim riječima, mi ako sad uvedemo nulu i 5, pa i 3 mi to možemo uraditi prelaznim mjerama kao što su neke zemlje uradile i to koje su u Evropskoj Uniji. A, mi koji, nažalost nismo, tek imamo pravo makar na prelazne mjere dok ne uđemo u listu čekanja.

Zato gospodine predsjedavajući, pošto smatram ovo izuzetno važnom stvari, ja želim, s obzirom da sam izabran od ljudi sa preko 100 glasova i da sam izabran sa dva glasa ... govorio, hoću radi manetograma ovdje da ovo sve kažem sa ove govornice, jer ne postoji važnije mjesto sa kojeg je ovo potrebno govoriti. Potpuno se slažem sa kolegom Avdićem, da ne postoji važniji zakon, koji je ovaj parlament imao i smatram da ovo što nam se danas nudi, da je direktno protiv interesa države, protiv interesa ljudi, koji su nas sve birali i vlast i opoziciju. Smatram, također, poštovane kolege da borba protiv kriminala i punjenje budžeta se ne pravi velikim poreskim stopama. Mi se zalažemo za manje stope i ja ne želim da vam solim pamet sada, da udaram na ranu koju imte pred međunarodnom zajednicom, vama iz vladajuće alijanse. Može ostati 17 nije problem, ali 0 i 8 je neophodno.

Mislim da i ako to primijenite, odgovorno tvrdim da se s tim sredstvima, ako to počnete primjenjivati, može se prikupiti toliko sredstava, da ćete praviti rebalans budžeta i da ćete smanjivati ove stope i, na kraju, što se tiče socijalnog programa.

Mi smatramo potpuno ne prihvatljivim da se socijalnim programom zamazuje katastrofa u koju idemo. Mi smatramo da je moguće kao neka vrsta kompromisa možda usvojiti ovo što smo predložili, sa 0, 8 i 17 i napraviti pripreme, formirati

upravui, ompjuterizirati sve i onda praviti socijalne programe i, ako napravimo socijalne programe i mehanizme i onda kad dođe 1.7.2005. godine, onda fino sjedne se na parlamentu i kažemo eto, ova nula i ovo osam, ne mora više, svakako nije ni bilo i počinje od sutra socijalni programi i ovaj svijet ispred Klasa Berize, više neće biti toliki red i onda ide, neće ga biti uopšte i onda idemo fino ispočetka.

I, na kraju, gospodine predsjedavajući, ja ovo govorim, ne zato da bih neke nervirao, koje očigledno nerviram, nego zato što hoću da jednog dana kad mi stvarno budemo u Evropskoj uniji, neko može čitati ovo što smo mi danas pričali, hodati po ovim stenogramima, pa red je bar da naiđe na to da je neko govorio i na ovakav način. Ostao u manjini ili u većini sasvim je sve jedno, što se mene lično tiče. Ostali manjina ili većina, što se mene tiče, ja ću se stalno vraćati na ovo i svaki put ćemo vam na ovu temu se vraćati, za tri mjeseca i za šest i kad uvedete PDV i kad budete dolazili sa zakonom o akcizama i kad dođete sa koje kakvim drugim, mi ćemo se opet na ovo vraćati. Vraćat ćemo se na ovo i na zakon o opljačkanoj imovini. I, ako se brinete toliko za kriminalce, evo prilike da što prije uvojimo zakon o opljačkanoj imovini pa da poguramo ovaj PDV na pravi način.

Dake, mi ćemo se na ovo vraćati i ja neću da dozvolim, da neko jednog dana napiše da smo se svi ovdje ponašali, gluho bilo, kao da smo domaći izdajnici, isprepadanim pred stranim okupatorima. To, jednostavno, nije tačno. Niti smo mi to, svi mi ovdje nismo to, niti su ovi ljudi koji od nas tjeraju strane okupatore, e, ako mi pristanemo na njihove diktate, onda je sumljivo šta smo mi, a šta su oni. A, ja, iskreno mislim da smo mi, zaista, izabrani ljudi od ovog naroda, koji ćemo prije svega se ponašati u skladu sa svojim obavezama prema svojim biračima i tako pomoći čak ovim Henfrizima, koji su Adnana ubijedili da je najbolje.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem. Je li neko tražio repliku? Gospođo Palavrić, vi niste. Gospodin Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege, dame i gospodo,

Ja na prošloj sjednici Parlamenta nisam govorio o suštini kada je ovaj zakon u pitanju. Bio sam vrlo oprezan na toj sjednici, zbog toga, ja smatram da je osnovni problem ovog zakona, što u BiH, povodom ovog zakona, nije na adekvatan način vođena javna rasprava, što građanima BiH nisu prezentirane sve moguće kalkulacije, vezane za ovaj zakon i da ja ne budem u prilici da slušam neke privatne kalkulacije. Ja kao poslanik u državnom parlamentu imam pravo i hoću da čujem oficijelnu kalkulaciju kada je ovaj zakon u pitanju.

Dalje, stiče se dojam, nakon pojedinih diskusija danas ovdje u Parlamentu, da ovdje postoji čitava jedna grupacija ljudi, koji su zato da poskupi kruh i da se socijalno ugroženim kategorijama život učini još gorim. To je dojam, iz nekih diskusija, takav se dojam stiče.

Vidite, ja odmah tim ljudima želim da kažem, da imaju pogrešan stav. Ja ne smatram da su zagovornici jedinstvene stope istovremeni zainteresirani da poskupe

osnovni životni artikli najugroženijim kategorijama stanovništva, niti smatram da su zagovornici više stopa ljudi koji ne vode računa o efikasnom ubiranju prihoda u ovoj zemlji.

Ja hoću da na osnovu činjenica, hoću da na osnovu nespornih činjenica donesem odluku. Šta su nesporne činjenice? Sve zemlje Evropske unije, kada su uvodile PDV, prvi puta, dakle, kada su uvodile PDV, a BiH sada prvi puta uvodi PDV, uvele su ga sa jedinstvenom stopom. To je činjenica. Postavlja se pitanje zašto su to oni uradili, a imali su sigurno poresku administraciju, koja je bolje osposobljena nego naša današnja. Zato što su htjeli efikasan i funkcionalan sistem i, nakon nekoliko godina, a zakon nije sveto slovo. Zakon se može promijeniti. Mi mijenjamo zakon ovdje u Parlamentu. Išli su sa diferenciranim stopama.

Drugo, u BiH postoje brojne međunarodne organizacije, koje između ostalog imaju zadatak da vode računa i da pomažu finansijskoj stabilnosti BiH.

Ja sam učestvovao na nekoliko sastanaka povodom ovog zakona i Svjetska banka i MMF i CAFAO, pa i ekspeti iz OHR-a nam savjetuju da prihvatimo jedinstvenu poresku stopu u momentu kada uvodimo PDV radi njegovog efikasnog funkcionalnog uspostavljanja. Zašto bih ja, ako nemam drugih kalkulacija bio u poziciji da povjerujem nekim privatnim kalkulacijama, koje čujem i danas ovdje u Parlamentu, a da, recimo ne povjerujem kalkulacijama onih koji su, između ostalog, dužni da vode računa i o finansijskoj stabilnosti ove zemlje.

Sljedeće, Zakon o PDV-u je, ja se slažem sa sagovornicima vrlo važan i vrlo bitan zakon. Postoje svi se zakoni odnose na sve građane BiH, ali postoji zakon koji se u praksi primijeni na deset građana BiH, na 1% građana BiH, a postoji i zakon koji se primjenjuje na 100% građana BiH, a to je ovaj zakon i ja se slažem sa tom konstatacijom, zbog toga ja smatram da je bilo potrebno da se provede jedna šira rasprava. Ovdje nisam čuo drugu stranu priče. Ja želim da govorim o toj drugoj strani priče. Ko će sutra u BiH ili šta ćemo raditi u Parlamentu, biti odgovoran kad usvojimo diferenciranu stopu i pored jasnih upozorenja da ona vodi odmah u startu gubitne javnog prihoda i da vodi velikim zloupotrebama i, kada fiksni sistem BiH bude doveden u krizu. Ko će tada snositi odgovornost? A, imamo ozbiljna upozorenja od ljudi koji se razumiju u ovu oblast da će pasti finansijski sistem BiH. Ja to tako shvatam. Jer kažu, kada govorimo o kruhu, postoji nekoliko stotina artikala koji se mogu podvesti pod tu definiciju. Kada govorimo o krompiru, kada govorimo o mlijeku, nekoliko stotina artikala koji se mogu podvesti pod taj dojam, pojam. Imali smo ovdje već jedan primjer. Gospodin Avdić mislim da ga je pominjao, kada se govori o sjemenskom i o konzumnom krompiru. Sav će krompir u BiH biti sjemenski, naravno, kroz papire. U stvarnosti će biti zapravo konzumni krompir.

Prema tome, ja pozivam sve nas kolege, da povedemo računa o sledećem. Naš zajednički cilj treba da bude, da u BiH, uspostavimo efikasan i funkcionalan sistem PDV-a. Najefikasniji i najfunkcionalniji mogući sistem PDV-a u ovom trenutku. I, drugo, da zaštitimo građanje BiH oni kojiće biti socijalno ugroženi ili koji će biti u težem socijalnom položaju, ja to ne sporim, kada se usvoji ovaj zakon.

Šta je put? Je li put urušiti sistem odmah u startu, jer ako se on uruši odmah u startu, a kažu da će se urušiti, pazite. Nema onda ni socijalnih programa. Ili je put

napraviti stabilan sistem i povesti računa o socijalnim programima i zaštititi najugroženije kategorije stanovništva. Ja mislim da je to pravi put i da je to pravi pristup i zbog toga sam ja zagovornik jedinstvene stope PDV-a. Ona treba da bude takva definirana ovim zakonom i, naravno, zagovornik sam da povedemo računa da zadužimo nadležne organe da se usvoje odgovarajući socijalni programi, kako bi se zaštitile najugroženije kategorije stanovništva. Ne prhvtam obrazloženje, to je, molim vas lijepo, potpuno paušalno obrazloženje. Ovdje jedan kolega kaže, nemojte govoriti o socijalnim programima, nema od toga ništa. Molim vas lijepo, ja ovo govorim, kao poslanik u državnom parlamentu, iza koga, također, stoje glasači, stoje birači, vodeći računa o interesima i ove države, a i njenih građana. Moguće je, dakle, moguće je napraviti efikasan i funkcionalan sistem, to je, dakle, zakon sa jednom stopom i moguće je u BiH voditi adekvatnu politiku socijalne zaštite najugroženijih kategorija stanovništva. Nemojte uslovljavati jedno drugim, jer ovdje jedno drugo ne isključuje, ovdje obadvije stvari moraju kumulativno da idu. Jer, koja god sa se isključi nije dobro. A, rješenje je, dakle, ovo što imamo, dakle, usvojiti amandmane gospođe Palavrić i izglasti zakon sa jednom stopom.

I, na kraju, ja sam zagovornik i ove varijante. Dakle, ovo je moj primarni prijedlog, ovo što ću kazati sada, zapravo ne utiče na moj prijedlog. Ali, ja bih volio, ponukan sam diskusijom gospodina Špirića i diskusijom gospodina Avdića Seada, mislim da su to, po mom mišljenju, danas bile vrlo ozbiljne diskusije, neću kazati da su ostale bile neozbiljne, ali menu su se takvim učinile, ja mislim da mi ovdje u ovoj sali, kada je u pitanju ovaj zakon, treba da imamo jedan pano, na kojem će se pokazati sva matematika vezana za ovaj zakon. Kakav je nivo prihoda sada u BiH? Kakav će biti nivo prihoda u BiH kada bude ovakva stopa, kaka se predlaže? Kakv će, molim vas lijepo, saslušajte me samo malo. Dakle, da se prikaže matematički, finansijski stanje vezano za realizaciju ovog zakona. Ljudi kažu da ta matematika postoji. Ja znam da Uprava za indirektno oporezivanje ima tu matematiku, ali je mi ovdje u državnom parlamentu nismo vidjeli. I, ja vjerujem da bi mnoge diskusije, koje smo danas čuli ovdje u Parlamentu da se pokazalo to ovdje javno da i javnost to vidi, bile drugačije, a ne ovakve kakve ih slušamo. Toliko i hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo, gospodinu Džaferoviću. Dobit ćete riječ gospodine Lagumdžija, samo da kažem da još imam samo jednu prijavu, a to je gospodin Križanović. Predložiti ću nakon toga stanku prije izjašnjavanja o amandmanima da možemo se malo i osvježiti i evo da se dogovorimo, da se držimo tog dogovora. Evo, replika gospodin Lagumdžija. Rasprava gospodin Križanović i stanka. Slobodno, stalno se možete prijavljivati ako želite. Jeste li se prijavili gospođo.

ZLATKO LAGMDŽIJA

Pošto je ovdje na određen način polemizirano sa tzv. privatnim kalkulacijama koje se čule. Naime, jedina kalkulacija koja se, nažalost egzaktno, koliko toliko čula je, moja kalkulacija koja spada u kategoriju privatnih i ona jeste privatnoj mjeri što se ja privatno s njom slažem. Međutim, to je kalkulacija koje, kao što sam i prošli put rekao, nastala kao rezultat rada ozbiljnije grupe eksperata koje sam spomenuo, ko u njima sve se nalazi i kalkulacije koje sam dao, je, zasnovana na ulaznim podacima, koje nam je dao na jedinom sastanku, na kojem je ponuđena bilo kakva cifra,

predstavnik međunarodne zajednice, uz saglasnost Vijeća ministara. Dakle, nažalost ni jednu jedinu kalkulaciju nismo do sada dobili osim ove tzv. privatne i na pitanje da li da se vjeruje jednoj kalkulaciji ili ni jednoj, onda ja mislim da je, ipak, jedina, nažalost, jedina koju imamo. Zašto nam se ne daje kalkulacija? Ostaje pitanje za druge. Kalkulacije koje su nam se poturala ovdje, koje se tvrdile da postoje i kalkulacije, koje još brutalnije argumentuju ovo što sam govorio i da ne bi nesporazuma bilo, želim a razjasnim gospodine predsjedavajući, ja, zaista da je bio premijer tu ja bih mu rekao. Ja, zaista mislim da on nije čovjek koji je ovdje došao da bi uzimao od siromašnih i davao bogatim, niti da radi za neke lobije, niti vjerujem da iko u Vijeću ministara je došao da bi tako nešto radio. Ali, objektivno ovakvim prijedlozima odluka se to objektivno čini i zato smo mi dužni da upozorimo i nisam ni na koga ljut zbog toga, jer oprostiti čovjeku je moguće zato što nije znao šta radi. Zato mi govorimo da upozorimo na to što se radi i da se razjasnimo. Šta god se danas odlučimo, pošto je postavljeno pitanje ko je odgovoran za ovo, ja mislim da, ukoliko prihvatite ovo što ste volja većine iz Vijeća ministara, odgovornost će snositi onaj ko prihvati tu većinu. Nemojte poslije na odgovornost zvati one koji su vas upozoravali. Jer, socijalni program imati i nemati ga i to da razjasnimo. Ja sam zato da se naprave socijalni programi, a nisam protiv njih, ali kad se naprave socijalni programi, onda možemo uvoditi ovakve stope, ali prvo uvoditi stope, pa onda reći primjenjivat ćemo ih, a socijalni programi ... e to ne može. Samo, ja sam isto za socijalne programe, a prvo socijalni programi.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, uvaženi članovi Vijeća ministara, gosti,

Pošto sam, evo, posljednji diskutant, ja ću, zaista biti vrlo kratak da ne ponavljam ono što je rečeno danas, a posebno što je rečeno ono na 43. sjednici, kad smo raspravljali ovaj zakon u prvom čitanju.

Želim samo naglasiti da sam uvjeren da danas u ovoj sali od svih nas zastupnika nema niko ko je protiv donošenja Zakona o PDV-u i mislim da tu bi se mogli u potpunosti složiti. Sada je pitanje kakav hoćemo taj zakon, jer kao što rekosmo svi ovdje prethodni diskutanti, zakon je, tako važan za sve građane BiH, jer se odnosi na sve građane BiH.

I, vidite, važan je zbog toga da ne nabrajam ovo da treba da osigura makroekonomsku stabilnost, fiskalnu održivost, jedinstveni ekonomski prostor BiH. Vrlo značajan vrlo važan.

Vidite, danas nakon duge rasprave i mjesec dana javne rasprave, mi o tako jednom važnom zakonu nemamo danas, ama baš nikakve nove argumentacije, koja bi nas ubijedila oko ovog osnovnog pitanja jedna ili više poreznih stopa. Ja ne sumnjam u dobre namjere našeg premijera, kompletnog Vijeća ministara, ali, vidite, na temelju onoga što je izneseno kao argument, ostaje samo ono slijepo vjerovati ili ne vjerovati. Ali, ja ne mogu ne vjerovati samom sebi, kad imam pred sobom ovdje zakon o porezu na promet Federacije BiH, koji je objavljen u Službenim novinama Federacije

7.10.2002. godine, koji je i sada na snazi i, ukoliko bi se primijenio predloženi zakon o PDV-u, on bi, drastično pogoršao socijalno stajanje većeg broja naših građana, posebno onih koji su u stanju socijalnih potreba. Dakle, to je velika istina. To je, očigledno istina i to ne treba nikakvu argumentaciju. Sutra kad bi bio primijenjen taj zakon, poskupio bi život najugroženijih kategorija u BiH.

Drugo, konstatacija, također da BiH nema socijalni program u ovakvom stanju. Nema poticaja domaće proizvodnje, imamo strategiju srednjoročnog razvoja BiH i Strategiju borbe protiv siromaštva, to trebamo donijeti i sad vidite, vi danas bi trebali usvojiti zakon, čija bi primjena bila odgođena, evo, recimo do polovine sledeće godine. Ja postavljam pitanje. Možemo li ovako razmišljati. Dakle, po mom uvjerenju, danas je bilo mnogo više argumentacije iznesene za potrebu donošenja ovog zakona, sa diferenciranim stopama onako kako je kolega Lagumdžija objasnio. Hajmo poći od ovoga. Imamo 8 evo mjeseci do primjene zakona. Ukoliko budu doneseni socijalni programi i program poticaja domaće proizvodnje, idemo amandmanski da promijenimo zakon koji još nije stupio na snagu u primjenu. Dakle, ništa se neće dogoditi. Ali, poučeni dosadašnjim iskustvom, da ovaj parlament odnosno ovaj dom donese i dobre zaključke koji obavezuje na izvjestan način Vijeće ministara i Vijeće ministara ne reagira na to, mi ne bi smo mogli prihvatiti dakle ovakav prijedlog zakona koji je sadržan u izvještaju Komisije za finansije u budžet i ostajemo vjerovatno, govorim sad u ime Kluba SDP-a pri amandmanima koje je kolega Lagumdžija evo maloprije ovdje objasnio. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Nema više prijavljenih. Hvala onim koji su me držali u neizvjesnosti hoće li biti još prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Evo u dogovoru sa članovima Kolegija predlažemo pola sata stanku, ako ste, da se malo osvježimo. Nastavljamo 15 do 3. Hvala.

/PAUZA/

Molim uvažene dame i gospodu zastupnike da zauzmu svoja mjesta. Nastavljamo sa radom.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dodatnu vrijednost.

Znači, redosljed je slijedeći. Amandmani koje je podnio Zlatko Lagumdžija, pa amandmani koje je podnio gospodin Hazim Felić, pa amandmani koje je podnijela gospođa Palavrić i amandmani koje je podnio gospodin Bezir Belkić. Niko nije odustao od amandmana. To je redosljed, a na koncu ćemo se izjasniti o prijedlogu zakona u cjelini. Jeste li spremni?

Molim vas, znači da se izjasnite o amandmanu I gospodina Zlatka Lagumdžije.

Glasujte sad.

Ovaj amandman nema opću većinu. Hvala lijepo.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu II gospodina Zlatka Lagumdžije.

Molim vas da glasujete sad.

Ni ovaj amandman nema potrebitu opću većinu. Hvala lijepo.

Prelazimo na amandman III gospodina Zlatka Lagumdžije.

Molim vas da glasujete sad.

Znači, ovaj amandman ima potrebnu većinu. Ima, ovaj amandman ima opću većinu, nema entitetsku iz Federacije.

Prelazimo na usuglašavanje.

Je li tražite da ponovim? Znači, ponovićemo glasanje oko amandmana III gospodina Zlatka Lagumdžije. Hvala lijepo, u redu je gospodine Lagumdžija.

Molim zastupnike da glasuju sad.

Znači ovaj amandman je prošao. Ima i opću i entitetsku većinu.

Konstatiram dakle da je amandman III gospodina Zlatka Lagumdžije prihvaćen u Zastupničkom domu. Hvala lijepo.

Prelazimo na glasovanje o amandmanu IV.

Molim zastupnike da glasuju sada.

Ovaj amandman nema potrebnu opću većinu. Hvala lijepo.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu V gospodina Zlatka Lagumdžije.

Molim zastupnike da glasuju sad.

Amandman V gospodina Zlatka Lagumdžije nema potrebnu opću većinu. Hvala lijepo.

Prelazimo na amandman VI gospodina Lagumdžije.

Molim zastupnike da glasuju sad.

Ni ovaj amandman, amandman VI gospodina Lagumdžije nema potrebnu opću većinu. Zahvaljujem se zastupnicima.

Prelazimo na posljednji amandman koji je podnio gospodin Lagumdžija, to je amandman VII.

Molim vas da se izjasnite o amandmanu. Molim da se Zastupnički dom izjasni.

Glasujte sad, amandman VII.

Ni ovaj amandman nije dobio potrebnu većinu.

Konstatiram da smo završili izjašnjavanje o amandmanima gospodina Zlatka Lagumdžije. Od 7 Zastupnički dom je prihvatio amandman III koji je podnio gospodin Zlatko Lagumdžija.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima koje je podnio gospodin Hazim Felić.

Molim dom da se izjasni o amandmanu I gospodina Hazima Felića.

Glasujte sad.

Znači, ovaj amandman ima opću većinu, entitetsku većinu iz federacije, nema potrebnu većinu iz RS-a.

Idemo na usuglašavanje.

Znači u Kolegiju nema suglasnosti. Molim one koji su protiv iz RS da glasuju, pošto tamo nije bilo entitetske većine.

Glasujte sad.

Znači 9 glasova protiv iz RS-a. Nema dvije trećine protiv. Amandman gospodina Hazima Felića je prihvaćen u Zastupničkom domu.

Znači, ponovićemo glasovanje o amandmanu I gospodina Hazima Felića u drugom krugu, znači glasuju oni koji su protiv iz RS-a.

Glasujte sad.

Molim vas ponovićemo još jednom glasovanje. Ako bude problema sa elektronskim, onda ćemo preći na, ali provjerite još jednom kartice i pratite kad dam znak da glasujete.

Glasujete sad, evo.

10 glasova protiv, ima većina. Molim zastupnike da paze kako glasuju jer očitno znači kad paze registrira se.

Konstatiram dakle da amandman I gospodina Hazima Felića nije prihvaćen u Zastupničkom domu.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima koje je podnjela gospođa Seada Palavrić. Znači, to su tri amandmana. Prvi amandman koji se odnosi na amandman XII komisije.

Molim vas da glasujete o amandmanu I koji je podnjela gospođa Palavrić a koji se odnosi na amandman XII komisije.

Glasujte sad.

Ovaj amandman I gospođe Seade Palavrić nema opću većinu, nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu II gospođe Palavrić, koji se odnosi na amandman XIII komisije.

Molim zastupnike da glasuju sad.

Ni ovaj amandman nema potrebnu opću većinu i nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu III gospođe Seada Palavrić, ispričavam se o amandmanu III koji se odnosi na amandman IV komisije.

Molim zastupnike da glasuju sad.

Ni ovaj amandman nema potrebnu opću većinu.

Konstatiram da nisu prihvaćeni amandmani koje je podnjela gospođa Seada Palavrić.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima koje je podnio gospodin Beriz Belkić. To je šest amandmana. Idemo redom.

Molim dom da se izjasni o amandmanu I gospodina Beriza Belkića.

Glasujte sad.

Ovaj amandman I gospodina Beriza Belkića nema potrebnu opću većinu. Hvala lijepo.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu II gospodina Beriza Belkića.

Glasujte sad.

Molim članove Kolegija da, znači ni ovaj amandman II, gospodina Beriza Belkića nije dobio potrebnu većinu u Zastupničkom domu i nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu III, gospodina Beriza Belkića.

Molim dom da se glasovanjem izjasni o amandmanu III.

Glasujte,

amandman III gospodina Beriza Belkića ima opću većinu i nema a sam vas zamolio za pozornost, evo stvarno i da sudjelujete, ponovićemo glasovanje, znači o amandmanu III gospodina Berzia Belkića.

Glasujte sad.

Znači ovaj amandman ima i opću i entitetsku većinu i prihvaćen.

Amandman III gospodina Beriza Belkića Zastupnički dom je prihvatio.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu IV gospodina Bezira Belkića.

Molim dom da se glasovanjem izjasni.

Glasujte sad.

Ovaj amandman nema potrebnu većinu. Nije prihvaćen.

Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanu V gospodina Beriza Belkića.

Molim dom da se izjasni glasovanjem sad.

Glasujte sad.

Ni amandman V nema potrebnu opću većinu i nije prihvaćen.

Prelazimo na posljednji amandman, amandman VI gospodina Beriza Belkića.

Molim dom da se izjasni o amandmanu VI koji je podnio gospodin Beriz Belkić.

Glasujte sad.
Ni amandman VI nema potrebnu opću većinu.

Zahvaljujem se zastupnicima. Time smo prešli, završili sa glasovanjem o svim amandmanima koji su bili, uz konstataciju da su prihvaćeni amandmani III i gospodina Zlatka Lagumdžije i amandman III gospodina Beriza Belkića.

Sada prelazimo na izjašnjavanje o zakonu u cjelini. Poslovnička intervencija.
Izvolite gospodin Križanović ili Lagumdžija, ko je?

JOZO KRIŽANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ne znam da li je ovo poslovnička intervencija ali ja bih želio reći da je na kraju ovako jedne uspješne i vrlo kvalitetne rasprave, u kojoj nažalost nismo uspjeli odbraniti amandmane za koje smatramo da su fucijalni za ovaj zakon, Klub zastupnika SDP-a želi vas obavijestiti da ćemo mi prije glasanja napustiti salu i odmah se vraćamo čim završi glasanje.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Molim zastupnike, molim zastupnike da se izjasnimo u cjelini o Prijedlogu zakona o porezu na dodanu vrijenost sa ovim amandmanima koje je usvojila komisija i dom.

Glasujte sad.

Daću ponovo znak za glasovanje. Molim dom da se izjasni u cjelini o Prijedlogu zakona o porezu na dodatnu vrijednost.

Glasujte sad.

Dakle, zakon je prihvaćen. Ima i opću i entitetsku većinu u Zastupničkom domu uz ove amandmane koje smo usvojili.

Ja se zahvaljujem svim zastupnicima i na raspravi i na izjašnjavanju.

Prelazimo na slijedeću točku dnevnog reda, to je deseta točka, to je

Ad.10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu-izvozu oružja i vojne opreme, u prvom čitanju

Prijedlog ovog zakona, da vas potsjetim dostavljen je 27.07., razmara se u redovitoj proceduri. Mjerodavna je bila Zajednička komisija za, molim vas da nastavimo sa radom, za obrambenu i sigurnostu politiku. Njeno izvješće dobili smo 7. listopada. Ona je jednoglasno podržala načela kao i tekst prijedloga zakona. Komisija je također konstatirala da na prijedlog zakona nije bilo amandmana.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Želi li neko govoriti? Ne želi. Zaključujem raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu-izvozu oružja i vojne opreme u prvom čitanju.

I molim dom da se izjasnimo o ovom zakonu u prvom čitanju.

Glasujte sad.

Dakle, sa 31 glasom za i 2 glasa suzdržana, bez glasova protiv, prihvatili smo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu-izvozu oružja i vojne opreme u prvom čitanju.

Kako nije bilo amandmana, predlažem da se dom izjasni hoćemo li ići u drugo čitanje?

Glasujte sad.

Sa 35 glasova za, 1 suzdržanim, odlučili smo se da se izjasnimo o ovom zakonu i u drugom čitanju.

Pa vas molim, kako nije bilo amandmana da se izjasnimo o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu-izvozu oružja i vojne opreme i u drugom čitanju.

Glasujte sad.

Sa 35 glasova za, bez glasova protiv, 1 suzdržanim, prihvatili smo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme i u drugom čitanju.

Hvala vam lijepo.

Prelazimo na 11. točku, to je

Ad.11. Prijedlog zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH IGA u prvom čitanju

Ovaj zakon razmatramo po proceduri 104. Ustavno-pravna komisija je ustavni osnov dostavila 02.08. Mjerodavna je Komisija za vanjsku trgovinu i carine, ona mi je 19.10.dostavila izvješće u kome je usvojila 5 amandmana. U plenarnoj fazi nije bilo amandmana.

Otvaram raspravu u prvom čitanju o prijedlogu ovog zakona. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim da se izjasnimo o Prijedlogu zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH IGA u prvom čitanju.

Glasujte sad.

Dakle, jednoglasno smo prihvatili Prijedlog zakona o osnivanju Izvozno kreditne atencije BiH IGA u prvom čitanju.

Kako nije bilo amandmana u plenarnoj fazi, predlažem da se dom izjasni hoćemo li ići u drugo čitanje.

Glasujte sad.

Dakle, jednoglasno smo se izjasnili da pređemo i na drugo čitanje.

Molim dom kako nije bilo amandmana da se izjasnimo o Prijedlogu zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH IGA i u drugom čitanju.

Glasujte sad.

Dakle, jednoglasno, sa 37 glasova za prihvatili smo Prijedlog zakona o osnivanju Izvozno kreditne agencije BiH IGA i u drugom čitanju.

Zahvaljujem se zastupnicima.

Prelazimo na 12.točku, to je

Ad.12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava BiH u prvom čitanju

Potsjetit ću vas, na 43. sjednici prijedlog zakona je bio usvojen u prvom čitanju. Tada je dom zaključkom komisije, odredio novi rok od 30 dana da komisija u suradnji sa Vijećem ministara sagleda sve aspekte vezane za prijedlog ovog zakona te da eventualno novim amandmanima izvrši popravke prijedloga zakona i domu dostavi novo izvješće. Komisija za ljudska prava imigracije, izbjeglice i azil, novo izvješće je dostavila 28.10. koje vam je isti dan proslijeđeno. U plenarnoj fazi zastupnici, Tihomir Gligorić i Marija Perkanović, podnijeli su amandmane koje ponovo žele braniti u plenarnoj fazi. Još jednom napominjem da prijedlog zakona razmatramo u prvom čitanju.

Ja otvaram raspravu.

Riječ ima, ministar gospodin Kebo, izvolite gospodine ministre.

MIRSAD KEBO

Uvažena gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, odnosno poslanici, želim da vas upoznam sa stavovima predlagača vezano za amandmane koji su usvojeni na Komisiji za ljudska prava, izbjeglice, azil i imigraciju. Mi smo pripremili u ovom periodu koji je predsjedavajući napomenuo od mjesec dana jedan predlog amandmana koji smo usaglasili a u duhu preporuka Venecijanske komisije, i taj predlog je bio usvojio kao svoj gospodin Gligorić, a u toku rasprave na sjednici komisije, povukao taj prijedlog.

Mi smatramo da ti prijedlozi odražavaju sve one intencije koje je pred nas postavila Evropska komisija, kao jedan od 16 uslova iz Studije izvodljivosti. Znači krajnji predlog zadržava ipak tri ombudsmena a ne jedan kako smo mi predložili u periodu od dvije godine i smatramo da amandmane koje je sada prihvatio gospodin Selim Bešliagić, da ih pošalje kao svoje, predstavljaju onu osnovu za koju bi predlagač bio spreman da da svoje pozitivno mišljenje. Želim da napomenem da je poseban interes Vijeća ministara da ovaj njegov prijedlog prođe iz prostog razloga zato što je jedan od 16 uslova iz Studije izvodljivosti i što je sinoć prilikom posjete Monitoring ekipe Evropske komisije ovo pitanje stavljeno kao jedno od vrlo bitnih.

Mislim da nema potrebe i da smo dovoljno izmoreni da ponavljam sadržaj ovog zakona. Smatram da je sasvim dovoljno ovo što sam rekao da skrenem pozornost ili vašu pažnju na amandmane gospodina Bešliagića. Hvala lijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine ministre.

Rasprava je otvorena stim da ja, gospodin Bešlagić. Izvolite gospodine Bešlagiću.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovane kolege, poštovani predsjedavajući, dozvolite samo da dam jedno rješenje.

Amandmani gospodina Gligorića su bili na Komisiji i moram da kažem da sam ja, čitajući odluke Venecijanske komisije, odnosno preporuke Venecijanske komisije prihvatio amandmane gospodina Gligorića.

Međutim na Komisiji je rečeno da Venecijanskoj komisiji nisu bili dostavljeni amandmani koje je radila komisija u predloženom sastavu i meni su, odnosno amandmani koje sam ja preuzeo od gospodina Gligorića su ravnopravno tretirani na Komisiji i nisu prošli. Ja, ukoliko Predsjedništvo i ukoliko Parlament smatra da bi ova izjava gospodina ministra da bude kao jedno saznanje nakon jučerašnjeg razgovora, ja sam spreman, pošto sam izvukao ove amandmane koji znači na Komisiji nisu prošli, ja sam spreman da ih podjelimo.

Prema tome ja bih zamolio da vi o tome odlučite, a imamo amandmane, ukoliko smatrate da to može. Pauza pet minuta.

MARTIN RAGUŽ

Gledajte, ja moram samo pojasniti situaciju, a o svemu se možemo dogovoriti. I gospodin Bešlagić je korektno rekao, znači Komisija je već ove amandmane imala u razmatranju i tada su sve okolnosti bile poznate. Vi ih niste obnovili sukladno Poslovniku i dakle proceduralno je situacija čista. Ali, evo čuli smo što je rekao ministar. Ja neću da zatvorim raspravu, ali moramo biti korektni prema i vlastitom Poslovniku i proceduru koju smo radili.

Želi li neko od zastupnika? Gospodin Novaković, pa Kunić, pa gospodin Jahić, predsjedatelj Komisije.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodo ministri, uvažene kolege, ovo je da kažem zaista, ovaj amandman Poslovnički ako posmatramo nije moguće dakle uvesti u raspravu, obzirom da je taj period Poslovnikom predviđen prošao.

Drugo, ja bih molio, znači da ne ponavljam priču koju sam pričao na prošloj sjednici, mislim da nema razloga, ali bih molio nakon obavljene rasprave pauzu od 10 minuta u ime Kluba SDS. Znači nakon rasprave 10 minuta.

MARTIN RAGUŽ

Molim. Ispričavam se, prije izjašnjavanja.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Prije izjašnjavanja, dakle nakon rasprave pauzu od 10 minuta, tražim u ime Kluba.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Kunić.

PETAR KUNIĆ

...predsjedniče imamo pauzu prije toga. Naime, opet izražavam ono stanovište koje sam izražavo već ranije. Meni je nezamislivo da se u ovom parlamentu, svagdje gdje dođem strašno bori za ljudska prava, zaštitu ljudskih prava i da se dokida jednim zakonom entitetski ombusmen.

Tvrdim ovdje da to ova skupština nije ovlaštena i pravno ne može. Dakle, mi ćemo sada izglasavanjem, ako se prihvati ovo donjeti jednu nelegalnu odluku, jer imamo odluku Skupštine Republike Srpske da ne želi ukidati svoj ombusmen.

Postavljam pitanje – pa zar je moguće da Savjet Evrope raspravlja o ombusmanu u Bosni i Hercegovini i u entitetima? Pa zar je to moguće? Pa u koju fazu ulazimo? Gdje smo mi to? Da li ima toliko cinizma zalagati za ljudska prava, a istovremeno ombusmene ukidati? A ombusmen treba da je bliži građaninu, jer je u njihovoj funkciji. To predajem studentima. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Gospodin Jahić. Izvolite gospodine Jahiću.

ELMIR JAHIĆ

Hvala predsjedavajući. Ja neću govoriti kao predsjedavajući Komisije, jer evo izvještaj je takav kakav jeste. On je usvojen i amandmani su usvojeni tako kako su usvojeni i to je dakle onaj izvještaj.

Ja bih htio reći par nekih svojih opservacija. Ja mislim da smo u značajnom dijelu donjeli neka kvalitetna rješenja, prije svega mislim što se tiče prelaznog perioda, dakle za državne ombusmene koji je faktički ukinut. Dakle nema prelaznog perioda pošto nema potrebe da bude. Također pojasnili smo neke članove Prijedloga zakona od strane Vijeća ministara koje se odnose na racionalizaciju kako osoblja, tako i kancelarija. Ja mislim da su to bila jedna kvalitetna rješenja. I takođe ja mislim da je dobro što smo dali jedan prelazni period za entitetske ombusmene koji ustvari kasnije treba da na kraju ostane samo institucija državnog ombusmena.

Međutim, moje je mišljenje bilo, evo i na Komisiji, a i sada da što se tiče državnog nivoa, zaista mora postojati samo jedan ombusmen, a da ne budu dakle tri ombusmena iz nekoliko razloga. Mislim da se ne smije, ne bi trebalo, po mom mišljenju, o ovom problemu, dakle problemu ljudskih prava prilaziti sa neke nacionalne osnove i da to su univerzalna ljudska prava i da mi čim sumnjamo dakle u to da mora biti predstavnik sva tri konstitutivna naroda dovodi dakle neke principie u pitanju.

Ja se takođe, dakle uvažavam i argumente koje takođe imaju svoje neko utemeljenje da se mi nalazimo u jednoj prelaznoj fazi i da dakle i ti argumenti koji govore dakle da postoje tri ombusmena imaju jel donekle utemeljenje. Međutim, ja čvrsto stojim na ovom stanovištu i mislim da je ovo ipak najbolje rješenje. Kada se tome još doda i preporuke Vijeća Evrope, onako jel kao što smo jutros dobili, naime, vama je poznato da je formiranje ove institucije jedan od postprijetnih obaveza u Vijeće Evrope i mi smo evo i jutros dobili da mišljenje je li Komisije ovdje dakle Vijeća Evrope i OSCE-a da evidentno jel da je sadašnje izmjene i dopune nisu u skladu sa preporukama iznesene u mišljenju Venecijanske komisije. Dakle ono što smo mi usvojili dakle dovodi sve ono u pitanje.

I ja mislim da nisma ja spreman podržati zakon ukoliko, dakle u ovom obliku, dakle sa tri ombusmena na državnom nivou. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Jahiću. Gospodin Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih zamolio da Kolegij se izjasni da li postoje elementi, nakon izlaganja gospodina ministra da ja predložim amandmane po tački 94. 3a). Ako ne postoje, nikakvih problema, ako ima ja sam spreman. Prema tome da raspravljamo o nekim stvarima, ako vi kao Kolegij to

MARTIN RAGUŽ

Znači članak 94. Poslovnika, točka 3. pod a). Ne, ne nije taj. Dakle uvažiće se amandmani samo kada se odnose na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir.

SELIM BEŠLAGIĆ

/ne čuje se izlaganje/

MARTIN RAGUŽ

Gledajte, gospodine Bešlagiću mi smo bili svi na Komisiji, znamo da je Komisija imala to u vidu. Ja mislim da nema novih aspekata. Ako želite da Dom se izjasni, ja ne bježim i od toga. Ali mislim to je Poslovnik.

Evo, ja se zaista i jutros sam na Proširenom kolegiju rekao i ostajem kod tog stajališta. To je tako poslovnički. Jer da nisu bili ti amandmani, da nismo imali na Komisiji, moglo bi se govoriti sada da ih vi predlažete, da nisu razmatrani na Komisiji i da ih Komisija nije imala u vidu. A imala ih je u vidu. Izjasnila se kako se izjasnila i sada se Dom izjašnjava u cjelini izvješća Komisije, jer osim amandmana koji su naknadno podnjeli gospođa Perkanović i Gligorić, poslovnički nije bilo više amandmana.

Želi li još neko raspravljati? Oprostite gospođu Palavrić, nisam vidio prije. Izvolite.

Ružo, jeste vi? Gospođa Palavrić pa gospođa Sopta.

SEADA PALAVRIĆ

Dakle, mi danas o ovome zakonu govorimo iz razloga što je to post prijemna obaveza Bosne i Hercegovine, nakon što je ona primljena u Vijeće Evrope. Objedinjavanje institucija ombusmana je naša obaveza.

Prijedlog Vijeća ministara bio je minimum konsenzusa koji je vodio ka tome putu. To još uvijek nije bilo objedinjavanje, ali je bio na putu da ostvarimo to objedinjavanje. Istovremeno želim podsjetiti da objedinjavanjem institucije ni slučajno mi ne udaljavamo ombudmana od građanina, jer institucija ombucmana je moguća i vjerovatno će biti najbliže građaninu, kao što su to i sada entitetski. Prema tome, ovo što danas imamo i bez pisma Vijeća Evrope, nama je jasno da ne predstavlja realizaciju zadaće post prijemne obaveze Bosne i Hercegovine.

Imajući to u vidu i imajući u vidu amandmane kakve je Komisija usvojila i da su oni sastavni dio zakona Klub SDA ne može podržati ovakav zakon.

MARTIN RAGUŽ

Gospođa Sopta. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Hvala ljepa gospodine predsjedavajući. Činjenica radi ne radi mi moramo ovdje još neke stvari napomenuti, koje sam mislila da čak ne trebamo ovdje jer smo o njima diskutirali na Komisiji.

Venecijanskoj komisiji na mišljenje poslani su amandmani koji su i oni su se očitovali o tim amandmanima koji su došli Komisiji. U međuvremenu su povučeni. Gospodin Bešlić ih je ponovo podnio i mi smo se na Komisiji o njima izjašnjavali. Zamjeram ministarstvu zašto nije sve amandmane koji su po meni bili relevantni, a u momentu kada je Parlament vratio Komisiji izvješće da sačini novo izvješće, a to su bili amandmani moji i gospodina Gligorića koji su bili podnešeni do razmatranja Parlamentu. Sreća božija da sam upitala tajnika pa sam ponovo obnovila te amandmane iako držim da ih nisam trebala obnavljati, jer je rečeno da se sastavi novo izvješće o istim amandmanima. Da su ti naši amandmani bili poslani Venecijanskoj komisiji, ja pretpostavljam da bi isto dobili pozitivno mišljenje. Isto da bi, ja imam pravo to pretpostaviti.

Što sam ja shvatila da je čin, da je smisao objedinjavanja institucija ombusmana jeste jednoobraznost rada i racionalizacija u te institucije. Jednoobraznost postizemo na taj način što ćemo raditi po jednom zakonu, a racionalizacija i te kakva je urađena kroz ove izmjene zakona. Ako mi kažemo da od 9 ombudmana svodimo na 3, od 21, po mojoj evidenciji zamjenika ombusmana nemamo više ni jednoga, a da će razlika u plaći ombusmana i eventualno zamjenika ombusmanakao što je predviđeno u i u zakonu o izmjenama zakona razlika plaće definirana zakonom manja je 10%. Pa molim vas lijepo, je li vrijedno 10% razlike u plaći da mi instituciju ombusmana idemo, htjeli mi to pogledati činjenici u oči ili ne, a stvaranjem jednog ombusmana i dva zamjenika dovodimo u nekakvu situaciju

koja, ja mislim da nije adekvatna situaciji kakva je na terenu i problemima koji se pojavljuju pred tom institucijom.

Ja držim da mi, da ni malo nismo pretjerali ako smo tražili da bude institucija ombusmena u tri osobe što držim, pogotovo, bar u ovom mandatu da i te kako je važno, a da sve ostalo kada se govori ovdje o osobnim interesima mislim da je sve ostalo forsiranje nekih osobnih i pojedinačnih interesa. Mislim kada sam čitala ovo danas što smo dobili, a i to pitam – ko je tražio to mišljenje sada poslije rada Komisije, ko je tražio i zašto i koje je argumente i papire poslao tim ljudima da se oni očituju o tome? Ja imam pravo sumnjati jer kažem naši amandmani koji su bili u igri nisu poslani, poslani su neki drugi koji su bili povučeni.

Mislim da nisu stečene nikakvi novi uvjeti da bi mi raspravljali i uvodili ponovo iste amandmane u raspravu, a kada čitam ovdje kada kaže usvajanje izmjena i dopuna predstavlja samo prvi važan korak ka uspostavi jedinstvene institucije ombusmana. Međutim to je ključni korak koji je, koji treba potaknuti i promovirati povjerenje u tu instituciju. Ja upravo mislim da smo mi na pravom putu sa formiranjem jedinstvene institucije za početak ta tri ombusmana. U perspektivi ćemo vidjeti kada, možda jedan mandat prođe, ima li potrebe da to svodimo na jedan. Mislim da smo na pravom putu i da nemamo uopće razloga ovo izvješće Komisije mjenjati. Hvala ijepo.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospođo. Gospodin Kebo. Izvolite gospodine Kebo, ministar Kebo, izvolite.

MIRSAD KEBO

Moram reći uvaženoj zastupnici Ruži da nema nikakvog osnova za sumnju da je Ministarstvo na bilo koji način pred Venecijansku komisiju iznjelo ono što nije bilo na, u proceduri, što nije bilo zakonito.

Vi znate da smo mi prošli put na sjednici Parlamenta defakto odgodili raspravu za mjesec dana, jer smo dobili nacrt odgovora Venecijanske komisije na Predlog zakona koji je dostavilo Vijeće ministara. Znači u tom vremenu je trebala znači da se uradi taj nacrt, pa onda mišljenje komisija u tako brzom roku od mjesec dana ne može dati svoje mišljenje i neophodno je više mjeseci da bi mogla da se oglasi. Prema tome, mi smo ovdje razgovarali o Predlogu zakona. Ne kažem da vaši amandmani koje ste vi dostavili nisu, da su suprotni duhu ovome, to nije ni bilo svrha mog izlaganja. Nisam htio da obrazložim, ali samo želim potvrditi da apsolutno bila kakva vrsta manipulacije sa mišljenjem Venecijanske komisije nije došla do Ministarstva, niti bi bilo smisla na bilo koji način dovoditi u pitanje autoritet ovog organa.

Samo sam to htio da vam potvrdim i da kažem.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine ministre. Gospođa Sopta kratko molim vas.

RUŽA SOPTA

Činjenica jeste da o našim amandmanima se, naši amandmani nisu poslani Venecijanskoj komisiji na očitovanje, a da neki drugi jesu. Meni je to dovoljna činjenica, ne kažem da li je to bilo na, iz ministarstva iz nekog drugog mjesta, ali je činjenica da je to, jer nam je to rekao vaš zamjenik na Komisiji. Druga stvar, ne zamjenik, nego gospodin Nagradić, ako sam dobro zapamtila ime. On je to rekao na Komisiji.

Drugo, komisija je tražila očitovanje Vijeća ministara po našim amandmanima, jer su hajde suštinski nekako zadirali u Prijedlog zakona o izmjenama Zakona koje je podnjelo Vijeće ministara. Nismo ga nikada dobili. Dobili smo očitovanje, odnosno izjašnjavanje gospodina Nagradića usmeno i hoću reći da mislim da, mogu, mogu sebi dozvoliti za sumnju da se ipak izmanipuliralo sa našim, sa tim amandmanima. Je li to namjerno, ne namjerno iz ministarstva ili sa neke druge strane, nije mi uopće sad važno, ali je važno da se Venecijanska komisija nije očitovala o svim amandmanima koji su bili u proceduri, nego samo o jednim koji su bili povučeni. I evo, oni su rekli pozitivno mišljenje na to. Ja to poštujem, ali znači da smo mi baš o tim amandmanima, da je danas bilo riječi o ponovljenim amandmanima nekim drugim koji nisu bili na ocjeni, ali ti su bili na ocjeni kod Venecijanske komisije i o njima je Komisija dobila informaciju šta je rečeno od strane Venecijanske komisije o tim amandmanima. I onda smo se izjašnjavali o njima jer ih je ponovo gospodin Bešlagić uveo u proceduru. Evo.

MARTIN RAGUŽ

Dobro. Hvala vam lijepo. Mislim da su pojašnjene ove okolnosti. Gospodin Jahić je ponovo tražio riječ. Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Ja bih htio samo jedno pojašnjenje. Dakle u ime Komisije, mi kao Komisija iako amandmani nisu bili usvojeni mi smo sve one amandmane, dakle u onom prvom dijelu i koji su usvojeni i koji nisu bili usvojeni uputili smo na proceduru, uputili smo na proceduru nadležnom ministarstvu. Ja zaista ne znam kakva je dalje sudbina bila tih amandmana. To je dakle jedna stvar.

Druga stvar dakle, po meni sigurno sa zakašnjenjem, imamo očitovanje dakle o usvojenim amandmanima, a kažu dakle evidentno je da sadašnje izmjene i dopune, to su ovi amandmani koji su usvojeni nisu u skladu sa preporukama iznesenim u mišljenju Venecijanske komisije. Evo toliko.

MARTIN RAGUŽ

Ima li još prijavljenih za raspravu? Ako nema stanka 10 minuta na zahtjev Kluba SDS-a. Tražili su 10 minuta. Molim vas da krenemo u 4 sata sa nastavkom sjednice.

/PAUZA/

Pauzu smo završili.
Prelazimo na izjašnjavanje o amandmanima koji su podnjeti u plenarnoj fazi.

BRANKA TODOROVIĆ

Prvo čitanje, nismo završili.

MARTIN RAGUŽ

Ispričavam se, hvala Branki.

Prelazimo na izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombusmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Molim Dom da se izjasni o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ombusmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.
Glasujte sad. Dobro.

/zajednička diskusija/

MARTIN RAGUŽ

Dobro, mojim kolegama u Kolegiju ovu vrstu trijafalizma pripisaću njihovoj duhovitosti, mada mislim da su izgubili, jer ovo je bio zakon iz paketa 16, prošao proceduru i argumente i raspravu. Ali eto tako se to ponekada završava.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nas dvojica smo iz različitih motiva glasali protiv.

MARTIN RAGUŽ

Ja vam se zahvaljujem i prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda. To je

Ad.13. Informacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o unutrašnjoj zaduženosti

Vi ste informacija dobili i ja sam upozorio ministricu. Ona je sad bila tu. Ne znam, možete li vi gospodine zamjenice ministra. Nemojte da skidamo, jednom smo skinuli točku dnevnog reda. Imamo tu.

Izvolite gospodine Belkiću, prije nego što čovjek

BERIZ BELKIĆ

Pitati dakle u strukturi opštih obaveza, poglavlje opšte obaveze, postoji stavka od navodnicima ostale obaveze 577 miliona. Šta je to? Ostale obaveze. Evo možete kasnije kada dođete do toga da samo objasnite.

JUSUF KUMALIĆ

Dobavljačima za robe i materijale ako misliš, ne znam na koju misliš?

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodine Belkiću. Izvolite.

JUSUF KUMALIĆ

U najkraćem rečeno, Bosna i Hercegovina u izgradnji svoje makro ekonomske stabilnosti bilo je neophodno da ovlada i unutarnjim dugom. Poznato je da se sa vanjskim dugom ovladalo, da se on uspješno servira, da on iznosi 4 milijarde KM, odnosno 30% bruto društvenog proizvoda.

Međutim, kada je, kada su u pitanju unutarnji dug nije bio tačno utvrđen, pa je na prijedlog MMF unazad dvije godine radile su ekspertni timovi domaći i strani što je u stend baj aranžmanu bio utvrđen kriterij da se unutarnji dug treba riješiti sa 10% od bruto društvenog proizvoda. Na ovaj kriterij treba obratiti pažnju. 10% bruto društvenog proizvoda to znači milijarda i 250 miliona KM trebalo je riješiti sav unutarnji dug u koji spadaju stara devizna štednja, ratne štete i ostala potraživanja iz budžeta.

Ovakav kriterij koji je propisan praktično je odmah u startu značio da će na specifičan način biti rješavan unutarnji dug kako bi se očuvalo makro ekonomska stabilnost. Prevedeno na vremensku vrijednost novca to znači da je unutarnji dug najvećim dijelom se otpisuje. Na tri nivoa su donešeni zakoni u Republici Srpskoj takav je zakon donešen. U Federaciji je u proceduri i na nivou države takođe je donesen Zakon o izmirenju unutarnjeg duga a nivou države on je mali i to se odnosi uglavnom obaveze za izgubljene sudske sporove prema radnicima. Da se vratimo na početak, znači u istoriji je poznato da su još neke zemlje pribjegavale očuvanju svoje makro ekonomske stabilnosti, fiskalne održivosti i Bosna i Hercegovina nije iz postojećih budžeta mogla da izmiruje uredno unutarnji dug, pa je znači na preporuku MMF-a unutarnji dug, u toku je procedura da se on stavi pod kontrolu, a što izgleda odprilike ovako.

Utvrđeni utvrđeni dug je bio 4 milijarde 825 miliona, što nije konačna cifra. Naime, prilikom utvrđivanja ratnih šteta, bili su kratki rokovi. U Republici Srpskoj to se utvrđivalo na bazi ranijeg zakona koji je važio u eks Jugoslaviji, a u Federaciji BiH davati su jako kratki rokovi, tako da su ratne štete u Federaciji bile utvrđene na oko 900 miliona, a u Republici Srpskoj na milijardu, na iznosu u visini oko milijardu, što ne odgovara stvarnosti.

Što se tiče stare devizne štednje tu je situacija nešto povoljnija i postojale su odgovarajuće evidencije. U Federaciji BiH ona je iznosila milijardu i 110 miliona u Republici Srpskoj 774 miliona. Da odmah napomenem, ovdje nije uključena stara devizna štednja Ljubljanske banke i stara devizna štednja potraživanja od Investicione banke Beograd. Što se tiče stare devizne štednje riješeno je na taj način da se određeni dio u naredne četiri godine isplati. U Federaciji BiH prijedlog je u zakonu da se isplaćuje do 1000 maraka po svakom korisniku, u Republici Srpskoj ta je cifra nešto manja, odnosno 105 miliona da se isplati u roku naredne četiri godine, a za preostali dio štednje date su, izdaće se obaveznice koje će biti naplative nakon 30 godina uz kamatnu stopu od 0,5%. Ratna potraživanja imaju znatno da tako kažem nepovoljniju sudbinu. Obaveznice se izdaju na sa rokom dospjeća na 50 godina, a isplata počinje 9 godina prije roka dospjeća na 10 rata. Ako bi ovo

stvarno preračunavali onda bi vidjeli da je dobrim dijelom ovaj unutarnji dug praktično otpisan. Država je morala ustvari mora pribjeći ovome da bi očuvala svoju makroekonomsku stabilnost i na vama je da procjenite koliko je to u redu. Znamo da u Federaciji ima problema na Domu naroda oko usvajanja ovoga zakona, a na nivou da ponovim države je usvojen i usvojen je u Republici Srpskoj.

MARTIN RAGUŽ

Hvala vam lijepo. Ja imam evidentirane prijave. Jel ima prijavljenih. Gospodin Mirsad Ćeman, gospođo Mubera Ušanović da li ste se vi prijavili. Ja imam to utisnuto, ili je greška. Niste. Dobro, dobro.

Znači gospodin Mirsad Ćeman pa Filip Andrić, jeste fi htjeli.

MIRSAD ĆEMAN

Hvala lijepa gospodine predsjedavajući. Ja neću duljiti, Informacija je dugo na našem stolu. Imali smo je priliku čitati, imali smo priliku na ovaj ili onaj način se upoznati sa zakonim koji na neki način rješavaju pitanje unutarnje duga, bilo na državnom nivou, neki smo, jedan smo nedavno usvojili na entitetskim nivoima i u principu se slažem da treba dakle rješavati ovo pitanje, jer unutarnji dug u državi opterećuje kako budžete, tako i uopšte stvara jednu psihologiju koja u državi ne doprinosi, ako ništa osjećajem da se može utemeljeno i racionalno i kompetentno planirati.

Ja želim ovdje ukazati na jednu stvar koja izgleda ili je meni promaklo nije obuhvaćena strukturom ovog unutarnje duga pa se to može shvatiti i kao pitanje predlagača informacije. Naime, privredni, odnosno pravni subjekti u cjeloj državi iz međusobnih odnosa imaju jako mnogo neizmirlanih obaveza. Uzmimo da te stvari rješavaju nadležni sudovi, ili već kako se to može rješavati između pravnih subjekata u prometu. Ali, postoji jedna stvar koja se tiče i države na direktniji način, pored toga, a to je međusobna potraživanja bilo određenih države prema privrednim subjektima po osnovu poreza itd. ili pravnih subjekata kao države po raznim osnovama, ili pak potraživanja fondova, znamo kojih imamo također prema privrednim subjektima.

Ja bih sugerisao da se ovo pitanje također izuzetno ozbiljno prouči i da se eventualno ispita mogućnost sadržajnije nego li do sada bilo u tom pogledu razmišljanja kompenzacije, odnosno prebijanja ustvari prebijanja ovih dugovaranja, jer i to također opterećuje kako privredne subjekta, tako i državu, a mi stvaramo ustvari jedan sistem u kome i država je dužna i njoj se dužno itd. Neki subjekti, posebno privredni itd. ne mogu normalno funkcionirati zbog nekih drugih propisa itd. itd. Evo dakle neka se ovo zaista shvati kao pitanje za razmišljanje, ali istovremeno sugestija o mogućem eventualnom načinu rješavanja i ovoga pitanja. Ja znam da ima razloga koji eventualno vezivanje na ovaj način međusobnih obaveza i eventualno sugestiju za prebijanjem mogu značiti, odnosno i kontraargumenata za ovakav pristup.

Ali evo maloprije da se vratim na Zakon o PDV-u i amandman kolege Felića koji je sasvim umjesno predložen. Naime država sankcionira, da tako kažem,

odnoosno ubere zatezne kamate, ako prema njoj nisu izvršeni, izvršene uplate po raznim osnovama. Evo u zakonu koji smo trebali usvojiti napravljen je previd da ako u obrnutom smislu, ako država ne vrati na vrijeme ovo što treba da vrati nije bilo predviđeno, bar ne ovim zakonom, mada se možda moglo to izvesti iz nekih općih zakona, nije bila predviđena obaveza države da obračuna kamatu za slučaj kada ona blagovremeno ne reagira. Dakle u tim relacijama bi trebalo razmišljati i eventualno vidjeti koje su mogućnosti da se prebijanjima međusobnih obaveza države da obračuna kamatu za slučaj kada ona blagovremeno ne reagira.

Dakle u tim relacijama bi trebalo razmišljati i eventualno vidjeti koje su mogućnosti da se prebijanjima međusobnih obaveza također u širem smislu shvaćeno unutarnji dug riješi i uvede više reda, odnosno čišći teren u poslovanja kako države s drugima i drugih sa državom itd. itd. Hvala lijepa.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa gospodine Ćeman. Riječ ima gospodin Filip Andrić. Izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Drago mi je da se počelo rješavati pitanje unutarnjeg duga. Ali došla mi je muka, odnosno zlo mi je kada sam vidio na koji način koji dug država pokušava riješiti.

I prvo ću kazati ovdje kada je u pitanju vanjski dug jedni su principi i kriteriji za vraćanje tog duga i tu nema problema sa granicom od 10% džidipija, a kada je u pitanju unutarnji dug oni daju što će reći da gotovinskog novca za vraćanje vanjskog duga ima koliko god treba, a za vraćanje unutarnjeg duga nema. Evo nema, mogu se složiti, ali onda ću ući malo u strukturu unutarnjeg duga i po meni ovakav način svrstavanja u isti koš cjelokupnog unutarnjeg duga koji je stečen po razno raznim osnovama, pa i po kako i ovdje stoji i ostala potraživanja, što će kazati možda da je neko ni kriv ni dužan stekao pravo potraživanja na nekakva potraživanja od države zato što je ga Bog stvorio i napunio je možda 18 godina. I to je ova vlada izjednačila sa dugovanjima prema svom narodu doslovno koje je otela od svog naroda, gotov novac, krvako u 99% slučajeva krvavo zarađen. Ja se sa tim nikako ne mogu pomiriti i mislim da je ovo jedna velika, velika nepravda, pljačka naroda od strane države i nažalost imam informacija da su ti zakoni evo i prošli usvojeni. Držim da su ti zakoni potpuno suprotni i Ustavu Bosne i Hercegovine i međunarodnim konvencijama.

Tražim od nadležnih, odnosno od onih koji po Poslovniku i Ustavu BiH mogu pokrenuti pitanje ustavnosti ovih zakona da pokrenu pitanje jer ovakav zakon neoprostiv je i ovoj vladi i ovoj državi i ovim zastupnicima. A sozbirom da takvih ljudi strašno puno ima sa prostora sa kojeg ja dolazim, ja sam uvjeren da ukoliko država ne imadne sluha za njihove probleme da će imati međunarodni sudovi. Stoga mislim da još uvijek nije kasno državi da se ispravi, da ispravi nepravdu, jer ukoliko nastavimo ovim putem ozakonjivanja pljačke i nepravde onda ja se pitam kakva je to država i gdje će to nas dovesti.

Stoga, ja ne znam što sada učiniti prema ovoj informaciji? Volio bih da je nisam dobio. Manje bi muke bilo. Ako je možemo odbaciti, odbaciti. Ako možemo

sugerirati da se ista popravi na tragu ove informacije onda je moje su sugestije te. U najmanju ruku da se stara devizna štednja izdvoji iz ukupnog ostalog unutarnjeg duga, mada nisam protiv toga, odnosno naprotiv, za sam da se rješava i ostali unutarnji dug, ali ne na isti način kao stara štednja, nego da se stara devizna štednja rješava na način kako se rješava vanjski dug.

Ista je situacija, kod vanjskog duga smo uzeli kredit od Svjetske banke, ili ne znam ni ja koga i uredno ga vraćamo. Ovdje smo uzeli također novac od svog građanina, ali mu ga sada ne vraćamo, nedamo. Ukoliko nema gotovog novca, onda se pitam šta je sa imovinom državnom koju ova država sasvim legitimno na koju polaže pravo i koju preuzima od bivše države, kao pravni sljednik. Tu je i pitanje i sredstva od sukcesije, sredstva od državnih poduzeća i ostala državna imovina. Valjda se može dio prodajom te imovine riješiti, a ja sam uvjeren prodajom javnih poduzeća da oni puno više vrijede nego što je ukupan dug ove države i eto načina ako ne zna vlada kako će riješiti. Uostalom ne treba zaboraviti činjenicu da već 15 godina ti ljudi čekaju, najmanje 15 godina da ima država vrati njihov novac. I sada ćemo ih vraćati još 30 godina. I to daćemo im nekakav papir, jednom smo im podjelili certifikate koji znamo koliko su vrijedili i kaka su, šta je bilo snjima.

Ja pozivam sve nas jednom da se uozbiljimo i pozovem i vlade entiteta i parlamente da isprave ove budalaštine, sa oprostjenjem. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo.

Prije nego što dam riječ gospodin Hazim Felić, jeste vi tražili? Niste.

Gospođa Palavrić, pa Ivo Miro Jović, jeste vi gospodine Joviću, pa gospodine Križanović.

Mi primamo ovo izvješće k znanju, ali možemo i trebamo stenogram ove rasprave dostaviti Vijeću ministara i to ćemo uraditi.

Izvolite gospođu Palavrić.

SEADA PALAVRIĆ

Ja nisam namjeravala govoriti na ovu temu, međutim, diskusija gospodina Andrića me je ponukala na to. Kada govorimo o državnoj imovini i njenoj zaštiti, pozivam vas da se prisjetiti Zakona o pravobraniteljstvu kada smo tako zdušno gospodin Čeman i ja ubjeđivali da je potrebno da taj pravobranitelj štiti državnu imovinu. Međutim, nije nam se dopustilo i danas po Zakonu o pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, državni pravobranitelj nema pravo ni obavezu da štiti državnu imovinu. Dakle takve zakone donosimo zato što je nama tako volja.

Kada je riječ o staroj deviznoj štednji, također želim a vas podsjetim da je Dom za ljudska prava ocjenjivao ustavnost zakona koji su regulirali staru deviznu štednju i našao da za povrat stare devizne štednje nije odgovorna država Bosna i Hercegovina, nego njeni entiteti. Utvrdio je tada da je stara devizna štednja oteta od građana '91. godine, dakle neposredno pred agresiju na Bosnu i Hercegovinu i da je

onda upadom Srbijom i Crne Gore to se dogodilo. Dakle, Dom je našao da je, moguće da je i potrebno da entiteti tu staru deviznu štednju riješe kroz privatizaciju, a ono što ne riješe da se regulira kao javni dug, ukoliko se ne uspije riješiti sukcesijom i kada su dobijana sredstva od sukcesije, ja sam isto tako upozoravala da se ta sredstva treba da koriste za ono što je stara devizna štednja, međutim, pokrivali su se neki drugi problemi.

Prema tome, koliko god mi pokušavali ocjenjivati ove stvari, ja mislim da je ocjena već izvršena i da ono što mi moramo istrajati jeste da zaista s malo više volje zaštitimo državnu imovinu da ovlastimo nekoga da je štiti, a ne da samo ovako u raspravama govorimo, treba štiti državnu imovinu, a na konkretnim zakonima mi nemamo podršku ni čak ni da pravobranitelj štiti državnu imovinu. Toliko.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Isprava krivog navoda gospođa Azra Hadžiahmetović. Izvolite. Ne, tako sam razumio.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

...koja zaista korigujem možda dosadašnju diskusiju na, nadam se da će sva ova priča o zaštiti državne imovine koju smo čuli od prethodna dva diskutanta se prenjeti na druge nivoe vlasti kada se konkretno usvajaju određeni zakonski projekti i o njima raspravljamo.

Htjela sam samo gospodinu Filipoviću, vjerovatno ne zna, ali danas je u Federalnom Parlamentu usvojen Zakon o unutrašnjem dugu i većina poslanika stranke HDZ je glasala za taj zakon. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Šta ste vi gospodine Gligoriću rekli? Krivi navod. Molim vas kratko poslovnički. Pojedini zastupnici imaju obaveze i molimo da to uvažimo i da završimo.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Kratko ću ja. Zahvaljujem gospodien predsjedavajući, dame i gospodo krivi navod se ogleđa u sljedećem, u Dejtonu stoji da je u Bosni i Hercegovini dogodio se tragičan sukob. Prema tome, ne treba davati ovdje kvalifikacije o karakteru rata na način kao što je to gospođa Palavrić. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepa. Gospodin Ivo Miro Jović. Izvolite gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ

Hvala lijepo gospodine predsjedatelju. U istom tonu kao što smo do sada ovo čuli od mog prethodnika, ja želim nastaviti, pa barem govoriti o onome što se

radi o klasičnoj pljački. Ja ne volim zemlju u kojoj je ona želi i hoće biti pljačka. Ona koja želi tad opljačkati svog građanina, a to se sada trenutno dešava.

Ja sam govorio u ovom parlamentu da su ljudi otjerani iz ove zemlje u kraju u kojem ja živim podjeljene su im putovnice. Nisu ni riječi znali domaćeg praktički jezika, otišli su po bijelom svijetu, ostavili svoje obitelji, uglavnom u tim obiteljima je došlo do raspada sustava, razvodi, droga, djeca neodgojena, tragedija na sve strane se desila. Zaradili su nešto novca, vjerujući u ovu državu da će se nekada vratiti, a u njihovim knjižicama, podsjećam, stajalo je da uložena sredstva jamči država. Mogu vam donjeti svaku knjižicu. U njoj to tako piše. E, sada kada mi hoćemo da promišljamo da ima kontinuitet Bosna i Hercegovina država, onda bi se mi malo igrali. Ono što nam odgovora neka bude u kontinuitetu, ono što nam ne odgovara to ćemo nizvodu.

Ja vas duboko uvjeravam, pitanje stare devizne štednje ojadu će zabaviti ovu zemlju. Ja samo gledam dan kada će ljudi početi upadati u javne institucije i uzimati ih sebi. Ono što, uzimati sebi, ono što mu je oteto uzimati sebi sukladno procjenama šta mu pripada. A zašto? Pozivamo građane da ne kupuju slovensko, pozivamo građane da nam je Slovenija kriva jer je ukrala 9% od ukupnog duga. Slovenci su nevaljasti pa su ukrali našim građanima novac u Ljubljanskoj banci. Zato nećemo kupovati ljubljansku, odnosno slovensku robu. I tu smo patrioti. A dug Ljubljanske banke prema građanima Bosne i Hercegovine slovom i brojem 9%. 4% imaju banke iz Republike Srbije, ostalo je dug Privredne banke Sarajevo. Danas, na sramotu, Privredna banka posluje i njene zgrade postoje u svim mjestima gdje ljudi ti kojima se to duguje. Znači šta još da će biti sada predmetom tendera i onako časno i moralo će biti izgrađeno njihovim novcom, prodato nekom drugom. A onda, kada sam gospodinu Hejsu jedne prigode rekao da je ova zemlja opljačkana, on je rekao oprostite, nemojte se tako igrati, ova zemlja nije imala vremena opljačkati. Znači ova zemlja je opljačkana. Slažem se, u potpunosti se slažem da je ova zemlja opljačkana.

Ali, kada je toj opljačkanoj zemlji data sukcesija, znate šta smo mi uradili u Stocu, dali vojnicima, dali onima koji su vodili rat. Pa mi smo iz sredstava sukcesije, umjesto da vratimo taj dug ljudima koji smo to ukrali, znači ta sredstva koja smo predmetom sukcesije koja su bila, kada smo ih dobili, mi smo namirili vojsci. I dali fino vojsci, izmirili obvezu, ove države obvezu izmirili, umjesto da smo tim ljudima pošteno vratili, jer su sredstva koja su navodno koje je maloprije rečeno da je Milošević upad napravio pa pokrao, e ta sredstva su vraćena Bosni i Hercegovini dijelom koja su mogla uveliko izmiriti obvezu ljudima sa ovom štednjom. A mi to nismo uradili. Dali smo onima koji su vodili rat da bi ih zadovoljili i poslali u mirovinu. Tako je nestala sukcesija. Nemamo sukcesiju, ova zemlja je uradila, ovaj dom nije o tome odlučivao nego jeste onaj tamo ko sjedi u drugom hodniku. Znači uglavnom tih novaca više nema, građani nisu namirili. U Federalnom Parlamentu i danas je usvojen u Domu naroda, znate, vidjećete da to neće izići na dobro. Neće izići na dobro, jer znam da će početi uzimanje onoga što je ljudsko, tamo gdje mogu oni namiriti. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo gospodinu Joviću. Prijavljenih imam još gospodina Križanovića.

Dobro, izvolite gospođu Palavrić, ispravak krivog navoda.

SEADA PALAVRIĆ

Ja moram ispraviti navod. Ljudi u Bosni i Hercegovini e može se reći ljudima koji su vodili rat, valjda ljudima koji su branili Bosnu i Hercegovinu. Nije ovdje niko ratovao iz hira.

MARTIN RAGUŽ

Gospodin Filip Andrić. Isto, ispravak krivog navoda.

FILIP ANDRIĆ

I ja sam, može i meni da li odgovoriti i zapitati gospođu Palavrić koja je diskutirala, ona je stalno spominjala državnog pravobranitelja i državnu imovinu i sve ostalo.

Ja se slažem da treba državnu imovinu štiti i racionalno upravljati snjom, ali ovo nije slučaj državnog pravobranitelja, ovo je slučaj za Sud za ljudska prava. Ovdje se radi o pravima ljudi i pojedinaca, a ne o državnom pravobranitelju. A ja se slažem da svima nama, a nekima malo češće, puna su usta države kada treba ostvariti neke svoje političke ciljeve.

Nažalost, gospođu, odnosno kolegice Hadžiahmetović dobio sam tu informaciju danas da je Federalni Parlament usvojio, Do i da su pojedinci iz HDZ-a glasovali za takav zakon. Nažalost takve stvari se događaju u svim strankama i u svim narodima. ja sam svjedok da su ti pojedinci grlato obećavali u kampanji tom istom narodu da će štiti njihove interese izuzetno, ne samo opće i sveukupne interese, nego izuzetno staru deviznu štednju. A oni će biti ti koji će morati odgovarati pred svojim narodom za to što su učinili, a u narodu se zna kako se etiketiraju ti ljudi, pa nažalost i njihovi potomci. Ja ne želim biti jedan od njih. Hvala.

MARTIN RAGUŽ

Hvala. Gospodin Križanović i time je zaključena rasprava. Molim vas.

JOZO KRIŽANOVIĆ

...ja kažem da ću zaista vrlo kratko. Došao sam, nažalost malo kasnije na red, pa ono što sam ja mislio reći da je određena rasprava koja ide u smislu mogućih rješenja unutarnjeg duga Bosne i Hercegovine, pomalo zakašnjela. Naravno da ne negiram potrebu da i ovaj parlament kaže o tome kako vidi moguća rješenja izlaska iz izmirenja unutarnjeg duga, ali evo kao što smo čuli Federalni Parlament je danas usvojio taj zakon i mislim da na ovom mjestu danas razgovarati post festum toga, ne znam koliko danas ima smisla.

Dakle mi raspravljamo o Informaciji o unutarnjem dugu Bosne i Hercegovine. Ništa drugo, niti izvještaj, niti nešto, prijedlog nekakav. Dakle mi imamo tu skup činjenica koje vjerovatno su točne i naravno imamo neka, naznake nekih rješenja za koje nije ovlaštena ovaj parlament.

Prema tome, predlažem da ovo zaključimo raspravu i da primimo k znanju ovu informaciju. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Hvala gospodinu Križanoviću. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Ja sam već rekao da se ova informacija Vijeća ministara o unutarnjoj zaduženosti prima k znanju, ali da ćemo mi dostaviti, ozbirom na očito značaj ovih, svih ovih pitanja, stenogram sa ove rasprave nadležnim institucijama.

Hvala lijepo.

Ostalo nam je još 14. točka dnevnog reda, to je

Ad.14. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o razvojnom kreditu, Kreditu za prilagođavanje ekonomskog upravljanja, između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Molim Dom da se izjasnimo o davanju suglasnosti za ratificiranje Sporazuma o razvojnom kreditu između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj.

Glasujte sad. Hvala lijepo.

Konstatiram da je Zastupnički dom jednoglasno dao suglasnost za ratificiranje Sporazuma o razvojnom kreditu, Kreditu za prilagođavanja ekonomskog upravljanja između Bosne i Hercegovine i Međunarodne asocijacije za razvoj.

I ovim zaključujem 46. sjednicu Zastupničkog doma u 16 sati i 30 minuta. Hvala.